ספרים נוספים · הדרך לתורה

מי נגד מי - דו שיח חרדי-חילוני

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מי נגד מי - דו שיח חרדי-חילוני

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מי-נגד-מי-דו-שיח-חרדי-חילוני/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף הפתיחה 4
תודה רבה 4
תחילת דו - שיח 4
כפייה דתית? 7
תחבורה ציבורית בשבת? 21
סגירת קניונים בשבת? 24
נישואין אזרחיים? 28
כעת נעבור לנושא הממזרים 32
החוק השני הוא – חוק הנישואים והגירושים 33
עוד - חצי חוק 33
שאלת הגיור ומי הוא יהודי?! 34
תקציבים 42
תקשורת או "תשקורת"? 53
סיבה ראשונה – היא הסיבה ה"תמימה" 54
ה"אלימות" החרדית 63
אזהרת רבותינו הבית דין צדק שליט"א 64
תופעה משונה 66
הסתגרות החרדים בשכונות נפרדות והאם החרדים תורמים לחברה? 71
החרדים והצבא 78
ארגונים ואתרים העוסקים בהסברת היהדות 94
ארגונים שונים 94
אתרים מומלצים 95

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון CC BY-NC-SA 2.5 **- אסור בשימוש מסחרי**
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) **ל הוצאה לאור: "רפאל ישראל" - ר' שמעון כהן שליט"א**
הוצאה לאור: "רפאל ישראל" - ר' שמעון כהן שליט"א

דף הפתיחה

סידרת שאלות ותשובות בצורת דו - שיח בנושאים ה"חמים" בין דתיים לחילונים
http://olam-jew.com
מותר להפיץ חוברת זו, או חלקים ממנה - לזיכוי הרבים. (כמובן, פרט לחומר הלקוח מהמקורות השונים המוזכרים בפירוש בחוברת, אשר לגביהם כל הזכויות שמורות).

תודה רבה

תודה לבורא עולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.
תודה לכל העוזרים והמסייעים בהוצאת חוברת זו, אשר בלעדי עזרתם החשובה לא היתה יוצאת לאור חוברת זו כלל, ובפרט לרבנים:
- לרה"ג יעקב ישראל לוגאסי שעבר על החוברת.
- לרב אלדד שמואלי שעבר על החוברת והעיר את הערותיו החשובות והמועילות.
- לרבנית מזכת הרבים החשובה שולמית גד שתחי', על העזרה הרבה, על עימוד החוברת והעיצוב הגראפי ועל עיצוב כריכת החוברת בטוב טעם, לשם שמים וללא תמורה.
- תודה לאגודת "מנוף" ולמנהל: הרב דני נשיא, אשר נתנו לי את הסכמתם לשימוש בחומר הרב, החשוב והאיכותי המצוי בידם.
- תודה מיוחדת לאשתי אשר עומדת לי לעזר בכל ענייני ובענייני חוברת זו בפרט.
יתן להם ה' כפועלם הטוב ונזכה כולנו לקבלת פני משיח צדקינו במהרה בימינו, ברחמים.
בחוברת זו נעזרתי:
בחומר בהוצאת אגודת "מנוף", בספרים "למה הם שונים" הרב מרדכי נויגרשל, "צוהר" הרב זמיר כהן, ספרי "אל המקורות", "סוגר חשבון" הרב מנחם גרילק, קלטות רבנים, קלטת הרב נוייגרשל בנושא גיוס בני הישיבות ושידורי רדיו.

תחילת דו - שיח

ישבנו יחד בקלפי בבחירות.
הוא - נציג מפלגה חילונית למהדרין.

אני - נציג מפלגה חרדית למהדרין.
הוא - עם השיער הרטוב, הקוקו ומכנסי הג'ינס.
אני - עם הכובע השחור והחליפה.
הוא שמו – רוני.
אני שמי - משה.
בנוסף לכך ששיתפנו פעולה בקלפי - התחלנו לנהל שיחה, לדבר ביחד, שוחחנו על דא ועל הא, ועל עניינים ברומו של עולם.
החלטנו - להיפגש ולדון יחד על: דת ומדינה, כפיה דתית, מיהו יהודי?, על צבא ומדינה ועל עתיד מדינת ישראל ועם ישראל.
הפגישה
רוני: תשמע משה, לא כל יום יוצא לי לדבר עם חרדי, יותר נכון לא יצא לי מעולם לדון עם חרדי על נושאי דת ומדינה, במיוחד לאחר כל מה שאני שומע ורואה בתקשורת לא היה לי חשק מיוחד להיפגש עם חרדי כמוך, אבל כיוון שכבר הכרתי אותך בקלפי וראיתי שאתה נימוסי ומקשיב שלא כמו חבריך, החלטתי להיפגש איתך.
משה: רוני, תמיד יש פעם ראשונה, ותדע לך שזו אחת הבעיות שלנו שלא יוצא לנו לשמוע אחד את השני, ואז אנחנו נשארים עם שאלות פתוחות ללא מענה, שרק מגבירות את הקיטוב בעם.
רוני: תשמע, זה נכון שלא יצא לי לדבר עם הרבה חרדים, אבל גם לך לא יצא לשמוע הרבה חילונים, וממילא אתה לא יודע מה מפריע לנו, ומה הצד שלנו אומר, אז לדעתי הקיטוב והניכור הוא דו צדדי.
משה: האם לדעתך צריך לשוחח עם הרבה חילונים כדי לדעת את הצד החילוני? לדעתי לא, כי הצד החילוני נשמע ומוסבר ומוחדר בכל תחנת רדיו ובכל התקשורת הכללית, הבעיה היא שהצד החילוני הקיצוני נשמע בתחנות אלו, ואז גם החרדים יכולים בקלות לחשוב שהחילוני הממוצע שונא אותם, אבל לדעתי התקשורת הממלכתית כלל לא מייצגת את העם אלא את הפלגים הקיצוניים של החילוניות.
הנה לדוגמא: אתה טענת שהחרדים לא נימוסיים ואני יוצא דופן, נכון שאני משתדל להיות נימוסי ומקשיב, אבל לדעתי אני לא שונה משאר החרדים. וכמו בכל חברה, יש נימוסיים יותר ויש נימוסיים פחות. לדעתי, אתה יכול להיות מופתע לטובה בנושא הזה.
רוני: זה שהסכמתי להיפגש עם חרדי זה כבר מפתיע אותי...
משה: גם אותי...

רוני: האמת היא שהתלבטתי אם להיפגש איתך, כי חשבתי לעצמי שאחרי שאשמע את הצד שלך ואת הטענות שלך, אני כבר לא אהיה אובייקטיבי...

משה: זה מזכיר לי בדיחה קטנה: פעם סופר שכותב ספרים אמר למבקר שביקר את ספרו: "האם בכלל קראת את הספר שלי, כדי לבקר אותי ביקורת כל כך חמורה?" עונה לו מבקר הספרים: "מה פתאום, אם הייתי קורא את הספר שלך לא הייתי אובייקטיבי"...

המציאות היא שאתה ורוב העם שומעים רק צד אחד, הצד של התקשורת החילונית. וכפי שאוכיח לך, לדעתי הם מנסים לתת הרגשה שהם אובייקטיבים, אך רוב הציבור היום כבר לא "אוכל" את זה, והמאזינים והצופים שמים לב לנטייתם האנטי דתית של לא מעט אנשי תקשורת.

בסקר שערכו אגודת "מנוף" (1) עלתה השאלה כדלהלן: "האם אתה חושב שמרבית או חלקם של אנשי התקשורת הם אנטי דתיים?"

התוצאה מדהימה מבחינת יחס הציבור החילוני אל אנשי התקשורת למיניהם : 79% (!) אכן סבורים שהתקשורתנים, הינם בצורה זו או אחרת אנטי דתיים, בעוד שהחרדים חשים כך ב - 81%.

אז דווקא אם תשמע את הצד השני - מה יש לדתיים לומר, תוכל להיות יותר אובייקטיבי. כרגע השקפת עולמך בנויה על מקורות מידע שרובם אנטי דתיים, לכן לא התפלאתי שקשה לך להיפגש עם חרדי, שהרי התמונה שלך על החרדים היא שחורה, שחורה מאוד...

(1) אגודת מנוף - היא ארגון הסברה יהודית, המוציא לאור חומר יהודי מגוון בנושאי יהדות, דת ומדינה, יחסי דתיים חילונים, תקשורת בישראל, תורה ומדע ועוד. נושא הסקר היה: "תדמית החרדים בתקשורת הישראלית" שנערך בהזמנת מנוף על ידי מר חנוך סמית. מתוך מסקנות הסקר: "הסקר מלמד ברורות התקשורת וסילוף העובדות מצידה (כשמדובר בחרדים) אינה מקובלת על הציבור הרחב בצורה שהתקשורתנים היו מקווים שתהיה מקובלת... מסקנה זו מעניקה ל"מנוף" אפשרות נאותה לבוא בדברים עם הגורמים השולטים בתקשורת ולנסות למתן את גישתם העויינת, המסלפת והתוקפנית. זאת ועוד, טוב לדעת שהציבור בארץ מבוגר יותר מן התקשורת שלו. הערכתו של החילוני הממוצע את הציבור החרדי (כפי שנראה להלן), היא הרבה יותר מאוזנת ומציאותית מזו המשתקפת ברדיו, בטלויזיה ובעיתונות. מסכת התעמולה האנטי דתית לא הרסה כליל את לבו של הציבור הרחב. קיימת עדיין אפשרות להביא בפניו מידע מדויק ואמין, שישקף נאמנה את עמדות התורה והיהדות החרדית, בכל נושא השנוי במחלוקת העולה על הפרק".

רוני: משה, אל תחשוב שאעשה לך את החיים קלים, יש לי שאלות קשות עליכם החרדים ועל ההתנהגות שלכם, אני מתנצל מראש אם אומר דברים שלא נעימים לאוזנך.
משה: תשמע אתה יכול לשאול וגם אני יכול לשאול, זהו מהותו של דו - שיח, כמובן שחשוב לשמור על לשון נקיה של שני הצדדים, ולא לפגוע בצד השני. רציתי רק להקדים לך מראש, שאם כמה מהתשובות שלי לא יספקו אותך בצורה מושלמת, זה לא אומר בהכרח שאין תשובה, אלא שכדאי לפנות לסמכות יותר בקיאה ממני בנושא (ויש הרבה כאלה...).
טוב, הקדמנו מספיק, באיזה תחום אתה רוצה להתחיל לדון?
רוני: כפייה דתית.

כפייה דתית?

רוני: הנושא הראשון שהכי מציק לי ולחברי החילונים זו הכפייה הדתית. שאתם כופים עלינו, נכנסים לנו לורידים ומשניאים את הדת בכך, ומשניאים את עצמכם בדרכים האלה, ואתם גורמים פילוג בעם. אתם בעצם מיעוט שכופה את דעתו ודתו על הרוב.
משה: זה נושא באמת חשוב. ולפני הכול, בוא נהיה כנים, לא ניכנס להתלהמות המשודרת בתקשורת. בוא, חשוב רגע, וענה לי בכנות: באמת עד כמה אתה מרגיש בחיי היום יום כפיה דתית? עד כמה הדתיים והדת מפריעים לך אישית בחיי היום יום? כמה אחוזים מתוך 24 שעות ביממה אתה כפוי על ידי הדתיים האלה?
אתה יכול ללכת, לטייל, לקפוץ, לאכול, לצפות בטלוויזיה, וידאו, מחשב, אינטרנט, מסיבות, כדורגל, כדורסל, מישהו מונע ממך משהו?
תגיד לי, עם יד על הלב, כמה פעולות ביום אתה כפוי לעשותם או נמנע מלעשותם, בגלל הדתיים וה"כפייה" החמורה שלהם...
רוני: (חושב רגע...) תשמע משה, יש בחינה עקרונית ויש בחינה מעשית.
נכון שמהבחינה המעשית היום יומית אני כרגע לא יכול להצביע על משהו ספציפי בחיי היום יום שלי, אבל יש אחרים שבחיי היום יום מפריע להם, אני בעיקר מדבר מהבחינה העקרונית שלדעתי יש כפיה דתית.
משה: בוא נפרט את הנושאים שלדעתך יש בהם כפיה, ונדון על כל אחד מהם בנפרד. אשמח גם אם אתה תפרט לי כמה אחוזים מהציבור נפגעים מכך, לדעתך?
רוני: קודם אפרט את הנושאים ואחר נדון כמה נפגעים וכולי:

1) תחבורה ציבורית בשבת או בחגים - למה אין?
2) קניונים בשבת - למה הם סגורים בגללכם?
3) נישואים אזרחיים - למה אתם מונעים מהחילונים להנשא כך?
4) גיור כהלכה ומיהו יהודי - למה שאקבל דעתך בנושאים אלה?
יתכן שישנם עוד נושאים בעניין הכפייה ונדון עליהם בהמשך.

משה: אשתדל להתייחס לכל נקודה, אבל לפני כן אשאל אותך עם יד על הלב: רוני, האם נקודות הכפייה שהצגת שוות את השנאה והפילוג שמנסים לעשות בעם ישראל? האם האנשים כל כך נפגעים מזה בחיי היום יום? האם לזה אתה קורא "כניסה לווירידים של החילונים".

רוני: אחשוב על כך... ואני יודע ומפריע לי שיש קיטוב בעם והוא גדל, לדעתי אתם הדתיים אשמים בכל זה.

משה: לדעתי לא החילונים אשמים ולא הדתיים אשמים בקיטוב בעם, מי שאשם היא קבוצה קטנה של אנשים ידועים מהתקשורת ומהפוליטיקה, שכדי להרוויח כבוד, קולות בבחירות ורייטינג ועוד רווחים מפוקפקים, הם מוכנים לפלג את העם.
לדעתי החילונים לא נגד הדתיים, והדתיים לא נגד החילונים, בהרבה מקומות בארץ שוררת הרמוניה בין חלקי העם, ישנם הרבה שכונות ובניינים שגרים בהם חילונים ודתיים ביחד בשלום ושלווה, אנחנו לא אחד נגד השני.

רוני: אז מי נגד מי?

משה: זו השאלה, וננסה לענות עליה בהמשך שיחתנו.
כעת, בקשר לכפייה הדתית, ראשית הייתי רוצה להקדים לך כמה נקודות עקרוניות וחשובות, שכמעט ולא תשמע אותן בתקשורת:
1) נקודה ראשונה: שאין חוק ללא כפיה.
כל השיטה הדמוקרטית היא כפייה אחת גדולה, שהרי כל החלטה שמתקבלת ברוב קולות היא כפייה עבור המיעוט שהצביע נגד ההחלטה, לכן כל חוק הוא כפיה של המדינה לאותו אזרח שמפריע לו חוק זה או אחר, שהרי אם אין צורך בכפיה אין צורך בחוק. אין חוק שכופה אותך לאכול או לשתות, כי אין צורך בכפיה כזו, ולעומת זאת הרבה אנשים לא היו משלמים מס לולי שהחוק כופה אותם.
אנשים רבים לא היו שומרים על חוקי התנועה לולי החוק שכופה אותם. החוק התקבל על ידי הכנסת, הכנסת אשר נבחרה על ידי העם מחוקקת חוקים לפי הצבעת הרוב. לכל מדינה יש צביון ייחודי משלה, רוב אזרחי ישראל מעוניינים בצביון יהודי מסויים

למדינת ישראל, ולכן כל חוקי מדינת ישראל הנוגעים לחוקי הדת, הם חלק ממערכת החוקים של המדינה, ונחקקו במסגרת דמוקרטית. אם כך, לא בכפייה דתית מדובר ואף לא בכפייה מצפונית, אלא בהגבלת חופש הפרט. אולם, אין עם או מדינה בעולם שאינם מגבילים את חופש האזרח בתחומים שונים ומטעמים שונים. שהרי שום חברה אנושית לא תוכל להתקיים כאשר "איש הישר בעיניו יעשה".

רוני: נכון שכאשר רוב העם מחליט על חוק והוא עובר ברוב בהצבעה בכנסת, אזי זו כפייה כלפי המיעוט. כפייה כזו מקובלת עלי בנושאים נייטרליים כמו מיסים או חוקי תנועה, אבל מה תאמר לגבי כפייה בנושא מצפון. מי אמר שהמצפון שלך הוא הנכון? למה אתה כופה אותו עלי?

משה: אעלה בפניך שתי נקודות.

א) נקודה ראשונה:

האם יציאה למלחמה אינה עניין מצפוני? האם למסור את שטחי ארץ ישראל הוא לא עניין מצפוני? אפילו מה שהזכרת - שלשלם מס זה כאילו חוק נייטראלי ולכן ניתן לכפותו, אבל בוא תראה מה עושים עם הכסף, האם כל אזרחי ישראל מרוצים מכל הוצאה של הממשלה? הרבה יעדיפו מבחינה מצפונית שידאגו יותר לחתולים ולכלבים העזובים. לעומת זאת, הרבה יעדיפו על פי מצפונם שיוסיפו תמיכה כספית להתנחלויות. אחרים, מצפונם לא ירשה להם להסכים שכספם ילך לניסויים בבעלי חיים. אבל המציאות היא שאתה לא יכול לשלוט על כספך ומיסיך להיכן אתה רוצה שהם ילכו, ההחלטות הן על פי התהליך הדמוקרטי. התהליך הדמוקראטי לא מבחין בין חוק מצפוני לחוק לא מצפוני, אם הרוב בכנסת קבע אותו זו הנורמה המחייבת. אם רוב העם מחליט שניסויים בבעלי חיים זה מוסרי כדי להציל חיי אדם, אז המתנגדים לניסויים לא יכולים לומר: "זו כפייה מצפונית לאן כספינו ילך", שהרי הרוב קובע מה הנורמה המוסרית הרצויה במדינה. כך גם כל חוק המתקבל ברוב קולות כמו: חוק השבת, החזיר, איסור מכירת חמץ בפסח... אין זה נכון להבדיל בין חוק לחוק. אומר לך יותר מזה: כאשר אנשים שרוממות החוק בגרונם מכריזים ומעודדים שאין צורך לציית לחוקים הקשורים בדת (כמו כמה חברי כנסת המעודדים לפתוח עסקים וקניונים בשבת, למכור חמץ בפסח, למכור בשר חזיר וכו' – וכל זאת בניגוד גמור לחוקים הללו שהתקבל בכנסת ברוב קולות ובתהליך דמוקרטי כמו כל חוק אחר), האנשים הללו הורסים בעצמם את שלטון החוק וגורמים לאנרכיה. שהרי כל אזרח יכול להחליט מחר שחוק כזה או אחר לא נראה בעיניו.

מכאן שאנשי הממסד הללו אשר אינם אוכפים את החוקים שאותם הם מייצגים, מעודדים בעצמם את האזרחים לא להשמע לחוק. מכאן ועד לאנרכיה מוחלטת - הדרך מאוד קצרה...

ב) נקודה שנייה:

המצפון שאתה מכנה אותו המצפון "שלי" הוא אינו שלי, לא אני החלטתי עליו אלא בורא העולם. ואת תורתו ואמיתות התורה ניתן כיום לבדוק ולאמת בצורה לוגית והגיונית, וכפי שזה צודק למנוע על פי חוק - עישון בציבור, כיוון שעל פי המחקרים העישון מזיק גם לסביבת המעשן, כך גם התורה היא אמת מוכחת אשר אינה תלויה במצפונו של מאן דהוא.

רוני: משה, הבנתי את הנקודה הראשונה, שאין להבדיל בין חוק לחוק, בין חוק הקשור לדת ובין חוק שאינו קשור לדת, כיוון שכל חוק התקבל על פי הצבעה של רוב חברי הכנסת, אבל מה שאמרת לגבי התורה שניתן להוכיח את אמיתותה, כמו את אמיתו המחקרים בעניין העישון, אני לא מסכים שההשוואה הזו נכונה, כי לדעתי את העישון ניתן להוכיח כמזיק לבריאות אבל לדעתי את התורה לא ניתן להוכיח שהיא אמיתית, אלא היא תלויה באמונה ומצפון אישי.

משה: אשמח לחדש לך רוני - שאת אמיתות התורה ניתן להוכיח בצורה הגיונית בוודאות, בין השאר, בסדנאות להכרת היהדות הנערכות בארץ, בהם דנים בנושאים רבים ומרתקים כמו: שם האדם, אסטרולוגיה לפי המקורות היהודיים, גלגולי נשמות, עין הרע, תורה ומדע, חינוך ילדים, זוגיות, מיסטיקה, הקודים בתורה... במפגשים הללו מובאות גם הוכחות לוגיות חותכות לאמיתות התורה, מסודרות ומובנות בצורה עניינית ומעניינת.

רוני, אם תהיה מעוניין, אוכל להביא לך כמה דוגמאות קטנות להוכחת הידע העל טבעי הנמצא בתורה. אך למקרה שתהיה מעוניין באמת במשהו מסודר יותר, ובהוכחות יותר עמוקות לאמיתות התורה, אוכל להפנות אותך למקומות המתאימים, בהם משלבים בעצם סדנאות להכרת היהדות, באוירת נופש ומרגוע לגוף ולנשמה. (2) (2) סדנת ערכים טל: 03-5793035

בסך הכל, מה שרציתי לומר לך בהערה זו, שענייני המצוות אינם עניין של מצפון והרגשה אישית, אלא מציאות עובדתית הגיונית, הניתנת להוכחה לוגית.

רוני תשמע, רציתי להעלות בפניך נקודות נוספות בעניין הכפייה הדתית:

ג) בניגוד להתלהמות המשודרת בתקשורת שכאילו מיעוט דתי כופה את הרוב החילוני, האמת היא: שלפי סקר חשוב, רוב העם הוא מסורתי ומעלה. בסקר שנערך על ידי "מכון גוטמן למחקר מדעי שימושי" (3) נמצא ש:

80% מהיהודים אזרחי מדינת ישראל מדליקים נרות שבת, 67% מקדשים בדרך כלל בליל שבת. מזוזה: ל – 98% יש מזוזה בדלת ביתם, 74% מאמינים שהמזוזה מגינה על הבית. ברית מילה: 92% מקפידים על ברית מילה בטקס מסורתי. בר מצווה: 83% עורכים טקס בר מצווה. נישואין – 87% נשואים כהלכה. קבורה: 88% בעד קבורה כהלכה. בית כנסת: 80% מבקרים בבית כנסת מדי פעם במשך השנה. פסח: 90% משתתפים בדרך כלל בסדר פסח. חנוכה: 91% מדליקים בדרך כלל נרות חנוכה. יום כיפור: 80% צמים בדרך כלל ביום כיפור. זהות דתית: 80% ויותר מרגישים חשיבות רבה לכך שאירועים הקשורים למחזור החיים יהיו בעלי אופי יהודי מסורתי. 77% הצהירו שללא הדת היהודית העם כבר לא היה קיים. ("מחקר מכון גוטמן", דצמבר 1993).

(3) שלומית לוי, חנה לוינסון, פרופ' אליהו כ"ץ, "אמונות, שמירת מצוות ויחסים חברתיים בקרב היהודים בישראל" מכון גוטמן למחקר מדעי שימושי, ירושלים, כסלו, תשנ"ד, דצמבר 1993.

בהודעה לעיתונות שמסר המכון נאמר בין השאר: "אין יסוד לרטוריקה המקטבת את החברה הישראלית לדתיים וחילוניים. לחברה הישראלית נטייה חזקה למסורת, וככל שהדבר נוגע לשמירת מצוות קיים רצף מה"מקפידים לשמור" מצוות ועד ה"כלל לא שומרים" ולא הפרדה חדה בין מיעוט דתי לרוב חילוני. יהודי ישראל מרגישים מחוייבות רבה לאופייה היהודי של החברה הישראלית, הם מאמינים שיש לכבד את המסורת בחיים הציבוריים".

על סקר זה הגיבה העיתונאית אורית שוחט: "מתברר שגזיזת הפיאות לא הצליחה. היהודים מרגישים שהמסורת היהודית היא הגורם המאחד אותם וגורם לכך שהם חיים דווקא בארץ. מדובר ברוב גדול מאוד המרגיש כך, אי אפשר לדבר על חילוניות ישראלית. דווקא החילוניים בהכרה הם מיעוט קטן." ("הארץ", 28.12.93).

ומה תאמר על סקר עדכני שנערך לאחרונה ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (והם לא חשודים כדתיים...):

בסקר האחרון (4) של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אשר פורסם ב - 2 לספטמבר 2003, נמצא כי באוכלוסיה המבוגרת בני 20 ומעלה, התפלגות מידת הדתיות לפי הגדרה עצמית היא כדלקמן:

חרדי - 6%, דתי - 10%, מסורתי/דתי - 13%, מסורתי לא דתי - 29%, חילוני/לא דתי- 43%. במילים אחרות: 57% ומעלה מהאוכלוסייה היהודית המבוגרת, הם שומרי דת ומסורת.

הסקר אינו כולל נוער וילדים, אחרת על פי ממוצעי הילודה בקבוצות הנ"ל נקבל תמונה ברורה הרבה יותר: חרדי - 11%, דתי - 13%, מסורתי דתי - 15%, מסורתי לא דתי - 28%, חילוני/לא דתי רק - 33%. במילים אחרות: 67% ומעלה (דהיינו שני שליש) מהאוכלוסייה היהודית הכוללת - שומרי דת ומסורת.

(4) הסקר החברתי נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בחודשים ינואר 2002- דצמבר 2002, בהזמנת אגף התקציבים במשרד האוצר. במסגרתו רואיינו קרוב ל7,000- איש בני 20 ומעלה בכל רחבי הארץ, המייצגים כ – 4 מיליון איש בגילים אלה (לא כולל תושבים ערבים במזרח ירושלים, ולא כולל דיירי מוסדות).

תתפלא שהמגדירים את עצמם כלא דתיים או חילונים הם רק שליש!

לאחר סקירות אלה, האם ניתן לטעון שקומץ דתיים כופה את דעתו ודתו על העם? או שמא קומץ אנשי התקשורת הם הכופים את דעתם על העם? זו הסיבה שאנשי התקשורת מכונים בפי רבים אנשי "תשקורת" - מלשון שקר, הם בעצם יוצרים רושם שקרי לגבי המציאות, ומציגים לציבור הרחב נתונים מסולפים רבים ועובדות שקריות.

נקודה נוספת שרציתי לומר לך בקשר לכפייה הדתית:

ד) רוב החוקים הדתיים נחקקו על ידי המחוקק החילוני (רובם על ידי ראש הממשלה הראשון דוד בן גוריון) במטרה להצדיק את שמה של המדינה - "מדינת ישראל" כמדינת היהודים (5).

(5) ועדת פיל דנה בשנת תרצ"ז (1937) ב"תכנית החלוקה" של ארץ ישראל. דוד בן גוריון נשאל על ידי יושב ראש הוועדה הלורד פיל , אם ברשותו קושאן (שטר בעלות) המוכיח שעם ישראל הוא בעל הבית של ארץ ישראל. בן גוריון נטל את התנ"ך שהיה מונח על השולחן ואמר: "רבותי,זה הקושאן שלנו על ארץ ישראל. מסמך לא פחות חשוב מפיסת נייר עליו חתום פקיד הטאבו. זהו מסמך הכתוב בספר הספרים, ובו ניתנה הארץ לאבי האומה- אברהם אבינו." (מנוף, חוברת דת ומדינה פרק ט' עמוד 22)

הלא איזה זכות יש לנו היהודים על ארץ ישראל, אם לא בזכות התורה? הרי הערבים גרים כאן לפנינו, כבר מספר דורות, ורובנו עלינו לארץ ישראל רק בעשורים האחרונים! מיד לאחר קום המדינה, הכריז דוד בן גוריון בעצרת האו"ם שלפי התורה, שמדינת ישראל שייכת לעם היהודי. ואפילו הביא ציטוט מרש"י בראשית: "שאם יאמרו אומות העולם לישראל - ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גויים, הם אומרים להם: כל

הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".
דרך אגב, גם דוד בן גוריון למרות חילוניותו אירגן אחת לשנה במדרשת שדה בוקר שבנגב, כנס מקראי שבו במשך ימים רצופים, דנו כל המוזמנים בסוגיות מהמקרא. וזה שוב מביא אותנו לעובדה שמי שמשניא את תורת ישראל ואת שמם של נושאי לפיד התורה, הינם לא יותר מאשר קומץ תקשורתנים שמאלנים.
רוני, רציתי להעלות נקודה נוספת שחשוב שתדע:
ה) בעשור האחרון לא נחקק שום חוק דתי חדש (רק תיקון חוק דתי כאשר נפרץ הסטאטוס קוו על ידי בג"ץ).
יתירה מזאת, לדברי פרופ' יובל שטייניץ (מרצה בכיר לפילוסופיה): "רוב הסוציולוגים בישראל אומרים כי מבחינת הסטאטוס-קוו בין דתיים לחילוניים, בטווח של 20-30 השנה האחרונות הכיוון הוא הפוך - מדינת ישראל הופכת חילונית יותר ויותר". ("זמן תל אביב", 8.5.98).

רוני: אז אולי תסביר לי, למה אני לא מרגיש שהמדינה הופכת ליותר ויותר חילונית?

משה: יש כאלה שאומרים שאם נתחשב בילודה הברוכה של המשפחות החרדיות לדבר ה', ובאחוזי הילודה הדלילים של המשפחות הרחוקות מתורה ומצוות, נוכל לנבא שלא ירחק היום בו החרדים לדבר ה' יהוו את רוב האוכלוסיה במדינת ישראל, אך הכל, בתנאי שלא יעלו כל כך הרבה גויים לארץ הקודש, במטרה לעבות את השורות.
אך לשאלתך: למה אתה לא מרגיש שהמדינה הופכת ליותר ויותר חילונית? יש לי לומר לך 2 סיבות.
סיבה ראשונה:
שהתקשורת לא נותנת לך להרגיש כך, התקשורת תדאג להביא לך את הח"כים הידועים, אשר ירעישו על כל "פיפס" קטן את כל אשר נראה להם שנשאר קשור כאן לדת, הם אף ישננו לך שוב ושוב את אותן טענות ודוגמאות אחדות. מאחר שאין להם 500 דוגמאות של כפייה דתית אזי הם לוקחים 5 דוגמאות שבאמצעותם הם יכולים להדגים שכאילו יש כפיה דתית, ועל 5 הדוגמאות הללו הם חוזרים 100 פעמים, כדי שהשומע יחשוב שיש להם בעצם לפחות 500 דוגמאות על הכפייה הדתית, והשומע והצופה אפילו יקבלו את הרושם שהנה המדינה "נכבשת" בסערה על ידי הדתיים.
סיבה שנייה היא:

שאתה לא מרגיש שהמדינה הופכת להיות יותר ויותר חילונית, כי אתה וכל חילוני אחר נמצאים באותו תהליך, גם הילד שלך יהיה יותר חילוני ממך, אם לא יקרה נס ואתה תתחיל באורח מודע ללכת כנגד העדר המושפע מהחינוך הממלכתי החילוני והתקשורת הכללית. כל ילד היום גדל באווירה יותר מרוחקת מהיהדות ומהערכים עליהם גדלו הוריו, וממילא הוא שם לב פחות לסממנים היהודיים הנעלמים מהעם היהודי במדינת ישראל. ולכן הוא מקבל בטבעיות או בחוסר אכפתיות כל ירידה בצביון היהודי של המדינה.

רוני: אני לא מרגיש בירידה כזו, אבל אשמח אם תביא לי דוגמאות ספציפיות של פגיעה וירידה בדת במדינה בשנים האחרונות.

משה: בסדר רוני, בוא נשווה את המצב מלפני 15-20 שנה למצב כיום:

1. עסקים בשבת: פעם הכול היה סגור, היום פתוחים מרכזי קניות בקיבוצים, פיצוציות, ומקומות נוספים.
2. בתי קולנוע בערב שבת: פעם הכול היה סגור, היום הרוב פתוח.
3. מסעדות בערב שבת ובשבת: היום הרבה יותר מבעבר. (כנ"ל בתשעה באב!).
4. בשר טרף ובשר חזיר: היום קל בהרבה להשיג מאשר בעבר.
5. חמץ בפסח: פעם נסעו ליפו לקנות פיתות, היום קל להשיג כמעט בכל סופרמרקט.
6. תחבורה ציבורית בשבת: היום ההקפדה על עניין "צאת השבת" היא הרבה יותר חלשה ולא נאכפת כלל.
7. טלוויזיה בשבת: עד 1992 הטלויזיה שידרה בשבת רק משעה-4 אחה"צ, היום היא משדרת במשך כל השבת, כולל פרסומות מסחריות בשבת.
8. יחס להומוסקסואלים: עד 1988 יחסים חד-מיניים היו עבירה פלילית, היום המדינה מכירה בזוגות חד-מיניים לצורך הטבות כלכליות, וגופים ציבוריים מממנים מצעדי "גאווה" (מכספי העם!), כאשר הומוסקסואליות היא למעשה עבירה חמורה ומפורשת הנוגדת את הכתוב בתורה! בספר ויקרא פרק י''ח, פסוק כ''ב כתובה מצוות לא-תעשה מפורשת: "ואת זכר לא תשכב משכבי אשה, תועבה היא"!
9. נישואין שלא על פי ההלכה היהודית (נישואין אזרחיים): היום המדינה מכירה בקלות רבה בנישואין כאלה הנערכים בחו"ל מאשר בעבר.
10. מתירנות כללית בתקשורת ובפרהסיה: התדרדרה מאוד בשנים האחרונות.

11. יחס התקשורת והאליטה לדת: הורע מאוד בשנים האחרונות. אמצעי התקשורת עסוקים בהסתה אנטי-דתית חריפה, ואף נבחרה ועלתה לשלטון מפלגה שכל תכליתה היא שנאת הדת.
12. בממשלה הוחלט לפרק את משרד הדתות ולהפחית בצורה דרסטית את שירותי הדת, ומשרד הפנים (המנוהל על ידי מפלגת "שינוי" הנושאת את דגל שנאת הדת) יקבע כמה שירותי דת יינתנו לציבור בכל רשות מקומית. (זה כמו לתת לקומוניסט לפקח על הקפיטליסטים ולדאוג לצרכיהם... או אם תרצה עוד דוגמא: זה כמו לתת ליבואני חזיר לפקח על כשרות הבשר המיובא...).

רוני: משה, אולי זה בעצם רצון העם, אולי העם לא מעוניין בצביון יהודי למדינה? ובכך נגרמת הירידה בצביון היהודי של המדינה, אז על מה יש לך להלין?

משה: רוני, המגמה בעם היא חלוקה לשתי קבוצות עיקריות, הקבוצה הקשורה למסורת ישראל, והקבוצה השנייה היא בכיוון של התנתקות ממסורת העבר ונסיון הפיכת מדינת ישראל למדינה ללא זהות יהודית, כפי שנוכחת מהסקרים שהבאתי לך לעיל: שהציבור המעוניין להתנתק מהעבר ומגדיר את עצמו חילוני הוא יותר קטן מהציבור הקשור למסורת ישראל.
אם תשים לב הרבה מהדוגמאות שהבאתי לך הם לא חילון שנובע מהעם אלא נטייה לחילוניות שנובעת מחוקי המדינה ומוסדותיה ומאי-אכיפה של חוקים הקשורים בדת, על ידי הרשות השופטת והמבצעת של המדינה.
ממילא, הסיבה לחילוניזציה המהירה של המדינה בעשורים האחרונים אינה "רצון העם" אלא היא תוצאה מכך שהחילונים המיליטנטים (הקיצונים) מיוצגים בעודף בממסדים המשפיעים (תקשורת, מערכת משפטית, שירות המדינה, אקדמיה, כלכלה, וכו׳). קח לך דוגמא מייצגת: בג"ץ היום מתפקד כמעט כמו סניף של "שינוי", ואין להתעלם מהעובדה שבג"ץ הוא בעצם הפוסק האחרון לכלל העם בכל דבר ועניין.
כדי להראות לך איך מתנהגת המערכת המשפטית, מה דעתך רוני, על החלטה של שופטת בית הדין האיזורי לעבודה בת"א, לפיה השבת נכנסת רק ביום ששי בחצות הלילה?
להלן הכתבה:
בספטמבר 2000 הגיש משרד העבודה והרווחה כתב אישום נגד בעל קיוסק שהפעיל את חנותו ביום שישי בשעה עשר בלילה, בניגוד ל"חוק שעות עבודה ומנוחה".

שופטת בית הדין לענייני עבודה בתל אביב, שרה מאירי, החליטה לבטל את כתב האישום וקבעה כי "אין החוק מגדיר מהו "יום" אלא רק מהו "יום עבודה". בהיעדר הגדרה יש להחיל הגדרת "יום": מחצות הלילה עד חצות הלילה שלאחריו. משהוגדר "יום" כמתחיל מחצות הלילה, וכשבפנינו עבירה שנטען כי התרחשה בשעה 22:10 ביום שישי בלילה - ממילא אין מדובר ביום השבת" (ידיעות אחרונות).

מעניין שבפסק דין שלה, השופטת לא העירה שלפי אותו הגיון: השבת מסתיימת רק במוצאי שבת בחצות הלילה, ועל כן יש לאסור פעילות מסחרית במוצאי שבת. (טוב... הרי כל הרעיון היה עיוות סלקטיבי של החוק רק על מנת לזכות נאשם חילוני.)

וכדי שלא נחשוב שהשופטת צודקת, אז לידיעתך בחוק שעות עבודה ומנוחה בסעיף 6 ישנה הפרדה מפורשת בין יהודי לשאינו יהודי - כלומר: מדובר על יום מנוחה במשמעותו הדתית.

אם נשים לב נראה שלקראת סוף החוק מדובר על שעות המנוחה השבועית בתחבורה, בקולנוע ובדואר... ושם מוזכרות 25 שעות מנוחה. לא 24 אלא 25 שעות! מה ההגיון בכך?... ברור שזה נובע מכך שהשבת הדתית נמשכת 25 שעות. כלומר: ברור שהמחוקק התכוון לשבת במשמעותה ההלכתית, ופסק דינה של השופטת היה עיוות של לשון החוק ושל רוחו. ולדעתי זה כמובן מטעמים אנטי-דתיים. זה רק דוגמא אחת מתוך רבות, אז אם השופטים פוסקים כך, מה הפלא שהפרקטיקה בארץ זזה כל הזמן לטובת החילונים? (מרכזי קניות בקיבוצים לדוגמא).

אז לסיכום הירידה בצביון היהודי אינה בגלל רצון העם, אלא בגלל רצון האליטה החילונית, שהשתלטה על מוקדי הכוח וההשפעה במדינה.

נקודות נוספת בקשר לטענות בעניין הכפייה הדתית:

1) בנימה אישית אומר שמאוד כואב לי הניסיון לקרוע מהמדינה והעם את השרידים האחרונים של סממני היהדות שנשארו.

במשך כל הדורות, בנדודים, בסבל וברדיפות ייחלו היהודים לעלות לארץ ישראל, שיתאפשר להם לקיים מצוות ללא הפרעות ולקיים חברה המבוססת על תורת ישראל. בכל הדורות, יהודים היו מוכנים למסור את נפשם על התורה, השבת... העדיפו למות – רק לא לחלל שבת... רק ע"י התורה והמצוות העבירו היהודים את לפיד היהדות מדור לדור ועד לדורנו אנו. ללא שמירת מצוות התורה, עם ישראל כבר מזמן לא היה קיים יותר, ובמיוחד לאור ההתבוללות העצומה של היהודים בעולם. והנה מקימים פה מדינה אשר משילה מעליה את השרידים האחרונים של מדינה יהודית. זה כואב,

עצוב וכפי שאסביר להלן גם פוגע בחוסן הנפשי של העם ובכוח המשיכה של העלייה היהודית מחו"ל, וכן בהזדהות ובתמיכת יהודי העולם. ככל שהמדינה תהיה פחות יהודית באופייה, כך התורמים והתומכים המעוניינים לחזק ולהזדהות עם המדינה כמדינה יהודית, יתרמו ויתמכו פחות. אין ספק שיכוונו את תרומתם ותמיכתם למקומות יהודיים יותר.

2) הרב אלימלך בר שאול ז"ל אומר: צריך לדעת שמדינת ישראל שונה מכל מדינה אחרת בעולם בשני דברים יסודיים:

א) השם "ישראל" שנטלה לעצמה.

ב) אזרחיה הם מיעוט של העם שאליו מתייחסת המדינה. (דהיינו רוב עם ישראל הם בגולה ועדיין לא עלו לארץ).

כאשר נטלה המדינה עצמה את השם "ישראל", קיבלה על עצמה אחריות גדולה וכבדה כלפי התוכן המקורי-היסטורי של המושג ישראל.

ואם מדינת - ישראל רוצה להיות ראויה לשאת את שמה הגדול, ולא לרוקנו מתוכנו המקורי-ההיסטורי או סתם לזייפו, ודאי שהיא חייבת לדאוג ולעשות למען שמירתו וטיפוחו של הצביון הלאומי ההיסטורי של עם ישראל, על ידי קביעת מסכת יחסים ונימוסים ומינהגים בעלי אופי יהודי-ישראלי מקורי, שרישומם יהיה ניכר בעיקר בכל ענפי החיים הציבוריים במדינה.

זאת ועוד: אין לך מדינה כיום שאינה רואה לחובה לה לדאוג ולעשות למען הצביון הלאומי של כלל-אזרחיה, על ידי קביעת מסכת יחסים ונימוסים ומנהגים בעלי אופי מיוחד, שרישומם יהיה ניכר בעיקר בחיים הציבוריים. ואף כאן קובעת דעת הרוב, הנשענת על שיטת המסורת ההיסטורית של עם-המדינה.

ולכן הן לא יתכן להעלות על הדעת שתקום מדינה של יהודים בארץ ההיסטורית שלהם, ותיטול לעצמה את השם ההיסטורי המקודש "ישראל" - ותרשה לעצמה להתכחש לשם ישראל ותוכנו, עד כדי התנערות מכל התוכן הלאומי ההיסטורי של העם. הן זה יהיה הנורא מכל הזיופים שנעשו אי-פעם בעולם. (הרב אלימלך בר שאול, אל המקורות א' עמוד 225).

רוני, לפי דברי הרב אלימלך בר שאול: השם "ישראל" מייצג תוכן מקורי-היסטורי, וזהו שם גדול - אוכל רק להדגים לך את המעט שבמעט לגבי משמעות השם "ישראל", קדושתו ומהותו.

השם "ישראל" הוא באמת שם גדול! הוא מכיל בתוכו עולם מלא (כמו כל שם בלשון הקודש: לדוגמא: משה אשר מָשָׁה (הוציא) את עם ישראל ממצרים, משה בהיפוך אותיות = השם, משה רבינו בג ימטריה = 613 = תרי"ג מצוות התורה וכו' – וזה נושא לדיון אחר):

"ישראל" – שרו של הא-ל בכבודו ובעצמו, "כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל".

"ישראל" - השם ישראל כולל בתוכו את כל אבות האומה והאמהות, את מקור היהדות:

יצחק, **י**עקב, **ש**רה, **ר**בקה, **ר**חל, **א**ברהם, **ל**אה.

עם ישראל כולו הם צאצאי האבות והאמהות:

ישראל = 3 אבות ו – 4 אמהות, כלומר:

האבות: בָּשם אברהם – 5 אותיות, יצחק – 4 אותיות, יעקב – 4 אותיות.

סה"כ האותיות בשמות האבות: 13 (4+4+5).

האמהות: בָּשם שרה – 3 אותיות, רבקה – 4 אותיות, רחל – 3 אותיות, לאה – 3 אותיות.

סה"כ האותיות בשמות האמהות: 13 (3+3+4+3).

האבות 13 אותיות + האמהות 13 אותיות , 13+13 = 26 = שם ה' יתברך = ה-ו-י-ה = 26 (שם ה-ו-י-ה = 5+6+10+5 = 26).

ישראל – בני בכורי, עם קדוש לה', עם הבחירה, עם סגולה - "כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַה' אֱלֹקיךָ, בְּךָ בָּחַר ה' אֱלֹקיךָ לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה (דברים פרק ז' פסוק ו').

אנחנו עם ישראל יהודים, וכי מדוע אנו נקראים בשם: יהודים?

כל יהודי – נקרא בעצם על שם יהודה בן יעקב אבינו, יהודה הוא אשר נבחר ע"י הקב"ה למלך על כל ישראל לנצח. מלך המשיח יהיה מצאצאי שבט יהודה, כלומר מבית דוד המלך אשר היה משבט יהודה, בנו של ישראל אבינו. מדהים לגלות כיצד הכל מתחבר:

האות ד' של דוד נמצאת באמצע שם (השם) ה-ו-י-ה ונותנת לנו את השם יהודה.

ומכאן גם אפשר ללמוד שהקב"ה עִם כל יהודי, כיון ששם ה' נמצא בתוך השם יהודה, והרי אנחנו יהודים על שם יהודה.

יהודה אותיות הודיה, ומלשון הודיה – לאה אמנו הודתה לה' על עוד בן שנתן לה הקב"ה, בן רביעי ליעקב אבינו, כפי שגם האות ד' בשם יהודה - היא האות רביעית.

אנו קרויים יהודים, ומהות היהודי היא ההודיה לה'.

יהודה - זהו גם שמו של חבל ארץ בארץ ישראל, הקרוי על שם יהודה בן ישראל (יעקב) אבינו, שאנו היהודים קרויים על שמו.

האבסורד הגדול בימינו, שבחבל יהודה שהוא לכל הדעות (וכשמו כן הוא) חבל של היהודים (שהרי הכינוי יהודים - בא מיהודה בנו של ישראל), בחבל יהודה של היהודים, שוכנים כיום ערבים פלסטינאים, הטוענים לריבונות על שטחי חבל יהודה בן ישראל. האם הפלסטינאים הם יהודים? מה להם ולחבל יהודה, של היהודים? מה פשר העיוורון הזה של הערבים והגויים והערב רבאשר בינינו? הערבים אפילו לא שינו מעולם את שם חבל הארץ הזה, בו מלך דוד מלך ישראל משבט יהודה על שבט יהודה ואחר כך על כל ישראל בירושלים. האם עדיין נותר ספק כלשהו, למי באמת שייך חבל יהודה – על שם יהודה בן ישראל (יעקב) אבינו? (שולמית גד – מנפלאות לשון הקודש).

3) כל אדם אוהב להרגיש ייחודי, זה מפתח בו בטחון וערך עצמי. ככל שהאדם ירגיש את ייחודיותו, כך יהיה יותר נטוע במקומו ולא תלוש ונע ונד לכל רוח מצויה.

עניין זה תקף גם במישור הלאומי, לכל עם יש את הייחודיות שלו את השורשים הלאומיים ההיסטוריים שלו וככל שנתכחש לעבר ולהיסטוריה שלנו, כך הצעירים שלנו ירגישו יותר תלושים ומרוחקים וחסרי זהות ייחודית.

אחר כך מדברים בדאגה על ממדי הירידה של הצעירים מהארץ, אשר רק גוברים משנה לשנה, הנתונים מספרים על עשרות אלפי מטיילים ישראלים שרבים מהם מעדיפים להשאר בניכר ולא לחזור לארץ, תוכל לראות אותם בכל אירופה, בכל אמריקה, במזרח הרחוק, ביבשת אוסטרליה הרחוקה... ולמה? למה אנחנו ממשיכים להיות עם נודד? הרי בנינו לנו מדינה, אז מה יש לחפש בארצות הניכר?

רוני: מכל מדינה יוצאים לטייל ברחבי העולם, בכל מקום שתבקר בעולם יש תיירים מכל הסוגים והמינים, אז למה אתה מסיק מסקנות דווקא מהמטיילים הישראלים?

משה: אין מדינה בעולם ש-10% מאזרחיה עוזבים אותה בתקופת החופשות והחגים, האם זה לא אומר לך משהו? מאז קום המדינה ירדו כמיליון ישראלים דהיינו כ- 20% ממספר אזרחי המדינה, האם ידוע לך על מדינה כזו בעולם? אחוז היהודים בכתות המיסטיות בארה"ב ובמזרח הרחוק הוא מעבר לכל פרופורציה מבחינת אחוז היהודים בעולם, אז מה יש לנו לחפש שם?

התשובה היא: שהרבה מהצעירים שלנו מחפשים בעצם זהות, הם לא מרגישים זהות עם מה שיש להם כאן, הם מרגישים תלושים ומחפשים, כיון שבארץ לא טורחים ליידע אותם איזה זכות נפלה בחלקם להיות יהודים, איזו זכות לחיות בארץ הקודש, ארץ שהיא משאת נפשם של רוב תושבי התבל, פרט לישראלי המחפש בעצם את עצמו בארצות הנכר, כשהכל כאן, רק להושיט יד ולקטוף.

לא לחינם אומר פתגם חכם: "מי שלא יודע להגיד שלי, לא יודע להגיד אני". מי שלא יודע מה הוא, מי הוא, מה שייך לו ועד כמה זה חשוב - הוא לא יודע את הזהות שלו את המהות והייחודיות שלו בתור יהודי.
בחדשות ברדיו ב - 25/7/03 דווחו על 2000 ישראלים החוזרים לארץ מהמזרח הרחוק מידי שנה, עם מחלות נפש!
מה הפלא? הרי מסתירים מהם את הזהות היהודית, את מה ששייך להם באמת - את המסורת היהודית, לא רוצים אפילו שהם ב"מקרה" יתקלו בה ברשות הרבים ("כפייה" דתית...) אז מה הפלא שהאחים שלנו מחפשים את עצמם ואת זהותם בארצות זרות ומוזרות?!
שמירת המסורת היהודית במידה מסויימת בחיים הציבוריים, היא תזכורת מינימאלית להיותנו יהודים והיא מזכירה ומעוררת את הייחודיות של העם היהודי וגורמת להרגשת זהות יהודית ישראלית.
רוני, רציתי להביא לך קטע מתוך מאמרו של שמואל שניצר - העורך לשעבר של העיתון "מעריב", וכך הוא כותב:
"לחילון הגמור יש מחיר. ומי שחותר אליו, צריך להיות מוכן לשלמו... מי שדוגל בחילון גמור, איננו סבור שאפשר לקיים את העם היהודי, גם אם ממירים את אורחותיו הישנים במערכת אמונות מודרנית יותר. הוא פשוט סבור, שאין צורך לקיים את העם היהודי. לדעתו, מיצו היהודים את תפקידם בעולם, בימים שבהם היו עדה דתית, ועכשיו אין להם עוד מה לעשות בעולם.
הסכנה היחידה הנשקפת כאן היא, שהאדם הדמוקרטי החדש, שהשתחרר מכבלי העבר, ישאל את עצמו: למה עליו לשבת בארץ-ישראל דווקא? אם הדמוקרטיה היא אידיאל, יש דמוקרטיות יותר משוכללות מן הישראלית. ואם הקידמה וזכויות-הפרט הן אמות-המידה היחידות שיש להן עדיין תוקף, איזו סיבה יש לאדם צעיר למסור את נפשו על קיומה של המדינה, שהיא בסך הכל עוד ארץ דמוקרטית אחת, אבל פחות טובה מרובן?
אני חושש, שבסופה של הדרך הזאת, נמצא את עצמנו גלמודים מאד בעולם, המגלה דבקות עקשנית בעברו ובמורשתו התרבותית.
שום עם איננו סבור, שמפני שהוא דוגל בדמוקרטיה, אין לו צורך בזהות לאומית משלו, ואין לו חפץ בנכסי עברו.

כבודה של הדמוקרטיה במקומה מונח. היא פותרת בעיות רבות, בתחום הפוליטי - ללא צל של ספק. אבל אין בפיה תשובה על השאלה מי אנחנו?
ומתוך מה צמחנו? ולאן תוליך אותנו דרכנו המיוחדת?
על אלה נצטרך לתת תשובות יהודיות, בלבטים קשים ובוויכוחים סוערים אם קיומנו וייחודנו יקרים לנו".

רוני: משה, תשמע, העלית בפני נקודות למחשבה, אני אחשוב על מה שאמרת. אני אמנם לא אומר שאני מסכים עם כל מה שאמרת, אבל אשמח אם תפרט גם לגבי הנושאים שהעליתי בפניך.
הייתי רוצה שנדון על כל נושא בנפרד, למרות שבזכות הנקודות שהעלית, הבנתי מעט יותר את חשיבות השמירה על הצביון היהודי במדינת ישראל.

תחבורה ציבורית בשבת?

משה: בסדר רוני, מקובל עלי, ניפנה לדוגמאות שהעלית ונדון בהם אחת אחת.
דיברת על התחבורה הציבורית בשבת - אחרי ההקדמה שלי אליך, נראה לי שאתה כבר יותר בשל לקבל את הדברים הבאים.
כפי שהקדמתי לך, הציבור היהודי מעוניין שבחיים הציבוריים תכובד הדת היהודית, וזה לפחות מבחינה ממלכתית ציבורית.
בנוסף לזה, נושא השבת היה אחד מסעיפי הסטאטוס קוו שנחתם עם ראש ממשלת ישראל דאז – דוד בן גוריון.
ואם תרצה פירוט מהו הסטאטוס קוו: להלן מתוך הספר (6) "אישים ומעשים בישראל": ספר היובל, מתוך מאמר "היכן הטטוס קוו?"

(6) ספרו של יואל רפל – היסטוריו, מרצה במכללת בית ברל, בעריכת שרה אהרוני ומאיר אהרוני. וכן מתוך ספרו של מ. פרידמן, יחסי דתיים וחילוניים לקראת הקמת המדינה, בתוך סוגיות בתולדות הציונות והיישוב, הזרם הדתי בציונות, ת"א תשמ"ג.

בקיץ 1947 הגיעה לארץ-ישראל ועדת החקירה המיוחדת של האו"ם (אונסקו"פ). כעבור מספר חודשים, הוועדה המליצה לחלק את הארץ ולהקים בה מדינה יהודית לצד מדינה ערבית, ואיזור בינלאומי בירושלים וסביבתה. לקראת הופעתם של נציגי ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית בפני הוועדה, נעשה ביישוב היהודי מאמץ עליון לגיבוש עמדה אחידה. במסגרת זו נכללו: השומר הצעיר - שהמשיך לדגול בדו-לאומיות, אחדות

העבודה, פועלי ציון - שעמדה על המשך המנדט ופיקוח בין-לאומי, הרוויזיוניסטים - שתבעו את שני עברי הירדן, ונציגי היהדות החרדית.
מתוך רצון להופיע בפני הוועדה בקול אחד, נעשה מאמץ ליצור קשר גם עם אגודת ישראל. אחרי משא-ומתן ארוך הושג הסכם עם מנהיגי אגודת ישראל, שנוסח במכתב שנשלח מהסוכנות היהודית אל אגודת ישראל העולמית. ארבעת סעיפי ההסכם המובאים להלן, יכולים להיחשב כמפתח ל"סטאטוס קוו" בענייני דת שהתגבש במדינת ישראל, אך לא פחות מכך מבטאים נאמנה מציאות שנתהוותה במרוצת שנות המנדט הבריטי.
א. שבת - ברור שיום המנוחה החוקי במדינה היהודית יהיה יום שבת, כמובן מתוך מתן רשות לנוצרים ובעלי דת אחרת לשבות ביום החג השבועי שלהם.
ב. כשרות - יש לאחוז בכל האמצעים הדרושים למען הבטיח, שבכל מטבח ממלכתי המכוון ליהודים יהיה מאכל כשר.
ג. אישות - כל חברי ההנהלה מעריכים את רצינות הבעיה וקשייה הגדולים, ומצד כל הגופים שהנהלת הסוכנות מייצגת, ייעשה כל מה שאפשר כדי לספק בנדון זה את הצורך העמוק של שלומי הדת, למנוע חלילה חלוקת בית ישראל לשניים.
ד. חינוך - תובטח אוטונומיה מלאה של כל זרם בחינוך (אגב, משטר זה קיים בהסתדרות הציונית ובכנסת ישראל גם עכשיו), לא תהיה שום פגיעה מצד השלטון בהכרה הדתית ובמצפון הדתי של שום חלק בישראל. המדינה, כמובן תקבע את המינימום של לימודי חובה, הלשון העברית, היסטוריה, מדעים וכדומה, ותפקח על מילוי מינימום זה, אבל תתן חופש מלא לכל זרם לנהל את החינוך לפי הכרתו, ותתרחק מכל פגיעה במצפון הדתי.
ולפי המאמר הנ"ל, שינוי המצב הקיים הוא ממילא פגיעה בסטטוס קוו אשר נחתם, וכן פגיעה בזכותם למנוחה, של כל העובדים הלא חיוניים העובדים בשבתות: הללו המפעילים תחבורה ציבורית, שדות עופה, חנויות וקניונים בשבת וכו'.
מה גם שכל העובדים בשבת, גם מפסידים את ההנאה העצומה שיש בבילוי משותף בחיק המשפחה: האשה, הילדים. בכל ימות השבוע כולם טרודים בעבודה, לימודים וכו', אך בשבת כל בני המשפחה ביום מנוחה בבית, מצפים ל"ביחד" המיוחל.
בנוסף לכך רוני, האם זה צודק להכריח אדם דתי לנהוג במכוניתו בשבת?
רוני: לא, זו כפיה חילונית ואת זה לא הצעתי בכלל.
משה: האם זה צודק לקחת לדתי את מכוניתו ולנסוע בה בשבת?

רוני: לא, גם זה לא עלה בדעתי, אני לא גנב ולא שודד.

משה: התחבורה הציבורית ממומנת ב - 80% מכספי האזרחים החילונים והדתיים כאחד. אף אחד לא אומר לך מה לעשות ברכבך הפרטי, לא כופים עליך כלל אם לנסוע ברכבך הפרטי, מי שמעוניין יכול לארגן אפילו חברת הסעות פרטיות, אבל כאשר הרכוש הציבורי המשותף יהיה בשימוש בשבת - זה פוגע בשותפים הדתיים הממנים גם הם מכיסם את התחבורה הציבורית, ואין זה צודק ומוסרי. כמובן שהסבר זה הוא רק בנוסף לטעמים הכלליים שהעליתי בפניך קודם - בדבר החשיבות של שמירת הצביון היהודי של מדינת ישראל בפרהסיה.

רוני: אתה אומר שאני יכול לנסוע ברכבי הפרטי להיכן שאני רוצה? ומה תאמר על רחובות שבהם אני לא יכול ללנסוע ועל זריקות האבנים בכביש בר אילן?

משה: לסגירת רחובות, כלל אין קשר לכפייה הדתית אלא למניעת פגיעה ברגשות חיי התושבים. הסגירה נערכת במקום שרוב התושבים הם שומרי מצוות. מה גם שהשכונות הדתיות הללו נבנו לכתחילה בקצה העיר, ממש בצמוד לגבול הירדני דאז, וזאת רק על מנת למנוע בהן מעבר של חילונים אשר יפריעו ויפרו את מנוחת השבת. אך ידוע שבמהלך השנים ירושלים התרחבה ב"ה, עד כדי כך שהשכונות החרדיות אשר היו בקצה העיר הפכו לשכונות מרכזיות בירושלים, כך שדרכן עוברים חילונים רבים לשכונות המרוחקות יותר, כמו רמת אשכול וכו'.

רוני, ביננו, האם כל כך קשה להתחשב ברגשות דיירי השכונה החרדית, ובמחיוד לאור כל האמור לעיל, ולעשות עיקוף קטן שלוקח כמה שניות? (לפי החישוב לוקח בין 50 שניות לדקה ו- 50 שניות כדי לעקוף את כביש בר אילן).

הדיון האמיתי בכביש בר אילן וכבישים אחרים הוא לא כפייה דתית או חילונית, נקודת הדיון צריכה להיות: איכות החיים של החילוני ושל הדתי.

האם לחילונים אין זכות להיאבק למען איכות החיים שלהם? רוני, אנחנו חיים במדינה דמוקרטית, ולכן החילונים יכולים להשתדל לחיות באיכות החיים הנוחה להם. אך בדיוק באותו מידה, גם לחרדים מותר להשתדל לשמור על איכות החיים שלהם.

באותה מידה שחלק מאיכות החיים של החילוני היא נסיעה בשבת, כך חלק מאיכות החיים של החרדי היא אי – הנסיעה בשבת בשכונות החרדיות, בהן התושבים מקפידים על מנוחת השבת, שזו מצווה מן התורה. וללא רעש המכוניות, הפיח והעשן, כל צד חייב להגמיש את עמדתו, ולהגיע לפשרה משותפת, בה סוגרים את הכביש בשכונו בהן

רוב התושבים הינם חרדים ולהיפך. אך בשום אופן אין שום הצדקה להעדיף את איכות החיים של החילונים, באופן גורף וכללי, על פני איכות החיים של החרדים.
תדע רוני, שהשבת בעיני שומרי המצוות נחשבת להרבה יותר משריפת דגל לנגד עיניך ובטריטוריה שלך. במשך כל הדורות יהודים מסרו את נפשם, היו מוכנים למות רק כדי לא לחלל את השבת! השבת היוותה ומהווה סמל לאמונה בבורא העולם ולקשר שלנו עם הקדוש ברוך הוא. לכן זכותם של שומרי המצוות לחיות במקום שלא פוגעים באמונתם, לכן זכותם של שומרי המצוות לבקש איכות חיים על פי הבנתם, במיוחד כאשר הם מהווים את רוב אוכלוסיית השכונה.
ולגבי זריקת האבנים, חשוב שתדע רוני, שיש בכל חברה יוצאים מן הכלל, שעושים מעשים אשר לא ייעשו. ידוע שגדולי הרבנים אוסרים בתכלית האיסור על זריקת אבנים בשבת ובכלל, ומורים להורים להשגיח מאוד על ילדיהם.

סגירת קניונים בשבת?

משה: ומה לגבי בעלי העסקים הדתיים והמסורתיים שומרי השבת, אשר אינם פותחים את בתי העסק והחנויות בשבת? האם נראה לך הוגן שהם יפסידו לקוחות רק בשל רצונם לשמור את השבת? הרי מי שינהר לקניונים וכו' הפתוחים בשבת, יקנה פחות במהלך השבוע.
מבחינה מעשית, היום ישנם הרבה קניונים הפתוחים בשבת ו"מצפצפים" על החוק, אם נתיר לפתוח חנויות וקניונים באופן חופשי זו תהיה פגיעה בחילונים ובדתיים כאחד, כיוון שפתיחת החנויות בשבת תאלץ את אותו מתחרה המעוניין לנוח בשבת מסיבות פרטיות או משפחתיות או מטעמי שמירת מצוות, לפתוח בשבת על מנת לא לאבד את לקוחותיו ולהפסיד את אחדות המשפחה ביום המנוחה, והדתי שלא יפתח יצא מופסד בכל מקרה.
רוני, אביא בפניך דוגמא מהקניון בכפר סבא שבו נלחמו "שוחרי החופש" על מנת להתיר לפתוח אותו בשבת, בו בזמן ש"שוחרי החופש" במקום חופש - גורמים לעבדות! במקום שהסוחרים ייהנו, ינוחו ויבלו בחיק השפחה יום בשבוע, הם מכריחים אותם לפתוח עסקים בשבת ולהפוך לעבדים כל השבוע, ללא מנוחה. האבסורד הוא, שהמצב הגיע עד כדי כך, שגם הסוחרים עצמם למרות היותם חילונים, התמרמרו על כך שהעירייה לא אוכפת את חוקי העזר העירוניים האוסרים לפתוח חנויות בשבת.

ברוב ערי הארץ קיים חוק האוסר לפתוח את בתי העסק בימי שלישי אחר הצהריים. אוי ואבוי לו לסוחר שיפתח את חנותו ביום שלישי אחר הצהריים! הסוחרים המתחרים "יהפכו עולמות" נגד אותו סוחר, ההופך את התחרות המסחרית לבלתי הוגנת, כאשר אצלו העסק פתוח ואצלם סגור וכל הקונים יקנו בבית העסק הפתוח, כך שבעלי העסקים אשר בתי העסק שלהם סגורים ביום שלישי אחר הצהריים, יפסידו לקוחות וכספים.
להלן שתי כתבות מתוך העיתונים המקומיים בכפר סבא:
א) **מרד סוחרי וייצמן** (ירוק בכפר 6.12.02 מאת: אירית מרק)
"לאחר ההפגנה ההמונית בכיכר העיר ביום השבת האחרון החליטו השבוע סוחרי רחוב וייצמן (בכפר סבא) לקחת את העניינים לידיים. עם עצומה החתומה בשם מאות בעלי חנויות רחוב וייצמן ניגשו לחברי מועצת העיריה בבקשה לעזרה באכיפת חוקי העזר. לחברי המועצה שביקשו דיון דחוף בנושא, נקבעה פגישה לשבוע הבא. בינתיים, עוד שבת בקניון, עם המבקרים ועם המפגינים.
סוחרי רחוב וייצמן בראשותם של דדי רהב ודינה אונרייך החתימו עצומה, עליה חתומים מאות סוחרי וייצמן, הקוראת לבכירי העירייה לאכוף את חוקי העזר העירוניים. רהב ואונרייך, בשם הסוחרים, מאיימים כי באם לא ינקטו צעדים משמעותיים לאכיפת החוק יחלו בצעדי מחאה כגון אי תשלום מיסי הארנונה. לטענת רהב: "ביום חמישי הקרוב נקבעה לנו שיחה עם סגנית ראש העיר, רינה פז. אנחנו מתחילים תהליך הידברות בנועם, אם זה לא ילך
ננקוט בצעדי מחאה חמורים. לא נבחל בהפגנה מול ביתו של ראש העירייה, יצחק ולד, ואף נפתח לו דוכן מול מרפסת ביתו בשבת! נראה אז איך הוא ירגיש. אם שום דבר לא יעזור נגיע לעימות גם עם בעלי החנויות במתחם הקניון. אני לא דתי אמנם, אבל לא רוצה להיות משועבד לעבודה בשבת והם
גוררים אותנו לזה. בחו"ל מתייחסים ליום המנוחה כמו שצריך! אנחנו בודקים כרגע משפטית אם אנחנו יכולים לפנות לבג"ץ בנושא. לא נוותר! אני רוצה לנוח ביום השבת, ואף אחד לא יגיד לי "אז תנוח", כי אם אני אנוח ואגיע ביום ראשון לחנות שלי, אז אין לי עבודה. אם הם רוצים שנעשה שוק בעיר,
נעשה שוק בעיר ונוציא את מרכולתנו החוצה, ואז נראה את האיפה ואיפה!"
ב) קטע נוסף, מתוך "**השבוע בכפר**" (6.12.02)
בינתיים התארגן לו ועד פעולה של סוחרי העיר, אשר החתים על עצומה מעל למאה סוחרים בכל רחבי העיר, המתנגדים לפתיחת הקניון בשבת. בעצומה הם כותבים: "אנו

החתומים מטה תושבי העיר, שומרי חוק וסדר ובעלי חנויות בעיר, מביעים את מחאתנו על פתיחת הקניון בשבת בניגוד לחוק שעות עבודה ומנוחה וחוק העזר העירוני, וכך נמנע מאיתנו שוויון הזדמנויות. בעצם הקמת הקניון במרכז העיר נפגע חלק ניכר מפרנסתנו, וכעת עם פתיחתו בשבת יפגע נתח נוסף. חלק מאיתנו, שלא יכול לעמוד בגזרה כלכלית קשה זו, יאלץ אף הוא לפתוח בשבת וכך תמנע מאיתנו מנוחת השבת ובילוי בחיק המשפחה. האם נתת חבר מועצת העיר דעתך גם עלינו, על משפחתנו, על מצבנו הכלכלי? האם חשבתם עלינו?"

רוני: אבל אפשר לקבוע בחוק שהמעסיק יחוייב לתת יום מנוחה אחד לעובד, באיזה יום שירצה ואז גם יהיה לו חופש וגם יוכלו לפתוח בשבת?!

משה: כאשר לא יהיה יום קבוע שבו כולם יסגרו את החנויות, תהיה פה הפלייה לרעה של בעלי העסקים הפרטיים. מהי אשמתם של בעלי החנויות הפרטיות שאינם מעסיקים עובדים, שאין להם את מחזור העסקים הגדול של הקניונים כדי להעסיק עובדים 7 ימים בשבוע? האם נגזר עליהם להפסיד, רק בשל רצונם האלמנטרי ליום מנוחה אחד בשבוע? זו תהיה תחרות לא הוגנת. ואל תשכח רוני, שבגני הילדים, בבתי הספר היסודיים והתיכוניים אין לימודים בשבת. האם בעל העסק ועובדיו יאלצו לא להיפגש עם ילדיהם ביום החופשי של ילדיהם, ולא להנות בחברת משפחתם, רק מכיוון שאי אלו "מתייוונים" מודרנים, מאלצים את בעל העסקים לפתוח בשבת, ולהתריס נגד השבת ונגד כל מה שריח יהודי נודף ממנו.

בנוסף, רוני, אם חשבת שבעלי החנויות מפסידים כסף בזה שהם לא פותחים את חנויותיהם 7 ימים בשבוע, אז כדאי לתת את הדעת על נקודה קטנה בכלכלה והיא: שכמות הכסף של הצרכנים עבור הקניות היא מוגבלת, ולכן אם חנויות יהיו פתוחות 7 ימים בשבוע אז הלקוחות יוציאו את אותה כמות כסף במשך 7 ימים במקום ב- 6 ימים, ובעלי החנויות ירוויחו אותה כמות כסף, רק שיצטרכו לעבוד 7 ימים במקום 6 ימים, אז למה לעשות להם את זה, למה? המנוחה בשבת היא לא רק עקרון דתי אלא גם סוציאלי ולאומי, תורת ישראל נתנה לעולם כולו את ההטבה הסוציאלית הכה חשובה, את המנוחה ביום השבת. (הנוצרים חיקו את יום המנוחה שלנו והעבירו אותו לראשון, המוסלמים חיקו את יום המנוחה שלנו והקדימו אותו ליום ששי), לפני מתן תורה לא היה קיים מושג כזה - יום מנוחה, קודם לכן עבדו במשך כל ימות השבוע כעבדים. אפילו בסטטוס קוו נקבע, שיום המנוחה יהיה יום השבת. והנה באים "שוחרי החופש" במטרה לגרום לעבדות במשך 7 ימים בשבוע.

להלן אביא לך כמה ציטוטים חשובים של אנשי רוח חילוניים בנושא השבת (7) : (7) הציטטות מובאות באדיבות ארגון "מנוף" - המרכז למידע יהודי.

אחד העם ממנהיגי הציונות: "אין צורך להיות מדקדק במצוות, בשביל להכיר ערך השבת. מי שמרגיש בלבו קשר אמיתי עם חיי האומה בכל הדורות, לא יוכל בשום אופן לצייר לו מציאות של עם ישראל בלי שבת. אפשר לומר בלי שום הפרזה, כי יותר משישראל שמרו את השבת שמרה השבת אותם, ולולא היא שהחזירה להם את "נשמתם" וחידשה את חיי רוחם בכל שבוע, היו התלאות של "ימי המעשה" מושכות אותם יותר ויותר כלפי מטה, עד שהיו יורדים לבסוף לדיוטא התחתונה של חומריות ושפלות מוסרית ושכלית." (אחד העם, "שבת וציונות", חוברת ו', סיון תרנ"ח, 1898).

אליעזר ליבנה ממנהיגי מפא"י: "אתגר המהירות של החיים, הורס את אפשרות הקשר הרגשי בין הבריות... הפרסומת יוצרת דרכים ותשוקות חדשים לבקרים, ודוחפת את האדם לצרוך גם מה שהוא לא רוצה ולא זקוק לו כלל. וכל אלו מכרסמים כמובן במנוחתו הנפשית של האדם. הפרסומת המודרנית, כולל "יחסי ציבור", תפקידם לגזול את שארית המרגוע של ה"לקוחות", כלומר של כולנו, ולדחוף אותם ללא הרף מתשוקה מדורבנת אחת לרעותה. הבידור, הן הממלכתי והן המסחרי גורם לשידוף הנשמה המודרנית, ואינו מרפא את המתח שבלבו של האדם, כי אם יוצר אשליה של כאילו החלפת כוח, שעה שבעצם מקצץ הוא במקורות הנשמה. מעגל הקסמים של החיים המודרני הוא קדחתני והרסני, והאיזון יושג, רק בשבירת המעגל מיסודו. כלומר, על ידי יצירת אטמוספרה ולו זמנית המנותקת מן החיים המעשיים היום יומיים אחוזי דיבוק התשוקה והמרדף אחר הקריירה וכדומה. לחזור ליחסים בסיסיים בקשרי אנוש, לקצב רגוע, לגישה קשובה, לציפייה ולמאור פנים... **לשם כך דרושה לנו השבת**, הכרחית עבורנו, אם אנו מתכוונים להתקיים על פני אדמה זו לאורך ימים, השבת במקוריותה, בהבנתה הרוחנית ובקני המידה הפסיכולוגיים שלה חשובה לנו ביותר, לנו לבני המאה העשרים." ("הארץ", 16.7.65).

ד"ר משה סנה: "התקנה שנקבעה במושב האחרון (להשבית את התחבורה הציבורית בשבת), אינה באה לפגוע בחירותו של הפרט, אלא להבטיח את מנוחת יום השבת, שהוא קניין משותף, לציבור החרדי ולציבור החופשי כאחד." (מתוך המאמר: "מבית ומחוץ" אשר פורסם ב"הזמן", 10.3.1944).

שמעון שיטרית: "כפיית נורמה, כגון קביעת יום מנוחה, אין בה משום פגיעה בחופש הדת והמצפון, שכן במקרה זה הנורמה שנכפתה דינה כדין כל נורמה, יהא מקורה

אשר יהא, שנתקבלה על בני החברה, והמדינה רשאית לכפותה באמצעות חוקים. האם בשל כך בלבד שמקור האיסור הוא דתי יש לקבוע כי הוא פסול ופוגע בחופש דת?!" ("משפטים", ג').

לסיכום: אותם הנלחמים לפתיחת קניונים בשבת שרוממות ה"חופש" בגרונם, אינם מעוניינים בטובת האזרחים אלא ברווחים אלקטוראליים ובפרסום תקשורתי אנטי דתי. מה שכואב הוא, שתוצאות מעשיהם ודיבוריהם מגבירים את הקיטוב בעם, מעודדים שנאת אחים ובנוסף פוגעים כלכלית, משפחתית וחברתית באזרחים ש"כאילו" הם מדברים בשמם ולטובתם... בו בזמן שהם עצמם יכולים לגרום לכפייה חילונית סוציאלית וכלכלית.

בשל השקפתם האנטי דתית הם מוכנים לפגוע ברוב חלקי העם, והכל למען טובתם האישית ומתוך צביעות שקופה לכל מתבונן ישר.

נישואין אזרחיים?

רוני: אני חייב לומר שהארת את עיני בעניין זה, והנתונים שהבאת מאוד משכנעים ומהווים חומר למחשבה לכל החילונים. אבל בנושא הבא שהוא: נישואין אזרחיים - אין לי ספק שיש כפייה דתית. מדוע כל זוג צריך להתחתן על ידי הרבנות ועל ידי הטכס הדתי שלכם?

משה: רוני, אציג בפניך כמה נקודות: כל אדם מישראל שאינו מעוניין להינשא בטקס הדתי, יכול ללכת לעורך דין, לחתום עם בחירת לבו על הסכם או חוזה, ולערוך טקס כפי רצונו והבנתו, והוא יכול לקרוא לזה "נישואין" ובכך יחליט שהוא נשוי, למה הוא בעצם נטפל לרבנות? האם משנה לו כל כך, אם בתעודת זהות כתוב לו נשוי או לא? אמנם לפי הדת היהודית אסור לחיות ללא טקס הנישואין היהודי, אבל ילדים שייוולדו לזוג כזה הם יהודים לכל דבר ולא ממזרים. (ממזר על פי היהדות הוא: מי שנולד לאישה נשואה כשהוולד אינו מבעלה, אלא מגבר אחר) כך שבמקרה הזה הוולד אינו ממזר.

רוני: ומה בדבר ההטבות שניתנות לכל זוג נשוי כמו משכנתא וכולי? האם למי שלא מתחתן ברבנות לא מגיע הטבות?

משה: גם זה לא מהווה בעיה, יהודי שהוא כל כך נגד טקס הנישואין, ואינו מעוניין לערוך טקס ע"י עורך דין בארץ, כדי לא להפסיד את ההטבות, אז שידע - שנישואין אזרחיים בחו"ל מוכרים על ידי המדינה, ואז הוא יכול ל"קפוץ" למדינה הקרובה לישראל, להינשא שם ולחזור (וכמובן לשלב שם נופש וטיול כהרגלו מדי שנה...), ואז,

לאחר הנישואין האזרחיים בחו"ל יוכל לקבל הטבות. לכמה יהודים לדעתך כל כך מפריע טקס הנישואין היהודי?

הרי העובדות מדברות בעד עצמן: רוב היהודים בארץ נישאים מתוך בחירה ושמחה בטקס יהודי דתי, כדת משה וישראל.

רוני: משה, מה זאת אומרת? זו המדינה שלי! ולמה כדי להתחתן אתה מכריח אותי להתחתן בחו"ל? זכותי להתחתן בארץ בדיוק כמוך.

משה: קודם כל רוני, אתה כבר יכול לשים לב, שזה כבר לא דיון על זכויות האדם שלך, אלא ויכוח על כסף והטבות. ובכן, לכל מדינה מותר לתת הטבות מפלות כדי לקדם ערכים מסויימים החשובים לה. למשל: מדינה המעוניינת לקדם את מעמד האישה - תתן הטבות מפלות לנשים. מדינה המעוניינת לצמצם פערים חברתיים - תיתן הטבות מפלות לתושבי עיירות פיתוח, וכו'. בהקמת המדינה הוחלט לקדם את הערך החשוב של אחדות העם, אשר ניבנה גם על ידי נישואין על פי היהדות, וזכותה של המדינה לתת הטבות למי שמתחתן על פי הטקס היהודי. אף אחד לא מונע ממך להתחתן בנישואין שלא כדת משה וישראל, אך כדי לקבל הטבות תצטרך להתאמץ.

רוני: משה, תגיד לי בבקשה, למה הטקס היהודי כל כך חשוב? למה הוא כל כך חשוב לאחדות העם? מה איכפת לדתיים אם ייערכו טקסים אחרים?

משה: כשאתה מוציא רישיון נהיגה, האם אתה מעדיף לקבל רישיון בין לאומי, או רישיון ארצי מקומי?

רוני: בודאי שהייתי מעדיף להוציא רישיון בינלאומי, כך אוכל לנהוג בכל מקום בעולם ולא רק בארץ.

משה: ובכן, טקס הנישואין והגירושין היהודי הוא המכנה המשותף המקובל על כל סוגי האוכלוסייה גם הדתית וגם החילונית.

בקום המדינה נקבע במסמך "הסטאטוס קוו" בין בן גוריון לשותפים הדתיים, והוחלט להעביר את נושא הנישואין והגירושין לידי הרבנות, במטרה לאחד את העם לאחר 2000 שנות גלות. במיוחד לאור העובדה, שהגיעו ציבורים שונים ומגוונים מארצות רבות, והעברת הנישואין והגירושין לסמכות בית הדין הרבני תימנע הווצרות של שני עמים נפרדים.

והסיבה שיכולים להיווצר שני עמים נפרדים היא: שנישואין אזרחיים תופסים לחומרא וגירושין אזרחיים לא תופסים כלל וממילא ייווצרו פה ממזרים.

רוני: מה זה "לחומרא" ולמה יווצרו כאן ממזרים?

משה: על פי היהדות טקס הנישואין היהודי הוא התקני ביותר, אך במידה שזוג נישא בנישואים אזרחיים, אנו מחמירים וחוששים לדעות הסוברות שהם אכן זוג נשוי לכל דבר. הבעיה הגדולה תיווצר, אם וכאשר הזוג יחליט להיפרד, ללא גט כפי הנדרש בהלכה היהודית. ומאחר שהאשה לא קיבלה גט, בני הזוג עדיין נחשבים נשואים לכל דבר, וזה יצור בעיה חמורה: במידה שהאשה תינשא לגבר אחר, היא בעצם תהיה אסורה על בעלה החדש כיון שלא קיבלה גט מן הבעל הקודם והיא עדיין אשת איש! ונשואה בעצם גם לבעל החדש וגם לבעלה הקודם. והבעיה הנוספת היא: שכל הילדים אשר ייוולדו מנישואין של האשה שלא קיבלה גט ומבעלה החדש, יהיו למעשה ממזרים! ולפי ההלכה לא יוכלו לבוא בקהל ישראל, לא יוכלו להתחתן עם יהודים אחרים וכו'.

רוני, האם שמת לב לעובדה שהנישואין האזרחיים האלה, יכולים להמית שואה על העם היהודי? הנישואין האזרחיים הללו והרפורמים וכד' יגרמו בעצם רק לכך: שיווצרו בעם היהודי שני עמים, שיגרם פילוג חמור בעם, ויתכן שאפילו יצטרכו לכתוב מגילת יוחסין ולהינשא רק למי ששמו מופיע במגילת היוחסין, ושהוכח ללא צל של ספק שהוא יהודי אמיתי, שאינו ממזר או פסול חיתון, ואז בוודאות נהפוך חס וחלילה לשני עמים.

רוני, ענה לי בהגינות: האם בשל אותו מיעוט שכל כך מפריע לו טקס הנישואין היהודי, שווה לגרום לפילוג כה חמור בעם? כשגם ככה כל המרקם כל כך עדין.

האם בשל אותם יהודים שכל כך קשה להם "לקפוץ" לחו"ל ליום אחד (למרות שבלאו הכי נוסעים נסיע לחו"ל עבורם היא עניין שבשגרה), האם בגללם שווה לגרום לפילוג ודאי בעם? לריבוי ממזרים? לכתיבת מגילות יוחסין?

ושוב מדובר כאן במיעוט קטן ביותר. וכפי הידוע לך, בשלטון דמוקרטי הרוב קובע ולא המיעוט, ולא מדובר כאן בשום קשר לכפייה דתית.

(רוני, חשוב לי להעיר שה"קפיצה" הזו לחו"ל ונישואין שאינם על פי ההלכה, כמובן אינם מעשה נכון על פי היהדות, אך אני רק משיב לטענתך בדבר "הכפייה" הדתית).

רוני: ומה תאמר לממזרים ולעגונות, אלה הניזוקים מכך שהנישואין והגירושין בידי הרבנות? למה הם צריכים לסבול ממערכת שהם כלל לא מאמינים בה? למה הרבנות מונעת מעגונות להתחתן? למה קיימות ברבנות הרשימות השחורות, לגבי הממזרים ופסולי החיתון?

משה: ראשית, בתקשורת מציגים את הבעיה כאילו ישנם עשרות אלפי עגונות וממזרים, בעוד שהאמת היא שהמספר קטן מאוד.

רוני: משה, מה זה משנה המספר? העיקר שיש עגונות וממזרים הנפגעים מהמצב הקיים (8). (8) הלשון "נפגעים" היא לא מדוייקת כי על פי השקפת היהדות אין העגונה וממזר ניזוקים אלא זהו תיקונם ולטובתם הנצחית וכמו שיש הגבלות לכהן להתחתן עם נשים מסויימות וכן כל יהודי מוזהר שלא להינשא ללא יהודייה, כך לכל אחד יש את ההגבלות שבורא העולם קבע בתורה, למען תיקונו וטובתו הנצחית של האדם. אמנם זה לא נושא הדיון אבל חשוב שנקודה זו תובהר.

משה: אין חוק ואין שום מערכת משפט שתצליח להשביע את רצונם של כל אזרחיה, תמיד ובכל חוק ובכל מצב שהוא, יגרם סבל ליוצאי הדופן מהחוק הקיים.
הבה נחשוב, אם היו נישואין אזרחיים ואז העם היה נחלק לשני עמים נפרדים, מבלי יכולת לאחות את הקרע, והיתה נוצרת חומה שלא מאפשרת גישור, בין חלק העם השומר מצוות, לבין חלק העם שאינו שומר מצוות ואינו מקפיד עם מי להתחתן ואיך להתחתן - אז כמה לדעתך היו נפגעים מהיתר כזה של נישואים אזרחיים? ודאי שמספר הנפגעים יכול להיות הרבה יותר גדול והנזק יכול להיות בלתי הפיך ואפילו נצחי.
כעת רוני, אדון עימך על כל מקרה לגופו: על נושא **העגונות** ועל נושא הממזרים.
נושא העגונות מתחלק לשניים:
1) עגונות – הן נשים שבעליהן נעלמו במלחמה או מכל סיבה אחרת.
2) עגונות – נחשבות גם נשים שבעליהן מסרבים לתת להן גט.

רוני: ובכן: כאשר הבעלים נעלמו כמו נעדרים במלחמה וכדומה, כמו לדוגמה: אשתו של הנווט הנעדר רון ארד, למה היא צריכה לסבול ולחיות בבדידות, בגלל החוקים של הרבנות?

משה: זו הטעייה לומר שהיא חיה בבדידות ולא יכולה להינשא בגלל החוקים של הרבנות, שהרי אם היא היתה לא מוסרית היא לא היתה חיה בבדידות... אלא שהיא החליטה ברצונה לשמור אמונים לבעלה, אז מה יש פה להאשים את הרבנות? ואם תחשוב מעט, תיווכח שחוקי התורה הם אינם גחמות של הרבנות אלא רק לטובת הצדדים. תאר לך שהיא לא היתה מחכה לבעלה, והיתה מתחתנת, והנה פתאום בעלה רון ארד השבוי הנעדר משתחרר משביו?! איזה צער ואכזבה יצפו לו אחרי שנות סבל נוראי, לגלות שאשתו חיה עם איש אחר?! האם צריך לתת לחייל היוצא לקרב את ההרגשה, שפרט לסיכון חייו, הוא גם יכול להפסיד את אשתו, בעודו בחיים?

ובנוסף, יש לדעת שקשר נישואין על פי היהדות הוא קשר רוחני עמוק, ורק התורה לימדה אותנו כיצד ליצור קשר רוחני כזה וכיצד ניתן לנתקו, אף אחד אינו מוסמך להחליט על דרך אחרת - כיצד להתיר קשר מיוחד כזה.
התרת קשר הנישואין מתבצע רק על ידי קבלת גט מהבעל או מותו של הבעל, כל דרך אחרת שתוצע על מנת להתיר את הקשר הזה, תגרום עוול לאשה עצמה ולילדיה העתידיים אשר ייחשבו ממזרים.

רוני: ומה יש לך לומר על מעוכבות גיטין, ישנם בעלים אכזריים שמנצלים את חוקי התורה על מנת לאמלל את נשותיהם, הם מסרבים לתת לאשה גט ומסרבים לחיות איתה או יותר ובכך מתעללים באשה?

משה: אשמח לחדש לך, שהבעלים לא מנצלים לרעה את חוקי התורה אלא את חוקי המדינה, על פי היהדות כתוב במפורש שבמקרה שהבעל מחוייב לתת גט (כמו כאשר הוא לא ממלא את חובותיו, או מתעלל וכדומה) אז בית דין "כופין אותו, עד שיאמר: רוצה אני", והכפייה נעשית על ידי מלקות, כלומר: מכים אותו עד שהוא יוכרח לתת גט, ומאחר שאף אדם לא מוכן לסבול מלקות ללא סוף, בסופו של דבר הוא נישבר ונותן גט.
ואדרבה - עצם הידיעה שבמקרה שיתנגד לתת גט, יכפו אותו על ידי מלקות, תיגרום לו לתת את הגט מראש, ללא צורך בכפייה.

רוני: אז למה הרבנות לא פועלת כך? זה היה מציל ועוזר להרבה נשים שמעוכבות גיטין, להשתחרר מבעלים אכזריים?

משה: מי שמונע מהרבנות לנהוג כך זה לא חוקי התורה, אלא חוקי המדינה. בחוקי המדינה הגבילו את סמכות בתי הדין הרבניים, ולא נתנו להם סמכות להעניש בעלים אכזריים כאלה, וכך האשה נשארת במצבה העגום.
במקום שהחוק הישראלי יתחשב במצבה העגום של האשה, הוא "מתחשב" בבעל ומונע מהרבנות את אפשרות האכיפה כנגד בעלים כאלה. אז מי אשם במצב זה: חוקי התורה או חוקי המדינה? מי בעצם מעגן את האשה, חוקי התורה או חוקי המדינה?

כעת נעבור לנושא הממזרים

ממזר הוא בן שנולד מיחסים האסורים מן התורה. כמו יחסי אישות בין גבר זר לאשת איש או בין קרובי משפחה כמו אחות, אמא וכדו'.
ובכן, כל הקלה בחוקי הממזרות, תגרום להקלה וזלזול ביסודות חיי המוסר הבסיסי. ככל שתוצאות היחסים האסורים יהיו פחות חמורות, כך האנשים ירשו לעצמם לזלזל בעבירות מוסריות, ויגרם נזק מוסרי וחברתי לעם ישראל. נכון שבשל חוק זה סובלים

כמה פרטים, אך למען טובת הכלל ולמען חיזוק ומניעת דרדור מוסרי כללי, נדחה לפעמים טובת הפרט למען טובת הכלל.
בנוסף רוני, רק שתדע, שעל פי השקפת היהדות: הממזר הוא לא יצור נחות. הממזר יכול להגיע לרמות רוחניות גבוהות, לא לחינם כתבו חז"ל: "שממזר תלמיד חכם גדול - קודם לכהן גדול עם הארץ"(9) (9) ילקוט שמעוני, משלי רמז תתקל"ד . המעלות והידע שאדם התאמץ לרוכשם לעצמו, הם המהות המבטאת את ה"אני" שלו, ולא תכונות מולדות שלא היה לו חלק בעיצובן.
ובאופן כללי בעניין הכפייה הדתית והצביון היהודי במדינה, אצטט לך את דבריו של ד"ר זרח ורהפטיג:
"הייתה לי שיחה עם סופרו של עיתון לא יהודי בחוץ לארץ. הוא שאל אותי איזה חוקים יסודיים אני מוכן להגדיר כמאפיינים את המדינה היהודית. אמרתי שישנם כיום שני חוקים וחצי:
חוק השבות - המאפיין את מדינת ישראל כמדינה יהודית, היות והחוק מבטיח לכל יהודי בעולם כולו, אם הוא רוצה בכך, אפשרות לבוא לארץ ישראל כאל ארץ מולדתו. זהו כמובן יסודה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. חוק כזה לא יתואר בשום מדינה בעולם אלא במדינת ישראל בלבד.

החוק השני הוא – חוק הנישואים והגירושים

חוק זה מבטיח את השלמות הפיסית של האומה, ואת יציבותה של המשפחה היהודית. רק על ידי חוק זה המדינה היא מדינה יהודית. שלילת חוק זה, הכנסת נישואים וגירושים אזרחיים עם אפשרות של נשואי תערובת - עלולה לבטל את המושג של מדינה יהודית. זאת תהיה אמנם מדינה דמוקראטית, אבל לא מדינה יהודית.

עוד - חצי חוק

זהו הסעיף בפקודת סדרי השלטון והמשפט, המכיר בשבת כיום מנוחה בישראל. זה רק חצי חוק אבל גם הוא מבטיח אופי יהודי למדינה. בשום מדינה בעולם לא יכול להיות דבר כזה. רק על ידי סעיף כזה אנו מפגינים כלפי פנים וכלפי חוץ שזאת מדינה יהודית."
רק שתבין אותי היטב רוני, אני כלל לא בעד עקיפת הדת היהודית, אני מאמין שטובתו האישית של כל יהודי היא לחיות את חייו על פי היהדות. אבל מה שאני רוצה להמחיש לך בדברי, שהרעשנות סביב נושא חוק הנישואין והגירושין, זה בעיקרו סערה בכוס מים, שנוצרה על ידי כמה אנשים בתקשורת ובפוליטיקה, המעוניינים להבנות מטענות אלה, בו בזמן שאין לזה בסיס והנפגעים מכך הינם מספר אנשים קטן ביותר. בו בזמן

שביטול חוק נישואין על פי היהדות, יגרום פילוג בעם ויצירת שני עמים נפרדים. ציבור הרבה יותר גדול יפגע, עד כדי פגיעה בעם היהודי בכללותו.

רוני: גם ככה העם מפולג, אז מה כל כך גרוע אם הוא יתפלג עוד קצת?...

משה: האם ניתן למספר אנשים אינטרסנטיים להוסיף שמן למדורה?! האם זה צודק לסכסך בין בעל ואשתו בטענות שווא ואחר כך לטעון "גם כך אתם מסוכסכים?..." האם אתה מעוניין במעשיך לקרב את הגירושין!? האם זה מוסרי שבעבור רווח פוליטי או רייטינג, יסכסכו בין חלקי העם ועוד בטענות שקריות ומטעות!?

הם לא מגלים לך את האמת, הם לא מגלים לך שיש כאן 2 אפשרויות :

אפשרות א': שתהיה אחדות בעם ישראל וימנע פילוג בעם, כשהנפגעים היחידים יהיו מספר קטן של אנשים, אשר במקום לקבל הטבות מהמדינה כזוג "נשוי", יצטרכו להשקיע סכום פעוט לנסיעה לחו"ל כדי לקבל הטבות אלה.

ולעומת זאת **אפשרות ב**': פילוג בעם ישראל ויצירת שני עמים, בשל כמה אנשים בודדים, המעוניינים בהטבות כספיות ומתעצלים "לקפוץ" ליום אחד לחו"ל על מנת להינשא... וגם בשל כמה פוליטיקאים, אשר כל סממן יהודי במדינה כואב להם.

הפוליטיקאים הידועים ואנשי התקשורת, מציגים את הנושא כהשתלטות חרדית וחומייניזם ומכנים זאת בעוד מילים מפוצצות. בו בזמן שהם עצמם מוכנים לפלג את העם ללא שום נקיפות מצפון, ורק עבור כמה נתחי רייטינג ופרסום, וגרירת כמה אזרחים תמימים לשינאת דתם היהודית ולשינאת הדתיים.

רוני: אני חייב לומר לך משה, שלא הכרתי את שני הצדדים של המטבע כפי שהצגת אותם.

שאלת הגיור ומי הוא יהודי?!

משה: כמובן שכל נושא הנישואין שלא על פי היהדות, מזיק למתחתנים בפרט ולעם היהודי בכלל. הנישואין הללו לא רק שמזיקים רוחנית לעוברים על ההלכה, אלא גם מזיקים לעם היהודי כיון שהם מובילים להתפוררותו.

רוני: אולי תסביר את דבריך.

משה: האם חשבת פעם על התופעה המוזרה והנפלאה כאחד ששמה "עם ישראל"? – העם היהודי הוא יחודי מבחינות רבות אך החידה המוזרה והמפליאה היא כיצד העם היהודי אשר חי 2000 שנה בגלות מנותק מאדמתו, שמר בכל זאת ולמרות הכל על זהותו ויחודו?

אין עוד עם בעולם אשר חי בגלות במשך 2000 שנה ולא נטמע והתבולל בתוך הארצות בהן התיישב. כל עם אחר שגלה ממקומו, נעלם בתוך העם לתוכו גלה.
האם שמעת על עם המפוזר על פני כל הגלובוס? בכל מדינה כמעט תוכל למצוא יהודים: בסין, יפאן, אלסקה, מצרים, לוב, עיראק, סוריה, צרפת אוסטריה, בלגיה... בכל היבשות כמעט: באירופה, אמריקה, אסיה... במשך 2000 שנה לא נטמענו ולא אבדנו בתוך נחילי הגויים. למרות הכל, העם היהודי הצליח לשמור על זהותו ולהישאר כעם. האם יש לך הסבר לזה? האם חשבת פעם מה הסיבה לתופעה מופלאה זו?
(רוני, אם כבר הזכרתי עניין זה, אוסיף לך פרט מעניין וחשוב: בעולם חיים כיום כ - 6 מליארד איש, ומתוכם כ- 12 מליון יהודים. כלומר: על כל 5000 גויים ישנו יהודי אחד. הסכנה המוחשית והגדולה לעם ישראל היא סכנת ההתבוללות, נתוני הסטטיסטיקה מאוד לא מעודדים, לכן, כל מי שטובת עם ישראל לנגד עיניו, ישתדל בהכרח ויעשה הכל על מנת לשמור על אחדות העם, ואין לך דבר השומר על אחדות העם כמו נישואין בין יהודי ליהודיה על פי מסורת ישראל).

רוני: כושר ההישרדות של העם היהודי זו באמת תופעה מעניינת, אבל ישנם עוד עמים עתיקים כמו היהודים, לדוגמא: הסינים, המצרים.

משה: חשוב לרגע, האם העם הסיני גלה מארצו אי פעם? האם העם הסיני סבל מרדיפות, גזרות, פוגרומים, המרת הדת? האם הוא עבר שואה כפי שהעם היהודי עבר? האם העם הסיני היה מפוזר בכל ארצות העולם ביותר מ – 100 מדינות, במשך 2000 שנה, והצליח לשמור על זהותו מבלי להיטמע ולהיעלם בתוכם?
ושוב השאלה העולה מאליה: כיצד העם היהודי הצליח לשמור על זהותו במשך 2000 שנה, ללא אדמה, ללא ממשלה וכל זאת למרות הרדיפות ונסיונות הגויים להעבירם על דתם? הדבר הדהים אפילו היסטוריונים לא יהודים, ואצטט לך כמה מהם (10):

(10) הציטטות מובאות באדיבות ארגון "מנוף" - המרכז למידע יהודי.

הסופר והוגה הדעות **לב טולסטוי**: "מה זה יהודי? שאלה זו כלל אינה מוזרה כפי שזה יכול להיראות תחילה. הבה נראה איזה מין יצור מיוחד הוא זה, שכל שליטי עולם וכל העמים העליבוהו ודיכאוהו וגירשוו ורמסוהו, רדפוהו, שרפו, והטביעוהו, והוא, על אפם וחמתם, ממשיך לחיות ולהתקיים. מה זה יהודי? - שלעולם לא הצליחו לפתותו בשום פיתויים שבעולם, שמדכאיו ורודפיו הציעו לו רק להתכחש לדתו ולנטוש את אמונת אבותיו. יהודי - הינו סמל הנצח, הוא זה שלא יכלו להשמידו, לא טבח ולא עינויים. אש וחרב האינקוויזיציה לא הצליחו להכחידו. הוא אשר ראשון בישר דבר ה',

הוא אשר זמן רב כל כך שמר על הנבואה ומסרה לאנושות כולה. עם כזה אינו יכול להיעלם. יהודי הינו נצחי, (11) הוא התגשמות הנצח." (1891 סופר והוגה דעות רוסי, מתוך מאמר שפורסם בג'ואיש וורלד- לונדון 1908).

(11) ראוי להקריא שורות אלה לכמה חברי כנסת שמאוד נבוכים בעניין זה ולא יודעים להגדיר לעצמם מיהו יהודי, בו בזמן שגוי יכול לענות על שאלה זו.

הפילוסוף הנודע **ז'אן פול סארטר**: "אינני יכול לשפוט את העם היהודי על פי הכללים המקובלים של ההיסטוריה האנושית, העם היהודי הוא משהו מעבר לזמן. קיומו של העם היהודי אינו כמו הקיום של כל עם אחר. זוהי עובדה, הנחת יסוד".

הפילוסוף **ניקולאי ברדייב**: "היהודים - גורלם טבוע יותר מדי בחותם ה"מטאפיסי" מכדי שיהא ניתן להסברה במונחים מטריאליסטיים או היסטוריים פוזיטיביים... מנקודת מבט מטריאליסטית גורלם נראה נעדר הסבר לחלוטין. ואמנם לפי הקריטריון המטריאליסטי והפוזיטיבי, צריכה הייתה אומה זו לעבור מזמן מן העולם. קיומה הוא תופעה מסתורית ומופלאה, המעידה כי חיי אומה זו מתנהלים בכוח גזרה קדומה"... (הפילוסוף הרוסי ניקולאי ברדייב, "משמעותה של ההיסטוריה" עמו' 86-87).

הסופר האמריקני **הרמן ווק**: "עם זה התגבר על שורה מדהימה של צרות ופגעים שעל פי דרך הטבע אין לעמוד בהם. התקיימות ממושכת זו בניגוד להיגיון ההיסטורי היא הדבר המופלא ביותר והמצריך הסבר, אף כי גם אריכות הימים כשלעצמה מפליאה היא למדי". ("זה א-לי", עמוד 199).

הסוציולוג וההיסטוריון הצרפתי **ג'ורג' פרידמן**: "יש לעם היהודי היסטוריה שאינה כמו של כל העמים. כתבתי פעם שהיהודים הם 'תאונה של היסטוריה', משהו שאיננו תואם את הכללים המקובלים של ההיסטוריה".

הסופר האמריקני **מרק טווין**: "העם היהודי קיים מעל הטבע ובניגוד לכל היגיון קיים. המצרים, הבבלים והפרסים עלו ומילאו את העולם בשאון הדר ויפעה. עד שהועם הזוהר והם שקעו, נבלו ועברו מן העולם. היוונים והרומאים הלכו בעקבותיהם. עוררו רעש עצום ונעלמו. עמים אחרים הופיעו, נשאו ברמה את לפידם לזמן מה, אך הוא נשרף באש של עצמו, ועתה הם יושבים בצל או אבדו בכלל. היהודי ראה את כולם, הביס את כולם והוא היום מה שהיה מאז ומעולם. אינו מראה סימני שקיעה, לא תשישות של זקנה, אין האטה בכישוריו וערנותו לא קהתה. כולם בני תמותה בעולם מלבד היהודים. כל הכוחות חולפים, אך הוא נשאר. מהו סוד נצחיותו?"

הפרופסור **ארנולד טוינבי**, מגדולי ההיסטוריונים כיום, סוקר בספרו את עלייתן ושקיעתן של 21 תרבויות קדומות, וכותב בעמוד 194: "שמירת הזהות הלאומית מצד אומה ללא עצמאות מדינית, ללא שפה מדוברת אחידה, אומה שאינה מרוכזת אלא מפוזרת על כל קצוות תבל ולמול רדיפות נוראות רצופות, זוהי תופעה כה לא רציונלית שלמולה ניצב כל היסטוריון פעור פה".

רוני: מה ההסבר שלך לעניין?

משה: קודם כל זו ההבטחה האלוקית שקבעה מראש שכמו שהשמש והירח לא יפסיקו להאיר לעולם, כך עם ישראל לא יעלם לעולם וישאר לנצח: "כה אמר ה', נותן שמש לאור יומם, חוקות ירח וכוכבים לאור לילה, רוגע הים ויהמו גליו, ה' צבאות שמו, אם ימושו החוקים האלה מלפני נאום ה' גם זרע ישראל ישבתו מהיות גוי לפני כל הימים" (ירמיהו לא,לד-לו).

ודברים נחרצים כתב **הרמב"ם ב"אגרת תימן"**:

"וכמו שאי-אפשר שתתבטל מציאותו של הקב"ה כן אי-אפשר שנאבד ונתבטל מהעולם, שכן נאמר: "אני ה' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם" (מלאכי ג,ו).

אם נבדוק נראה שיש בריח תיכון שבלעדיו העם היהודי לא היה שומר על עצמו ומצליח לשמור את זהותו.

רוני: ומהו?

משה: לעם היהודי יש גם סוד ששמר ושומר את זהותו – הסוד הוא הציווי האלוקי על שמירת המשפחה היהודית, כל יהודי ויהודיה מצווים להתחתן רק עם בן זוג יהודי. אתה יכול לשלוח משפחות יהודיות להונלולו, זימבבואה ולכל מקום בעולם, אם הם ישמרו את יסוד המשפחה היהודית, הם יצליחו לשמור על זהותם היהודית, אבל כמובן שכדי להבין את חשיבות הציווי והמצווה, על היהודי לדעת את התורה ואת מטרתו בעולם. לכן, אם תבדוק בכל מקום שיש התבוללות, תיווכח שלהתבוללות קדמה הזנחה של הערכים והמסורת היהודית.

במלחמת העולם השנייה היו 12 מליון יהודים, ומעניין שבעוד שאצל הלא יהודים הושלש מספר בני האדם החיים בעולם, רק אצל היהודים המספר נשאר ללא שינוי וגם כיום מונים היהודים בעולם 12 מליון איש, האם זה לא מוזר? מה פגע בנו כל כך? התשובה היא: ההתבוללות.

לעומת זאת, בכל מקום שתראה שמירת זהות יהודית, תראה שיש גם שמירת הערכים היהודיים הנצחיים, ולכן אמרתי לך שכל מי שמתחתן שלא על פי היהדות, פוגע בעם

היהודי ומערער את המסגרת השומרת עלינו בתור עם מאוחד. רוני, דמיין לעצמך שקית מלאה מים והנה נוצר בה חור דרכו המים נוזלים, ככל שיווצרו יותר חורים, כך ידלדל הנוזל שבשקית. כך גם הנישואים לשאינם יהודים, גורמים לדילול העם היהודי. (12)

(12) וחכמינו ז"ל לימדונו שמצווה היא גם מלשון "צוותא"- יחד, דהיינו מה שעושה את עם ישראל הוא הצוותא – הביחד. אלה הן המצוות האלוקיות שנצטוינו, ובכל מקום שהמצוות נשמרו - נשמרו גם היהודים מפיזור והתבוללות ושמרו על האחדות בעם ישראל, וההיפך.

רוני: למה זה גורם לדילול? להיפך, אם נדאג לכך שבן הזוג הגוי יגדל את ילדיו כיהודים, אזי נרחיב ונגדיל את העם היהודי.

משה: על פי היהדות כאשר האם אינה יהודיה גם ילדיה אינם יהודים, ובנישואי התערובת הללו של יהודים לגויות, אנו מגדילים למעשה את מספר הגויים בתוך עם ישראל, במקום להגדיל את מספר היהודים.

רוני: משה, פה אנחנו נכנסים לשאלה בעניין הכפיה הדתית: מי אתה שתחליט מיהו יהודי ומי לא? אתה תגדיר מיהו יהודי כפי הבנתך, ואני אגדיר מיהו יהודי כפי איך שנראה לי. אל תתערב לי ואל תכפה את דעתך הדתית על ההגדרה מיהו יהודי.

משה: אומר לך שתי נקודות:

נקודה א': מה דעתך על מנהל מפעל למוצרי קפה בתחילת דרכו, שכדי להצליח במכירת מוצריו הוא קורא למוצריו "קפה עלית"?

רוני: כמובן שזה מעשה הונאה ללקוחות וגניבה ממפעל עלית המקורי ושלא יתפלא אם מנהל המפעל החדש "יזכה" לתביעה רצינית ממפעל עלית המקורי על השגת גבול וגניבת שם (ואולי גם על פגיעה בשמה הטוב של עלית...).

משה: ובכן, מאז ומעולם היה ידוע מיהו יהודי. מראשית ההיסטוריה ומהיות היהודים לעם, היתה ליהודי הגדרה ברורה מי הוא יהודי - הגדרה הלכתית הקובעת: יהודי הוא - מי שאמו יהודיה או שהתגייר על פי כללי ההלכה היהודיים. כל שינוי בהגדרה זו הוא זיוף, גזילה והונאה של העם היהודי המקורי.

מי שרוצה להקים עם חדש יכול, אבל עליו להמציא לעמו החדש שם חדש, כמו כנעני, "מזרח תכוני" או כל שם אחר. אך כאשר מישהו וזה יכול להיות גוי או ראש ממשלה יהודי, מגדיר "מי הוא יהודי" שלא על פי ההגדרה ההלכתית היהודית המקורית, הוא עושה מעשה זיוף והונאה וגורם בכך עוול ליהודים בכל העולם, ליהודים המעוניינים להינשא רק ליהודי על פי ההגדרה ההלכתית המקורית. האם ההגדרה המקורית היא כפייה דתית? הרי המונח יהודי הוא מונח דתי שניתן בראש ובראשונה על ידי הדת

היהודית, וכל הגדרה שתשנה את ההגדרה המקורית, היא מעשה הונאה חילוני, והטעיה כלל עולמית כלפי העם היהודי כולו בהווה ובעתיד.
תאר לך זייפן שינפיק "גרין קארד" לכל מאן דהו, כדי שיוכל להיחשב כאזרח ארצות הברית. האם זה מעשה מוסרי? האם הוא יכול לטעון בפני ממשלת ארה"ב: "לפי הגדרתכם הוא אינו אמריקאי, אך לפי הגדרתי הוא כן אמריקאי, וזכותי להגדיר כראות עיני למי מגיעה אזרחות אמריקאית? הרי יושם בכלא או בבית משוגעים. וכאן מדינה שלימה מזייפת הגדרות כרצונה.
נקודה ב': יש לדעת שההגדרה מיהו יהודי, לא שונתה מאז היות העם היהודי לעם, והסיבה: זוהי הגדרה אלוקית על טבעית, שאינה ניתנת לשינוי. וברגע שמאן דהו יחליט לשנותה כראות עיניו, הוא עושה שקר וגורם נזק בלתי הפיך לעם היהודי, כיוון שכל אחד ינסה להגדיר "מיהו יהודי" כראות עיניו. אולי מי ששרת בצבא הוא יהודי, או שמא יהודי הוא אדם שבבעלותו חתול לבן, אולי זה שעונד מגן דוד על דש חולצתו, או בעל זוג עיניים?!...
רוני, להצעתך: הצעת שנגדיל את העם היהודי ע"י שנכיר כיהודי את הבן שנולד לאב גוי, ונדאג לחנכו כיהודי. יש לי הצעה יותר טובה להגדלת העם היהודי – בו נגדיר שיהודי הוא כל מי שיש לו זוג אוזניים ובכך נפתור בעיות רבות, כך גם לא תהיה התבוללות, כיון שכל העולם יהיו יהודים, ובכך גם נפחית את האנטישמיות בכך שנפנה לגויים משונאינו ונאמר להם שגם הם נכללים בעם היהודי לפי הגדרה חדשה של מיהו יהודי, ולכן חסל סדר אנטישמיות. כמובן שאין גבול לאבסורד.
אלא מה? כל יהודי יודע ומרגיש עמוק בתוך נשמתו שיש איזו מטרה לעם היהודי, שלעם היהודי ולספר התנ"ך שלנו - יש איזו שהיא שליחות שמימית. היסטוריונים רבים, הוגי דעות, מנהיגי עולם דגולים ועוד... שמו לב ליחודיות של עם ישראל. "יהודי" הוא לא סתם הגדרה המתנופפת לכל עבר, ומשתנה לפי הלכי הרוח של מאן דהוא, יהודי זו מהות שהוגדרה על ידי בורא העולם, זו שליחות מיוחדת שניתנה לעם התנ"ך, וזאת רואים לאורך כל ההיסטוריה.
ג'ון אדמס – הנשיא השני של ארה"ב:
"אני עומד על כך שהיהודים עשו עבור התרבות יותר מכל אומה אחרת. ...שהגורל הועיד את היהדות להיות הכלי המהותי ביותר לתרבות... הועיד את העם היהודי ללמד לאנושות את הרעיון שהמונותאיזם הוא הבסיס של המוסריות, וכתוצאה מכך של כל הציביליזציה.

זו האומה המהוללת ביותר שאי פעם יישבה עולם זה. הרומאים ושליטיהם הם עורבא פרח בהשוואה ליהודים. היהודים העניקו דת לשלושת רבעי הגלובוס והשפיעו על האנושות יותר מכל עם עתיק או מודרני".

ההיסטוריון פול ג'ונסון, אנגלי נוצרי, בסיפרו "ההיסטוריה של היהודים":

"דרושות שעות רבות כדי לסכם ארבעת אלפים שנה של היסטוריה יהודית. פירושו של דבר הוא לשאול את עצמנו מה היה קורה עם הגזע האנושי לולא היה אברהם ענק רוח כזה, או אם היה מותיר את כל החכמה שלו לעצמו מבלי לחלוק אותה עם אחרים, וכך לא היה קם העם היהודי. ללא ספק העולם ללא היהודים היה משהו שונה לחלוטין. כן, קרוב לודאי שכל התגליות, הרעיוניות של האינטלקט האנושי, היו מתגלות בסופו של דבר, אבל היה דרוש גאון מיוחד כדי לעצבן לראשונה. את המתנה הזאת העניק האל ליהודים: להם אנו חבים את הכבוד לערך החיים של כל בן אנוש, את המצפון האינדיבידואלי ואת הגאולה האישית, את המצפון הקולקטיבי ואת האחריות הסוציאלית, את השלום כאידיאל מופשט ואת האהבה כיסוד הצדק, ופרטים רבים נוספים שעיצבו את האינטלקט האנושי הבסיסי.

לולא היהודים היה העולם מקום הרבה יותר דל וריקני. ...כמעט מעבר ליכולתנו לדמיין כיצד היה העולם מתנהל אם הם לא היו מופיעים על מפת ההיסטוריה".

עד כאן, חלק קטן מדברי אישים דגולים ביחס לתרומת היהודים לעולם.

לעם היהודי היה ויש ייעוד היסטורי ראשון במעלה וחשוב מאוד, ולכן כל טישטוש והטעיה בהגדרות המקוריות של מיהו יהודי, פוגע בייחוד היהודי אשר נקבע על ידי בורא העולם, ובהצלחת המטרה האוניברסאלית שנקבעה לעם היהודי בעולם.

רוני: משה, איך תסביר את העובדה: שלמרות שהגדרת מיהו יהודי אינה ניתנת לשינוי כפי שאמרת, בכל זאת במשרד הפנים במדינת ישראל, רושם אנשים כיהודים, למרות שלפי ההלכה היהודית אינם מוגדרים כיהודים?

משה: רוני, כפי שאתה יודע, בעיית מיהו יהודי לא התחילה עכשיו, היא התחילה כבר בקום המדינה, ואם נדייק יותר, הבעיה לא היתה "מיהו יהודי", שהרי היה ברור לכל אחד מיהו יהודי, אלא הבעיה היתה מיהו יהודי לעניין חוק השבות.

ואסביר לך: במדינת ישראל ישנו חוק התאזרחות שלא קיים בשום מדינה בעולם, חוק זה אומר: שכל יהודי בכל מקום בעולם נחשב אזרח פוטנציאלי של מדינת ישראל. לעומת זאת קבלת אזרחות בכל מדינה אחרת בעולם, היא בתנאים מגבילים מאוד ובמקרים רבים אפילו נמנעים כליל מלהעניק אזרחות.

רוני: ולמה במדינת ישראל נחקק חוק יוצא דופן כזה?

משה: הסיבה נעוצה בידיעת הבעיה שנוצרה בעקבות הקמת המדינה והיא: כיצד ניתן להקים ישות דמוקרטית שתקרא "מדינה יהודית" בעוד שרוב תושביה של אותה מדינה לא יהיו יהודים? שהרי בהקמת המדינה היה כאן רוב ערבי מוחלט.
כדי לפתור בעיה זו, נחקק "חוק השבות" - דהיינו, שלא רק היהודים היושבים בארץ הם אזרחי המדינה, אלא כל יהודי העולם הם אזרחי המדינה בכוח, וכל עולה חדש אינו נחשב מהגר, אלא "שב" לארץ ישראל אחרי שנות גלות, ומכאן שמו של החוק: "חוק השבות". ומכאן והלאה התחילה להיווצר בעיית מיהו יהודי על פי חוק השבות, דהיינו, מי האדם שניתנה לו אזרחות כפי שדורש חוק השבות.

רוני: אז מה איכפת לך איך מדינת ישראל מגדירה "מיהו יהודי" לעניין חוק השבות? הרי כל זה בסך הכל לצורך חוק השבות בלבד.

משה: ראשית, כשמדינת ישראל מגדירה "יהודי", היא לא כותבת "יהודי לעניין חוק השבות", וממילא נבין שיתכן שהוא לא יהודי על פי ההלכה היהודית וזו מעשה הונאה חמור מאין כמותו (זוכר את משל קפה עלית?...).
דבר שני, עצם השימוש במילה "יהודי" הוא הטעיה, כיוון שהאדם הוא או יהודי או לא יהודי, אין כזה דבר חצי יהודי.

רוני: מה כל כך לחץ את מנהיגי המדינה בהקמתה, להשתמש במילה "יהודי" ובכך להיכנס לכל הבעיות האלה? האם לא היה עדיף להם להמציא שם אחר כמו "כנעני" או כל שם אחר, ואז היו יכולים להגדיר מיהו "כנעני" כראות עיניהם?

משה: רוני, הם רצו "לרקוד על כל החתונות" ולבסוף גם לתת "בעיטה לכלה", הם השתמשו במילה "יהודי" בחוק השבות, כיוון שרק עובדת היותנו יהודים נותנת לנו זכויות על ארץ ישראל. רק עובדת היותנו שייכים לעם היהודי המקורי, נותנת לנו זכות מוסרית לשוב אליה.
ולכן כתבו ב"חוק השבות" שלכל יהודי יש זכות לאזרחות במדינה, כדי ליצור זיקה וקשר בין מדינת ישראל לבין תושביה הקדומים - היהודים.
וכאן נמצא האבסורד: במטרה ליצור קשר עם העבר, השתמשו במילה "יהודי", אך מצד שני - מעוניינים לרוקן את המושג "יהודי" מכל קשר להיסטוריה ולמורשת ומנסים להגדירו מחדש. האם זה לא שקר והונאה בקנה מידה הסטורי?
(דרך אגב, כך עשו מנהיגי הציונות לגבי מושגים יהודיים רבים המקודשים לעם ישראל, הם השתמשו בהם כראות עיניהם ובכך הטעו את הציבור, אך לא כאן המקום להרחיב).

לסיכום: כל שינוי בהגדרה המקורית של היהודי, הוא מעשה הונאה. וכפי שאין זכות לאף מפעל חדש לקרוא למוצריו באותו שם בהם נקראו אותם המוצרים במפעל אחר הקיים כבר בשוק (כנ"ל לגבי מותגים...), כך אין זכות לאף אדם או ארגון להגדיר מחדש מיהו העם היהודי ו"מיהו יהודי". כל מעשה כזה הוא כפייה חילונית והטעייה כלפי העם היהודי כולו, בהווה ובעתיד.

כל נסיון של שינוי בהגדרת "מיהו יהודי" על ידי כל אדם, יגרום לפגיעה בלתי הפיכה בעם היהודי, ויגרור הגדרות נוספות של אחרים לגבי "מיהו יהודי" ובעצם להפיכת המושג ''יהודי'' לחסר משמעות, כיוון שכל אחד יוכל יגדיר "מיהו יהודי" כראות עיניו (וזאת בנוסף לשקר שבדבר, שהרי יהודי אמיתי - הוא יהודי רק על פי מה שההלכה היהודית קובעת).

הטענה שהגדרת "מיהו יהודי" ההלכתית היא כפייה דתית היא טענה שקרית, וכל שינוי מההגדרה המקורית הוא כפייה חילונית והטעיה היסטורית, גם אם ההטעיה נעשית בשם חוק המדינה.

למי שהעניין מפריע, יוכל לייסד לעצמו ''עם כנעני'' או ''עם חילוני'' ולהקרא "כנעני" או "חילוני", אך ברגע שהוא משתמש במילה "יהודי" כרצונו החופשי ומפרש אותה כאוות נפשו, הוא גורם להטעייה חמורה.

רוני: משה, אתה באמת טוען טענות נכונות. והגם שאני עדיין רחוק מלהגדיר את עצמי כיהודי דתי במונחים שלך, כעת ברור לי:

א) שהמושג "יהודי" אינו הפקר.

ב) ושהמושג "יהודי" הוא חשוב מדי, מכדי שכל אחד יוכל להגדירו כפי רצונו ולפי ראות עיניו.

תקציבים

רוני: משה, אם אין לך התנגדות, הייתי מאוד רוצה לדון איתך בנושא התקציבים והכספים, ומדוע החרדים סוחטים את הקופה הציבורית?

משה: בשמחה רוני. איך אמר פעם מישהו בבדיחות הדעת? - לאחר שכולם "סחטו" את ''לימון'' התקציב, אזי על החרדים המבקשים לקבל את הטיפות האחרונות, צועקים - ''סחטנים''.

מדוע רשות השידור המקבלת מיליארד ש''ח בשנה אינה נקראת סחטנית?

מדוע שדרני רדיו וטלוויזיה המשתכרים מכספי המיסים שלך ושלי, יכולים להכפיש את האנשים המממנים אותם? מדוע הם אינם נקראים סחטנים? אל לנו לשכוח שאין המדובר ברשות פרטית, אלא ברשות ממלכתית הממומנת כולה מכספי ציבור משלמי המיסים (חילונים ודתיים), אותו היא מכפישה.

מדוע משרד התרבות המקבל תקציבי עתק (מאות מיליוני שקלים) מכספי משלם המיסים (וגם מכספי הדתיים – אשר אינם משתמשים כלל בשרותי התרבות הללו), אינם נקראים "סחטנים"?

מדוע הקיבוצים אינם מכונים "סחטנים"? מדוע מחיקת החובות לקיבוצים (16.1 מיליארד ₪ במחיקה האחרונה), אינה נחשבת "סחיטה"? (מעניין שזו פריבילגיה מיוחדת לקיבוצים, כי את החובות שלי ושלך, משום מה, אף אחד לא מוחק!). שלא לדבר על כך שחברי הקיבוצים מקבלים כיום אדמות מדינה יקרות ממש במתנה, כלומר: הם הופכים לבעלי אדמות, ללא שום תמורה כספית מצידם. הפרופורציות ממש זועקות.

ועוד דוגמאות רבות לכך, אך החרדים המתוקצבים כחוק ומקבלים הרבה פחות "זוכים" לתואר "סחטנים". ראש ממשלת ישראל לשעבר אהוד ברק, בעת כהונתו כראש ממשלה, התראיין בגלי צ.ה.ל. לכבוד יום העצמאות, וכאשר נשאל לגבי התקציבים לחרדים הוא השיב: שהחרדים מקבלים פחות מהמגיע להם!

עצם השימוש במילה "סחטנים" היא דמגוגית ושקרית, אם היתה כאן באמת סחטנות, במובן הקרימינולוגי של המילה, אזי המשטרה היתה מתערבת ומיד...

זה יכול להיות מוצדק להשתמש במילה "סחיטה" רק במקרים שבהם יש איום בעשיית פעולה בלתי חוקית. (למשל: סחיטת דמי חסות של אנשי העולם התחתון מבעלי עסקים: באיום על חייהם של בעלי העסקים ועל בני משפחתם ושלמות בית העסק וכו', או סחיטת כספים מאנשים באיום שיפרסמו עליהם דברים איומים באמצעי התקשורת, או לשון הרע וכו'.

אם נגדיר "סחיטה" בצורה אחרת, אזי כל ארגון מכל סוג שהוא, הנתמך ע"י הקצבה ממלכתית מסויימת, יכול להחשב "סחטן", ואפילו אם כל מטרותיו ופעולותיו למען רווחת הכלל ופתרון מצוקות, או בכל נושא עזרה אחר.

עליך לדעת, רוני, שיש פה עניין מאוד מגמתי, התקשורת והשמאלנים מנסים בכל דרך, להשניא את הציבור החרדי על המאזין הממוצע, ולהלעיטו בסיסמאות נבובות ושקריות.

רוני: משה, האם תוכל להדגים לי, למה הסיסמאות שלהם נבובות ושקריות?

משה: יש לי כמה דוגמאות ולא רק אחת.

דוגמא ראשונה: לפני זמן מה, התנהל מסע מעניין הקורא: "להשוות את תקציבי האוניברסיטאות לתקציבי הישיבות". המאזין התמים יכול היה לחשוב, שהישיבות מקבלות על כל תלמיד ישיבה, יותר מאשר האוניברסיטאות מקבלות על כל סטודנט.
אבל כאשר בודקים את המספרים, מגלים: שכל סטודנט מקבל פי 4 מתלמיד ישיבה. כן, לא טעיתי - פי 4! ומכאן, שאם ישיבה מקבלת עבור כל תלמיד 100 ₪, אזי האוניברסיטה מקבלת 400 ₪ על כל סטודנט!
להלן הנתונים ממספריים:
מספר הסטודנטים בשנת 99 = 155,000 , תקציב האוניברסיטאות = 4.7 מיליארד ₪, דהיינו: כ- 30,300 ₪ עבור כל סטודנט!
לעומת זאת:
מספר בחורי ישיבות וכוללים בשנת 99 = 77,000 , תקציב הישיבות = 650 מיליון ₪, דהיינו: 8,500 ₪ בממוצע לכל תלמיד לשנה (לעומת 30,300 ₪ לסטודנט). ואל לנו לשכוח שבתוך תלמידי ישיבות נכללים גם תלמידים בגילאי בי"ס תיכון, אשר ממילא שייכים לחוק חינוך חובה, ועל המדינה חלה החובה לתקצב את לימודיהם.
בחישוב פשוט וקל, ניתן לראות שסטודנט מקבל כמעט פי - 4 מבחור ישיבה.
רוני, האם בתקשורת גילו לך עובדה זו? לא. בתקשורת המגמתית ידעו לתת לציבור רק את הרושם, שהישיבות מקבלות על כל תלמיד יותר מאשר הסטודנטים, ובכך שיקרו לציבור, וגרמו לשנאה והטעיה.
רוני: אז מדוע סטודנט צריך לשלם על לימודיו שכר לימוד כזה גבוה אם המדינה מממנת אותו?
משה: שאלה טובה, וכאן ניתן לראות את הפער הערכי בין האנשים המלמדים באוניברסיטאות לבין האנשים המלמדים הישיבות. בכתבה: המשכורות במגדל השן, אמנון אטד מובא:
מרצה בכיר באוניברסיטה מקבל בממוצע 50,000 ₪ בחודש! (חצי מיליון ₪ בשנה!).
קח לדוגמא, את נשיא אוניברסיטת חיפה שמקבל 61,000 ₪ בחודש, או את סגנו של נשיא האוניברסיטה המוכן ל"הסתפק" רק ב- 53,000 ₪ בחודש, והנתונים נכונים לגבי משכורות העתק באוניברסיאות אחרות כמו: אוניברסיטת בן גוריון ובר אילן.
נשיא הטכניון קצת יותר "צנוע" ומוכן להסתפק במשכורת בסך 50,000 ₪ בלבד! והמשנה לנשיא הטכניון משתכר "רק" 44,000 ₪.

בכל אוניברסיטה ישנם לא מעט בכירים מאוד צנועים, המשמשים במשכורתם דוגמא "טובה" כיצד להסתפק במועט של 50,000 ₪ לחודש... שלא לדבר על כל ההטבות, שנת שבתון בחו"ל במשכורת מלאה וכו'...
לעומתם – מרצה בכיר המלמד בישיבה, משתכר בממוצע 5,000 ₪ בחודש. כלומר: בכיר באוניברסיטה משתכר לא פחות מאשר פי - 10 ממרצה בכיר בישיבה. כאשר מכפילים את מספר הבכירים באוניברסיטאות, מקבלים סכומים אסטרונומיים, אשר על הסטודנטים להשתתף במימונם, וזאת בנוסף לתקציבים שהמדינה מזרימה לאוניברסיטאות.
יוצא - שללא תרומותיהם של יהודים נדיבים מהארץ ומחו"ל, במטרה לעזור ללומדי התורה, ובהסתמך רק על הקצבות המדינה - כל הישיבות היו קורסות כבר מזמן. אבל ברוך ה' שיש לנו עם נהדר שכזה, שמוכן לתרום ללימוד התורה ובכך הוא תורם בעצם להמשכיות התורה בישראל גם לדורות הבאים, ולנצחיותו של עם ישראל. ועלי לציין רוני, שבין התורמים תמצא גם צדיקים "חילוניים" רבים.
רוני: אם דבריך נכונים, משה, הרי זה חמור מאוד. קשה לי להאמין שהתקשורת ממש משקרת, האם יש לך עוד דוגמא?
משה: כן רוני, הנה עוד דוגמא להטעייה של התקשורת בנושא התקציבים: אתה פותח עיתון וקורא באותיות ענק: "700 **מיליון ₪ למוסדות החינוך החרדיים**"! אתה המום, איזה סחטנים איזה חוצפנים... אבל את האמת לא גילו לך: שזה במסגרת התקציב שמקבל כל מגזר לפי מספר התלמידים הלומדים בו, שהרי כל ילד במדינה מתוקצב על ידי משרד החינוך, כולל ילדים בגילאי גן חובה ובתי ספר יסודיים ותיכוניים, שלמרבה ההפתעה קיימים, חיים ונושמים גם בציבור החרדי, וגם להם מגיעים תקציבי חינוך מתוקף חוק חינוך חובה, אשר חוקק בכנסת. זה לגיטימי לחלוטין, במדינה דמוקרטית המקיימת שיוויון זכויות לאזרחיה.
אז מדוע מבליטים נתון זה בפני עצמו, ומוציאים אותו מהקשרו? – זה שאמרנו: המטרה היא להשניא את המגזר החרדי על הציבור, וליצור רושם שקרי ומוטעה שהחרדים הם "סחטנים". וכעת רוני, לנתונים:
תקציב משרד החינוך: 20 מיליארד ₪, אחוז התלמידים במגזר החרדי הוא לפחות 10% מכלל התלמידים בישראל.
חשבון פשוט מראה שלמוסדות החינוך החרדיים, מגיע לפחות 10% מהתקציב, שהם 2 מיליארד ₪ ! מוסדות החינוך החרדיים מקבלים בפועל? - 700 מיליון ₪ בלבד !

אם התקשורת הייתה נוהגת ביושר והגינות, הייתה יוצאת בכותרות גדולות על העוול והאפלייה הנגרמים לציבור החרדי, אך לצערינו התקשורת עושה רק את ההיפך הגמור.

רוני: איך הכותרת היתה צריכה להיכתב?

משה: הכותרת הנכונה הייתה צריכה להיכתב כך:

"מוסדות החינוך החרדים מקבלים על כל ילד, רק שליש מהתקציב אשר מקבל כל מוסד חינוכי אחר, שאינו חרדי" (וברוח זאת דיבר מר אהוד ברק בגלי צ.ה.ל., ראה עמוד 52 לעיל). תקשורת הוגנת חייבת להביא בפני הציבור את העובדות הנכונות, את האמת, לאחד בין העם ובודאי לא לגרום לשינאת אחים מכוונת, בכותרות בומבסטיות ומסיטות נגד אחיהם החרדים, השכם והערב.

רוני: משה, תשמע, אמנם החרדים מקבלים פחות בתקציבים אבל הם הרי לא עובדים, אז שיגידו תודה על מה שהם כן מקבלים.

למדינה יש כסף וזכותה לחלק אותו כראות עיניה!

משה: ראשית, למדינה אין שום כסף משלה! אין למדינה אפילו אגורה אחת משלה. כל הכסף העומד לרשות המדינה שייך להציבור ומגיע מהציבור. ועל מנהיגי המדינה מוטלת האחריות והחובה, לחלק את כספי הציבור לטובת העם ועל פי קריטריונים צודקים.

ובהקשר לטענה: שהחרדים אינם עובדים - זה חלק מהשקרים ש"מוכרים" לך בתקשורת. האמת היא שהחרדים כן עובדים. האם בקרת פעם בבני ברק, ירושלים או בכל ריכוז אוכלוסין חרדי? מי בדיוק מוכר בחנויות החרדיות? אנשים חילונים? שלא לדבר על כך שישנן אלפי חנויות ובתי עסק, בבני ברק וירושלים ובעוד מקומות בארץ בבעלות חרדית. האם שמעת פעם על כך בתקשורת? האם שמעת על רשת החנויות של אופטיקה הלפרין למשקפיים? האם ידעת שברשותה כ- 60 סניפים ברחבי הארץ? האם ידעת שהלפרין הוא בעצם חרדי? חלק ניכר מהיהלומנים והסוחרים בבורסה ליהלומים הינם חרדים. האם ידעת שהמיליונר החרדי לב לביוב, משלם מסים בחודש אחד, יותר ממה שמשלמים 1000 חילונים בשנה אחת?

קיימים מאות בתי ספר וגני ילדים חרדים לבנים ובנות, מה לדעתך רוני, האם המורים, המורות והגננות המלמדים שם הינם חילונים? האם כל הנשים החרדיות העובדות בכל מגזרי המשק אינן משלמות מסים? האם ישנו חוק הקובע שרק על הבעל חלה חובת פרנסת המשפחה? האם לא יתכן מצב שחרדים לא מעטים אכן לומדים תורה, אך 90% מנשותיהם הן המפרנסות, ואפילו עושות זאת מתוך שליחות ושמחה אמיתית? איך יתכן

לטעון שהחרדים לא עובדים? אנו רואים חרדים העובדים בכל מגזרי המשק: רופאים ומדענים חרדים, אחיות חרדיות, שוטרים חרדים, נהגי מוניות ואוטובוסים, תכשיטנים חרדים, מנהלי חשבונות, פקידות ומזכירות, גרפיקאים, עורכי דין חרדים, עובדים רבים במשרדי הממשלה השונים הינם חרדים ועוד...

הרי ידוע שרוב המסים בארץ באים מן העשירים שבעשירון העליון. האם ידעת שהעשירון העליון כולל לא מעט חרדים, המשלמים ביחד עם כל העשירון העליון, את רוב המיסים בארץ? (האחים חדד – כלי כסף, משפחת רייכמן, מוסיוב, משפחת שפירא בעלי רשת שטיחי כרמל לשעבר, בעלי חנויות ושותפים בקניונים, ועוד רבים הם החרדים בעשירון העליון).

ההכפשה הקבועה שהחרדים אינם עובדים מתנפצת אל מול המציאות.

ואם תשאל רוני, למה בכל זאת טוענים שהחרדים לא עובדים? התשובה לכך היא: או שהשדרן/דברן לא בדק בשטח, (אולי לא העיז לבקר בבני ברק...).

או שהשדרנים/דברנים יודעים בעצם את האמת, אך מעוניינים במתכוון לסלפה, להטעות את הציבור ולהציג בפניו תמונה שקרית.

רוני: ומה בנוגע לאברכי הכוללים והישיבות?

משה: ישנם כ- 77 אלף תלמידי ישיבות וכוללים, זה כולל את הציבור החרדי והכיפות הסרוגות (כן... גם לכיפות הסרוגות יש כוללים... גם אצלם יש "בטלנים" שלא עובדים, או במילים אחרות: גם אצלם יש יהודים שדואגים שלא תישכח התורה מישראל, ומקדישים את חייהם ללימוד תורת ישראל, כדי להעבירה הלאה לדורות הבאים).

לפחות 25% מהציבור בישראל הם שומרי מצוות, דהיינו כמיליון איש. האם לדעתך, אותם מיליון איש מעוניינים שכספי המיסים שהם משלמים, יעברו לרשות השידור אשר מכפישה את הדת והדתיים? או שאולי יעדיפו שכספי מיסיהם יסייעו לאותם אנשים המקדישים את חייהם ללימוד התורה, המורשת היהודית והתרבות היהודית? על מנת שיהיה מי שיעביר את לפיד היהדות גם לדורות הבאים.

כיצד יתכן שמוזרמים סכומי עתק לתיאטרונים, מוזיאונים, רשות השידור, לענפי ספורט רבים וכו' ולכל התרבות הכללית, כדבר המובן מאליו, ואילו בתקציב הדל של לומדי התרבות היהודית המקורית של עם ישראל - מקצצים ללא רחם. התורה והמסורת היהודית הנמשכת כבר אלפי שנים, היא ששמרה על זהותנו וייחודיותנו במשך כל ההיסטוריה, מאז היותינו לעם.

רוני, הידעת מה שיעור הקיצבה שמקבל אברך הלומד בכולל?

רוני: ???

משה: 400 ש"ח בלבד! השאר כ- 1200 ש"ח בממוצע, משולם על ידי אנשים שמעוניינים להיות שותפים בזכות לימוד התורה של האברכים.

רוני: ומה אתה אומר על הישיבות החרדיות? הרי הן מתקיימות מכספי המיסים שלנו.

משה: הישיבה מקבלת תקציב רק לפי מספר התלמידים הלומדים בה, וכפי שכבר הבהרתי לך, המדינה מקציבה עבור תלמיד ישיבה רבע ממה שהיא מקציבה עבור סטודנט. ועוד נקודה רציתי לומר לך: מקובל לחשוב שהישיבות במגזר החרדי אינן מועילות למדינה כלל וכלל, והן אפילו נטל ציבורי גדול. ובכן, רוני, תופתע לקרוא שישנם תחומים רבים בישיבות שהינן דווקא נכס כלכלי לקופת המדינה! ישיבות רבות מתקיימות בזכות תרומות מחו"ל, דבר המכניס מטבע זר למשק הישראלי. אף בניית הישיבות מבוססת על תרומות המגיעות מחו"ל. כמו כן, אלפי התלמידים המגיעים מחו"ל במטרה ללמוד בישיבות בארץ, אף הם מכניסים מטבע זר שנשלח אליהם למחייתם. וידוע שכל מטבע זר שנכנס לארץ מועיל למשק הישראלי. (וזה בנוסף ליצוא של ענפי המסחר החרדיים כגון: יהלומים, מזוזות, תפילין, ספרי תורה, אתרוגים, ושאר תשמישי קדושה וכו', הנשלחים ליהודי התפוצות בכל רחבי העולם, וזו בעצם הכנסת מטבע זר למדינה במיליוני דולרים, שלא לדבר על הכנסות המדינה ממסים ומ.ע.מ. מכל המוצרים הללו).

רוני: ומה תאמר על הסקרים המדווחים שהחרדים אינם עובדים?

משה: ראשית, הסקרים לא מדווחים שהחרדים לא עובדים, הסקרים מדברים באחוזים. ובנוסף, רבים מהסוקרים אינם מצליחים לבצע את הסקר כהלכה ולקבל תמונה אמיתית על הציבור החרדי, כיון שאינם יודעים כיצד לפנות לציבור החרדי וכיצד לסקר אותו, לדוגמא: סקר שנערך על ידי מומי דהאן.

מבדיקה שערכו במנוף עולה, כי במחקרו של דהאן ישנם מספר פגמים מהותיים, הנובעים מחוסר היכרותו את האוכלוסיה החרדית ואת אורח חייה:

1. המחקר מתבסס על סקר טלפוני - ניסיון העבר הוכיח כי המגזר החרדי, ברובו, אינו משתף פעולה עם סקרים טלפוניים - בודאי לא כשמדובר בענייני הכנסות ומשק בית. אנו משוכנעים שאנשים לא מסרו נתונים מדויקים אודות גודל הכנסתם הכלכלית.
2. במחקר מופיע כי בשישים אחוזים מהמשפחות החרדיות, גם הבעל וגם האישה אינם עובדים. למרות שכל מי שמכיר את החברה החרדית יודע שנתון זה חסר שחר והגיון.

3. דהאן הכניס תחת הכותרת "קצבאות אחרות" את קצבת הכולל. כאשר רק חמישית! (20%) מקצבה זו באה ממשרד הדתות והשאר מתרומות מארה"ב, או מיהודים נדבנים וחרדים התורמים את "כספי המעשר" לישיבות וכוללים. המחקר של דהאן לא לקח בחשבון ולא הצליב נתונים מקבילים מהביטוח הלאומי, משרד הדתות וממקורות אחרים.

4. במחקרו של דהאן מופיעים הנתונים הבאים: הכנסה ברוטו למשפחה חרדית ממוצעת היא כ-4000 ש"ח ותשלום המס הישיר הוא כ-400 ש"ח, לעומת הכנסה ברוטו של משפחה שאינה חרדית כ-6600 ש"ח ותשלום המס הישיר הוא כ-1200 ש"ח. עקב כך הסיק דהאן כי החרדים משלמים שליש מס מהחילונים. אך סה"כ הכנסות המדינה לשנת 2000 הם 227.5 מיליארד ש"ח, מתוכם 136.5 מיליארד ש"ח הכנסות ממיסים ותשלומי חובה, מתוכם 61.7 מיליארד ממס הכנסה שהם 45% מסך ההכנסות ממסים, בשאר המסים אין הבדל בין חרדים לכלל הציבור, לדוגמא: חרדי הקונה דירה, מכונית או מקרר משלם מע"מ בדיוק כמו החילוני וכן מכס, מס דלק, מס שבח וכיו"ב. הווי אומר, שברוב המסים (55%) החרדי משלם כמו החילוני. וב- 45% ישנה הטיה של 4% שהחילונים משלמים יותר מהחרדים.

5. מחקרו של דהאן מתבסס על סקרי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שבודקים משקי בית שכירים. למעשה, חלקם של השכירים במס הכנסה עומד על כ-50%, כך שכוחו של המחקר יפה רק למחצית מסך ההכנסות ממס הכנסה. מה עוד ששיעור העצמאים באוכלוסייה החרדית גדול יותר משיעורם באוכלוסייה הלא חרדית, מאחר ששנות הלימודים הרבות בישיבה לא נושאים תשואה תואמת בהכנסה. (דהיינו שבעוד שלימוד באוניברסיטה הוא מוכר והסטודנט צובר תעודות ותארים בלימודיו וכך מקבל משכורת בהתאם לשנות לימודיו ותעודותיו וכדומה, לעומת זאת בחור ישיבה או אברך יכול ללמוד עשרות שנים בישיבה ובכולל אבל כשיצא לשוק העבודה הוא לא יחשב "אקדמאי", ולא תתווסף לו אגורה אחת בתור שכיר, לכן הרבה מעדיפים לעבוד בתור עצמאיים).

6. נתון נוסף שיש לציין הוא, כי בדיקת אחוז ההכנסה של סקטור זה או אחר, לא יכולה להוות אינדיקציה לנתון הסופי של מי מממן את מי. לשם כך עלינו לבדוק גם מי מייצר הוצאות מיותרות לתקציב המדינה. לדוגמא: צריך לחשב, לא רק מי לוקח, גם מי גורם להוצאות? למשל: הפשיעה – גורמת ללמדינה להוצאות רבות: הוצאות משטרה, שירות בתי הסוהר, קציני מבחן, מערכת משפטית יקרה, מרכזי גמילה, תעשיית הפלות

שחורה, נזקים אדירים לרכוש, פסיכולוגים, שירותי רווחה, מרכזי גמילה ועוד. האם מישהו חישב את המחיר של כל אלה?

7. כמו כן ישנן הוצאות בתקציב, המיועדות עבור צרכיו של הסקטור החילוני בלבד, כשהחרדים כלל אינם נהנים מכך. ולעיתים באורח חייהם השונה הם גורמים הם אפילו לצמצום ההוצאה התקציבית בנושאים מסוימים.

לדוגמא: תקציב הטלוויזיה ה"חינוכית" מיועד לכל הסקטורים, מלבד לחרדים. ספורט, כדורגל, תיאטרון, מוזיאונים, מתנ"סים וכו' - כל אלה ועוד, נתמכים ע"י תקציבי ענק מכספי המדינה, בעוד שאין החרדים נהנים מהם כלל.

8. החרדים גם לא נהנים באותה מידה, מתקציבי החינוך של המדינה כמו הציבור הכללי. גם כאן ניכר הקיפוח לרעה של הציבור החרדי, לדוגמא: שיעור התלמידים החרדים, מכלל התלמידים במערכת החינוך היסודי היהודי הוא 20 אחוז, כלומר אחד מחמישה. חלקם בתקציב החינוך עומד רק על כ- 5% בלבד מכלל התקציב (לקוח מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד החינוך, "הארץ", 15.4.2001). שלא לדבר על המבנים הלא מושקעים בתי הספר החרדיים לעומת בתי הספר הממלכתיים, שבכל כיתה מזגן ומחשב.

תקציב ההשכלה הגבוהה (קיימים בארץ פחות מעשרה מוסדות להשכלה גבוהה), הוא יותר מ - 5 מיליארד ₪. כלומר פי 4 מתקציב הישיבות והכוללים המשרתים תלמידים מגיל 18 ותקציבם עומד על כ- 700 מיליון ₪.

9. החברה החרדית, למרות הגדרתה כחברה החיה מתחת לקו העוני, אינה רואה עצמה כך. קו העוני נקבע על פי סל הצריכה. סל הצריכה מורכב ממוצרי הצריכה ושאר ההוצאות הממוצעות של משפחה ישראלית ממוצעת. בסל הצריכה, כלולים: מכשירי וידיאו וטלויזיה, קולנוע והצגות, ארוחות במסעדות, טיולים בחו"ל ושאר הבילויים של האזרח הישראלי הממוצע.

סל הצריכה של החרדי מורכב בעיקר ממוצרי היסוד ועוד הוצאות הכרחיות. הציבור החרדי חי בצניעות, צורך הרבה מוצרים "כחול-לבן", כמו מזון וביגוד, וממעט בצריכת מוצרי-מותרות מיובאים, ובכך הוא גורם להפחתת הגירעון התקציבי של המדינה. ואני לא מדבר כאן על התרומה הרוחנית של הציבור החרדי, התרומה המקורית, החיונית להמשך הקיום שלנו כעם וכחברה, תרומה אשר אינה ניתנת למדידה.

גם אותו חלק מהציבור החרדי אשר אינו שייך למעגל העבודה, אינו מתנהג כחברת עוני כפי שבדרך כלל מתנהגת חברת עוני, ולא מצויות בקרבם התופעות השליליות המצויות בדרך כלל בחברת עוני.

10. כמובן שאי אפשר להתעלם מן העובדה, כי לימוד התורה בחברה החרדית מהווה ערך ראשון במעלה, והאברכים לומדים במסירות נפש, גם בתוך קושי כלכלי והסתפקות במועט. שהרי המלגה היא בין 1500 ₪ ל- 1800 ₪ לחודש (כאשר מתוכה רק כ-300 ₪ בלבד, מתקציב המדינה).

עד כאן לקט מהערות צוות "מנוף" על הסוקר מומי דהאן, שהפוליטיקאים הזכירו את מחקרו, אך בשל חוסר היכרותו את המגזר החרדי, נגרם עיוות בתוצאות הסקר, וכל המסתמכים על הסקר (הפוליטיקאים וכו') דיברו בעצם על דברים לא מדוייקים ומעוותים, כפי הסקר המעוות. וכמובן כל מי שהסתמך על הסקר הנל בסקרים ומחקרים, הגיע בעצם למסקנות מוטעות.

רוני, אם תהיה מעוניין להבין את החישוב המפורט, לגבי הבלוף הטוען שכאילו החרדים, מקבלים מתקציב המדינה יותר ממה שמגיע להם, לפי חלקם באוכלוסיה ולפי המיסים שהם משלמים - תוכל להאזין לקלטת מספר 164 של הרב מרדכי נויגרשל: "על השחיטה ועל הסחיטה" (יהדות מזוית שונה, מספר הטלפון להזמנות מופיע בעמוד האחרון של החוברת), בה הוא מביא חישב מדוייק ומפורט לפי ספרי התקציב של מדינת ישראל, ומוכיח ללא צל של ספק, שהחרדים מקבלים 100 מיליון שקל – פחות מהמגיע להם!

החישב הוצג ברדיו, ונשמע ע"י עשרות אלפי מאזינים. הקלטת עצמה הופצה בעותקים רבים ונשמעה על ידי רבים, כולל אנשי מקצוע. הרב נויגרשל מעיד שלא שמע השגות או הכחשות לדבריו הנאמרו ברדיו ובקלטת.

רוני: אז למה המידע שמגיע אלי מהתקשורת לא נותן לי להרגיש כך? אני מרגיש כאילו החרדים לוקחים את כספינו.

משה: מה שנוגע לתקשורת וכוונותיה, ואת מניעיה להשמצת החרדים, אסביר לך בהמשך שיחתנו. אבל אם קשה לך להשתחרר מההרגשה שהחרדים לוקחים ממך את כספך, אז מוטב שתחזור שוב על מה שדיברנו היום, ובנוסף תוכל לעיין בפרט הבא:

כמה דולרים הנקראים מענקים מדינת ישראל "סוחטת" מארה"ב בכל שנה? אה, סליחה, כמה דולרים ישראל מקבלת מ"הדוד מאמריקה" כמענק בכל שנה?

רוני: נדמה לי בסביבות 4 מיליארד דולר בשנה.

משה: ובכן, מה הציבור החרדי מקבל מזה? מאומה!

רוני: למה אתה נראה לי כל כך כועס על התקשורת והפוליטיקאים, האם זה בגלל שהם נגד הדתיים?

משה: אני לא כועס, אני כואב, יש לי כאב עמוק על מה שעושים לעם שלנו, על כך שמעודדים פילוג בעם. זהו בסך הכול קומץ אנשים שהשתלטו על התקשורת ועל מקורות המידע של המדינה, ומשתמשים בכספי הציבור על מנת להחדיר את השקפותיהם האנטי דתיות. ומאחר שהמיקרופון של המדינה נימצא בידם, הם סוחפים איתם את הציבור התמים, וגורמים לו להאמין בתמונה המעוותת והמסולפת אותה הם מציגים, ובכך מכניסים שנאה גם לנוער של היום, שעדיין לא טעם חווית יהדות.

ההיסטוריה חוזרת בגדול, תמיד היו יהודים שהחשיבו את עצמם "מתקדמים" אשר "דאגו" לעם ישראל, וניסו בכל דרך לנשל אותם ממסורת אבותיהם, ע"י הכפשת הדת והדתיים, רדיפת הרבנים, עקירת החינוך היהודי ולימוד מסולף של הדת היהודית, ע"י הדגשה והחדרת התרבות הגויית השלטת, באותה תקופה.

זה קרה ביוון, "היהודים" המתייוונים לחמו בדת היהודית ובחכמי ישראל, וניסו בכל דרך לעזור לגויים שונאי ישראל, למחוק את הדת היהודית. זה קרה בתקופת בית המקדש הראשון ובתקופת בית המקדש השני, זה קרה גם בעבר הלא רחוק ברוסיה, אירופה וגרמניה על ידי ה"משכילים".

כמובן שלא נשאר שום זכר מאותם אלה ש"דאגו" לעם ישראל, בכך שניסו להרחיקם ממורשת אבותיהם ולשכנעם להיטמע בתרבות הגויים.

אותם מתייוונים ו"משכילים" למיניהם, אבדו ונעלמו באבק ההיסטוריה, ביחד עם כל אותם תמימים שהם הצליחו להטעות. היהודים החיים היום הינם שרידים של אותם שלחמו כנגד אותם מבוללי ישראל, היהודים של היום הם צאצאי היהודי האורטודוקסי, עם הגאווה היהודית, שלא נכנע לברק החיצוני של התרבות הגויית. כל יהודי כיום, בין אם הוא דתי או חילוני, הינו צאצא של גיבורי רוח אלה. כיום ההיסטוריה חוזרת ורוב העם עדיין לא למד את הלקח. כל מי שלמד מעט היסטוריה יכול לראות כמה התהליך הזה חוזר על עצמו, כיצד חלקי עם ישראל נקרעים מעל העם ונעלמים בתוך העמים האחרים לנצח. ומי אחראי לכך - אם לא איבוד הזהות היהודית? ומי מנסה בכל דרך לאבד ולטשטש לנו את התרבות היהודית המקורית שלנו?

רוני, אתה כבר יודע את התשובה...

אבל מה שכואב יותר זה, שכיום עושים לנו את הרצח הרוחני הזה של העם היהודי, כאן בארץ ישראל, בארמון של מלך מלכי המלכים הקב"ה, בעיר של בית המקדש, בעיר הקדושה בעולם.
אם העם היהודי לא יתעורר מבעוד מועד וינער מעליו את השפעתם של מסלפי ורוצחי המסורת היהודית, קשה לדעת לאן זה יוביל.
לצערינו ההסטוריה מלמדת, שבכל פעם שהיהודי "שוכח" את יהדותו ומתכחש לעברו, אזי משמים דואגים לעורר אותו, על ידי צרות ואויבים המזכירים לנו את עובדת היותנו יהודים ואת תפקידנו האלקי.

תקשורת או "תשקורת"?

רוני: תשמע, אתה מחדש לי הרבה דברים, מדוע אינני שומע את ההסברים האלו מהנציגים והפוליטיקאים שלכם?
משה: מדוע לא שומעים אותם? - כי לא מאפשרים לעם ישראל לשמוע. כל תחנת רדיו המנסה לשדר מעט יהדות ולהסביר בנושא, מיד נרדפת על ידי שלטונות החוק סותמי הפיות.
אגיד לך רוני באופן חד וברור, המזיקים הגדולים ביותר שהיו לעם ישראל בחמישים השנים האחרונות, הם קבוצת הגברתנים אשר שדדה את המיקרופון הציבורי, והשתלטה על מקורות המידע של המדינה. וכמובן, הכל בגיבוי החוק והפוליטיקאים השותפים לאותה השלתטות. ("שמור לי ואשמור לך"..)
רוני: אתה אומר דברים חמורים.
משה: אומר לך עוד, שההידרדרות המוסרית והלאומית, והקיטוב בעם שהולך וגדל מיום ליום, לא היה נראה כפי שהוא נראה כיום, אילולא התקשורת. אשתדל להוכיח לך למרות המסגרת המצומצמת של הדו שיח.
רוני: אמנם, אני יודע שהם מידי פעם מגזימים יתר על המידה ו"מלכלכים" על הדתיים, אבל אני לא חושב שהם עד כדי כך. נראה לי שאתה אומר זאת כיוון שהם מגלים את קלונכם ברבים ומונעים מכם לעשות ככל העולה על רוחכם.
משה: אני אומר את זה כי זו האמת, ואחרי שאוכיח לך, אני חושב שגם לך תהיה האפשרות להסכים איתי. כרגע, נראה לך שהם "מלכלכים" על הדתיים רק מידי פעם, אבל דע לך, שהם נגד הדתיים הרבה יותר ממה שאתה יכול להעלות על הדעת. וזה שהם לא מדברים נגד הדתיים כל היום, זה רק כדי שמגמתם לא תהיה שקופה.

זה כמו סוכריית רעל - אם תוסיף לסוכריה הרבה רעל, הסוכריה לא תהיה טעימה, אבל אם תוסיף לסוכריה בכל פעם רק מעט רעל, זה לא יורגש, אך אוכל הסוכריה יורעל, לאט ובטוח.

תראה כמה ישראלים צעירים מחפשים את עצמם בכל העולם. למה? מה חסר בזהות היהודית המקורית שלהם? אולי פשוט הרעילו אותם לאט ובטוח כנגד הדת המקורית שלהם?! ושיטות הפעולה אינן שונות בהרבה, מן השיטות האנטישמיות בתקופות האפלות ביותר שידע עם ישראל. בעבר הגויים רדפו יהודים, אך לצערנו, כיום יהודים רודפים יהודים.

האם חשבת כשהגויים פעלו נגד היהודים בשיטות שכנוע ישירות? הגויים פעלו גם בשיטות עקיפות, המרדימות את חוש הביקורת של המון העם, וכך יכלו לעורר אנטישמיות ושנאה כלפי היהודים. השיטות כיום אינן שונות בהרבה, רק מה? משתמשים בהם כנגד החרדים והדת היהודית.

רוני: מדוע לדעתך הם עושים זאת? מדוע עליהם לרדוף את החרדים? כבר אמרתי לך שהם לפעמים מגזימים יתר על מהמידה, ו"מלכלכים" קצת יותר על הדתיים. אבל בסך הכל אין אדם מושלם, וגם אנשי התקשורת אינם מושלמים.

משה: ישנן מספר סיבות לרדיפה החרדית ע"י התקשורת.

סיבה ראשונה – היא הסיבה ה"תמימה"

זוהי בעצם שינאת השונה והזר. מאחר שהחרדים נראים שונים חיצונית, ואורח חייהם והשקפתם שונה מזו של החילונים, אזי יתכן שאנשי התקשורת החילונים, מפרשים לתומם התנהגות שונה זו, בצורה מעוותת, כיוון שכך חונכו, במיוחד לאור העובדה שעולם המושגים שלהם על היהדות מעוות ודל, ולאור העובדה שהם ניזונים גם מסטיגמות המופצות על הדת והדתיים.

דמיין לעצמך אדם קמצן, שקשה לו להוציא אפילו שקל אחד כדי לעזור לזולת, ולפתע פתאום הוא רואה אדם אחר שתורם 100 ₪ לזולת. הקמצן בודאי יפרש לעצמו ולאחרים, שתורם 100 השקלים, תרם ממניעים אינטרסנטיים לא טהורים. כך גם העיתונאי שעולם המושגים שלו על היהדות מצומצם, יפרש גם את המעשים הטובים ביותר, כפעולה אינטרסנטית שלילית. גם בהיסטוריה העולמית ראינו עמים שבשל אי הבנת היהדות לא הבינו את מעשה היהודי. הם צחקו עליו שהוא נח יום אחד בשבוע, ואמרו שהוא עצלן ולכן הוא "המציא" את השבתות והחגים. ואף על פי כן, במשך הזמן, רוב העולם העתיק מהיהודים ואימץ לו יום מנוחה שבועי.

ויותר מכך, היום מבינים שעבודה ללא הפסקה ומנוחה, גורמת לירידה בפריון הייצור. (כמובן שישנם טעמים רבים לחשיבות שמירת שבת, אך אחד מהיתרונות הרבים של השבת הוא המנוחה מעמל השבוע, מנוחה החשובה לכל אדם באשר הוא).
גם מצוות "ברית המילה" אשר מעלתה הרוחנית עצומה, היוותה מוקד לזלזול, עד אשר התברר ש"ברית המילה" מונעת מחלות עור וזיהומים, עד כדי כך שעשרות אלפי אמריקאים, אנגלים וגויים רבם מלים את עצמם.
גם שוק האוכל הכשר פורח בארה"ב, והרבה לא יהודים מעדיפים אוכל כשר בשל הנקיות שלו וכו'.
אלו הן מספר דוגמאות ממצוות שעם ישראל קיים מאז ומעולם עוד לפני שהעולם המודרני ידע את מעלתם. למרות שהצופה מן הצד פרשן כחשוכות ופרימיטיביות. כפי שציינתי, זה נובע מיידע דל ביהדות, וכל מעשי החרדים מצטרפים מיד לבניית הסטריאוטיפ הפורח באוויר, של אותו עיתונאי אשר התנתק או נותק מעברו ומורשתו, ומעביר לקוראים את תחושותיו וחוסר הבנתו, לקוראים אשר לא תמיד עולם המושגים שלהם ביהדות גדול משלו...

סיבה שנייה - לרדיפת החרדים ע"י התקשורת:
לפני שאומר לך אותה, אשאל אותך רוני : כידוע כל בעל עסק מעוניין להגדיל את רווחיו על ידי הגדלת מספר לקוחותיו, זהו חלק ממטרותיו של כל מנהל שיווק בכל מפעל, נכון או לא נכון?

רוני: נכון.

משה: מה יעשה מנהל במפעל לסיגריות, אשר מגלה שבאגודת "אל סם" לא רק שלא צורכים את הסיגריות שהוא מייצר, אלא אפילו מפרסמים ברבים את תוצאות המחקרים, המוכיחים את מימדי האסון הנגרם מעישון סיגריות ואפילו מוות. האגודה גם מציעה תחליפים יותר בריאים לעישון הסיגריות. עקב פעילותה של חברת "אל סם" רבים הפסיקו לצרוך סיגריות ועברו לתחליפים יותר בריאים. כיצד לדעתך, בעל מפעל הסיגריות צריך לנהוג?

רוני: אם הוא אדם ישר והגון, הוא יבדוק את המחקרים. ובמידה שהם נכונים ואכן מוכיחים שהסיגריות מזיקות מאוד לבריאות, הוא יסגור את המפעל או יתחיל בייצור מוצרים בריאים.

משה: ואם הוא לא ישר והגון, ומעוניין רק בטובתו האישית?

רוני: אז הוא ינסה בכל דרך, להכפיש את אגודת "אל סם" וחבריה, ינסה להפחית מ''אמיתות מחקריה'' בכל דרך שכנוע אפשרית, ישירה, עקיפה וגם שקרית, והעיקר לא להפסיד לקוחות. כמובן שהוא יפרסם בעיתונים כל טעות קטנה של "אל סם", יודיע בחוצות שמניעי האגודה אינם טהורים, שהמחקרם אינו אמין, שאנשי אגודת ''אל-סם'' הם בעצם חבורת שרלטנים הדואגים רק לעצמם...
ברור ששיטת הכפשת אגודת ''אל סם'' מהווה עבור מפעל הסיגריות ממש עניין של פיקוח נפש, כיון שאם האמת תתפרסם, המפעל יאלץ להיסגר.

משה: יפה אמרת רוני, אז דע לך שאנשי התקשורת יותר גרועים מאותו מנהל מפעל הסיגריות, המייצר סיגריות המקצרות חיים מבלי להזיק לנפש המעשן. אך אנשי התקשורת מזיקים לגוף ולנפש של המאזינים והצופים בהם. אמרתי לך כבר שלהידרדרות המוסרית, כלכלית ורוחנית שחלה בחמישים השנים האחרונות בעם ישראל, אחראים במידה רבה אנשי התקשורת, אשר אינם בוחלים בשום דרך, על מנת להגדיל את הרייטינג שלהם.
תאמר לי רוני, היכן לומדים הצעירים היום להיות כה אלימים ואפילו לבצע רצח? האם מהוריהם? היכן לומדים הצעירים לגנוב, לשדוד, לאנוס? האם מעצמם? אתה יכול כבר לנחש כמובן: מהתקשורת, מהסרטים וכו'. כל היום שומעים ורואים אלימות, שוד, רצח, גילוי עריות, חוסר צניעות, לשון הרע, רכילות, צרות עין, רוע לב... האם זה אינו משפיע? הפרסום בתקשורת גורם לאנשים לצרוך יותר ויותר מוצרים, אשר רבים מהם מונחים בבית כאבן שאין לה הופכין.
האם איכפת לאנשי התקשורת מהידרדרות הנוער בעקבות מה שהם משדרים? שלא לדבר על האינטרנט, המכיל גם רפש אמיתי, כשההורים הם חסרי אונים, מבלי יכולת לפקח על הילדים. איש הישר בעיניו יעשה ועוד מתפלאים למה צומח כאן דור כל כך אלים?!
איך אמר פעם סופר בירחון האגודה האמריקאית לרפואה (13) : "תעשיית הטלוויזיה היא לא עסק של מכירת תוכניות טלויזיה לצופים, אלא זה עסק של מכירת הצופים לפירסומאים. עניינים של "איכות" ו"אחריות חברתית" הם לגמרי שוליים בשוק תחרותי, של רדיפה אחרי מירב הצופים".
(13) (Journal of the American Medical Association) מתוך הספר "To kindle a soul" by Lowrence kelemen page 169

ואם נבדוק - מי לא צורך את "מרכולתם" של אנשי התקשורת? כמובן "החרדים". ומי מתרחק ומודיע לרבים על הנזק שגורמת התקשורת החילונית? כמובן, החרדים.
אז כמובן, אם הם היו ישרים והגונים כפי שאמרת, הם היו סוגרים את המפעל או לפחות מציגים תקשורת חיובית. אבל הם בשלהם, ממשיכים מה שיותר להכפיש את החרדים, שלא צורכים את מרכולתם, שהרי אנשי התקשורת חוששים מסגירת ה"מפעל".
מה יותר טבעי מאשר להכפיש את הדת, המתנגדת לכל המיאוס שהם משדרים בתחום הבידור הזול? מה יותר טבעי מלהציג את הדת והדתיים כפרימיטיבים, רק על מנת שהללו שאינם יודעים את האמת, יצרכו את מרכולתם – את התקשורת הקלוקלת.
הנזק שהם גורמים לציבור כלל אינו מעניין אותם, הכי חשוב להם לעשות הון פוליטי, פרסום, כסף, יחסי ציבור, רייטינג... לא חוששים להרעיל ולהסיט נשמות כה טהורות. מי שיעז לפגוע במכונה המשומנת של התקשורת, ידאגו להרוס אותו, להכפיש את כל מה שהוא מייצג, ולדרוס אותו בכלי הנשק שוטפי המוח שבידיהם.
בנוסף לכך, אותם עיתונאים יודעים שאם הדת היהודית היא אמיתית ומוכחת אזי הם עצמם חיים בשקר, מבזבזים את חייהם לריק וללא מטרה, וכדי לא ליצור שנוי דרסטי באורח חייהם המוטעה, הם מנסים בכל דרך להשקיט את מצפונם שלהם, של קוראיהם וצופיהם, באמתלה שהדתיים לא יותר מוסריים ולא יותר טובים מאתנו... לכן הם מוכנים לסלף עובדות ולהגזים בטענות ולשטוף את מוחותיהם של קוראיהם, מכל עכבר לעשות הר, ולהבליט כל שמץ פסול הנמצא בדתיים, מעבר לכל פרופורציה, כאילו אין יותר בעיות במדינת ישראל מלבד הדתיים.

רוני: משה תשמע, התקשורת לא רק מדווחת, היא גם מראיינת חברי כנסת, וגם הם אומרים אותו דבר?!

משה: הכנסת ניזונה מהתקשורת והתקשורת ניזונה מהכנסת. גם לחברי הכנסת יש לא מעט אינטרסים ברדיפת החרדים, כך שברור שאנשי התקשורת יתנו להם יותר במה ויותר כבוד. עד כדי כך שקמה מפלגה שכל כולה שנאת חרדים. אני לא חושב שיש בעולם, מדינה עם מפלגה שכל הקמתה וכל המצע הפוליטי שלה מבוסס על שנאת מגזר מסויים והכפשתו! רוני, האם אתה מכיר מפלגה כזו? פרט למפלגה אחת ידועה לפני כ-60 שנה, ואתה יודע למי אני מתכוון?
כעת אביא בפניך כמה דוגמאות המוכיחות את רדיפת החרדים, אך לפני כן אבהיר לך שרוב תדמית החרדים בעיני החילונים, לא נוצרה מתוך קשר אישי עם החרדים,

אלא באמצעות התקשורת, המעצבת למאזינים והצופים את הדיעה על החרדים, כאוות נפשה.

דוגמאות לרדיפת החרדים:

בסקר שנערך עבור אגודת "מנוף" נמצא: שכ- 78% מהחילונים, מקור המידע שלהם על החרדים הוא על-ידי כלי התקשורת השונים, על-פי החלוקה דלהלן:

38%טלוויזיה, 20% עיתונים, 9% רדיו, 11%קריאה בספרות אחרת ורק 22% הנותרים, מקור המידע שלהם על החרדים הוא מהיכרות אישית. מציאות חיינו בארץ, יצרה מצב בו המפגש הכמעט יחיד עם היהודי החרדי הוא: או ברחוב, או באמצעות כלי התקשורת. ברחוב - דרך פגישה אקראית, בודאי אין אפשרות להכיר את החרדים, וגם לא לפתח כנגדם עוינות. אך באמצעות התקשורת - רוני, אתה תכיר את החרדים רק כפי שהתקשורת רוצה שתכיר, היא תעצב את דמותם בצורה הכי שלילית כרצונה וכוח השפעתה הגדול. היא מסוגלת להפריך את כל מה שהאמנת בו, וכפי שאמר טומי לפיד: " עיתונאי טוב משפיע יותר מחבר כנסת". (עיתון 'אנשים' - 28.11.00 .

רוני, הרשה לי להציג בפניך דוגמאות מתוך החוברת: "כל האמת על השקר התקשורתי".

דוגמא א': **האכזריות" של חברת קדישא**.

ערב שבת 1.6.01, יושבת לה משפחה מול הטלויזיה. כולם מרותקים אל התכנית המעניינת, ולפתע קוטע את התכנית "מבזק" חדשות.

השדרן מודיע על פיגוע טרור שהתבצעה במועדון ריקודים בדולפינריום.

המון הרוגים, פצועים, הורים נכנסים לפניקה לאן ילדיהם יצאו לבלות.

כמובן, שברגעים נוראים כאלה הרגש פועל בחוזקה, בני אדם בהלם, כואבים ומבכים את האסון הנורא. ולפתע, השדרנים מודיעים בטלוויזיה וברדיו, שחברת קדישא מסרבת לקבור את המתים, מפני שיהדותם בספק.

כל רגשות הכעס שהצטברו בפיגוע, הופנו ישירות על חברת קדישא. בראשו של כל אדם עולה באותה רגע המחשבה: "איזו אכזריות?! ברגעים כאלה כשעשרות צעירים פצועים, חלקם הרוגים, כל מה שמעניין את חברת קדישא: האם הם יהודים ודאי או ספק?" גם כל סוגי העתונים של יום ראשון לא נשארו אדישים למקרה, יצאו בכותרות ענק, והמשיכו לעורר את כעס הציבור על חברת קדישא ועל אכזריותה.

התקשורת גם דאגה לכך שאם ח"ו מישהו פיספס את העיתון, הוא ישלים את החסר ברדיו. בתכנית "תופסים כיוון" ברשת ב' (2.6.01), רואיין ח"כ טומי לפיד, שהגיב בצורה בוטה ביותר: "הג'יהד האיסלמי וחברת קדישא, משתפים פעולה בפגיעה בעולים

מרוסיה". לא רק שטומי לפיד עבר על הוצאת דיבה, אלא הוא גם הצליח להמריד את העולים נגד חברה קדישא.
ומהי האמת? האמת היא שמדובר בשקר גס ובעלילה ממש, מתוך מטרה להשניא את הדתיים והדת על כלל האוכלוסיה בארץ.
1) כיוון שהארוע קרה בשבת, חברת קדישא כלל לא ידעה עדיין על הפיגוע, וכמובן שלא יכלה לקבוע שההרוגים לא יקברו עקב היותם ספק יהודים.
2) בשבת אסור לקבור מתים אפילו לא יהודים, כך שנושא הקבורה ומיקומה בכלל, עדיין לא היה הובא לדיון.
3) בליל שבת, פחות משעה אחרי הפיגוע, כבר שודרה הידיעה על הפיגוע, ולא רק שהחברה קדישא לא נכנסה כלל לעניין, אלא אף קרובי משפחות הנרצחים לא ידעו כלל על קרוביהם, מה גם שכל אדם שניפטר נקבר בעיר מגוריו, ובכל עיר יש חברה קדישא אחרת, ובודאי שהם לא יכלו לדעת שעה אחרי האירוע, שבעירם אמור להיקבר מישהו שיש ספק ביהדותו.

"הארץ" 3.6.01

"ידיעות אחרונות" 3.6.01

כנראה שדרכה של התקשורת, קודם לפרסם ורק אח"כ לבדוק את אמיתות הידיעה. המקרים והדוגמאות שהבאתי לפניך, ולמרות שלא היה ולא נברא, הידיעות השיקריות הללו יצרו ויוצרים תדמית מאוד שלילית על החברה החרדית. (ועדיין לא שמענו שום התנצלות של טומי לפיד). די בכתבה שגויה אחת בכדי להשניא ציבור שלם!!
לסיכום: לכל אדם בר-דעת, די בשתי הכתבות הנ"ל, כדי להבין שאת הידיעות על החרדים בתקשורת, יש לקחת בעירבון מוגבל.
אלה רק שני מקרים, אך יש עוד רבים, ומי טורח לבדוק את אמינות הכתבות?!
דוגמא ב':
העיתונות הישראלית מנסה לנפח, גם אירוע שולי וקטן אשר בו מעורב אדם בעל חזות חרדית, כאילו מדובר בתופעה חברתית ראויה לפרסום. כל אירוע על חרדים ואפילו שקרי - זוכה לאזכור, לא סתם אזכור – כותרת! לא סתם כותרת, אלא גדולה! אדומה! בולטת! ואם אפשר גם "כתבת שער". כל פושע חובש כיפה או בעל זקן מוכתר כחרדי, לא סתם חרדי – אברך! לא סתם אברך – רב! התקשורת מנסה בכל כוחה להאשים בכל אירוע שלילי את האדם החרדי.

הרי לפניכם אחת הדוגמאות, כיצד התקשורת מציגה את החרדי כאשם, בעוד שההיפך הוא הנכון:

בתאריך 16.8.98 פורסמה ב"מעריב" הכתבה הבאה, אשר כל המביט בה, מסיק מיד את המסקנה: שהרב בו מדובר, מעורב ופעיל בסחר בסמים.

אך מי שיקרא על אותו נושא בעיתון ה"ארץ" יופתע לגלות שלא רק שהרב בו מדובר, אינו מעורב או חשוד, אלא נהפוך הוא, הרב הינו **עד תביעה** (אחד מתוך 70 עדי התביעה), **כנגד אותם סוחרי סמים**.

השאלה היא: אם הרב משמש **כעד תביעה**, מדוע עיתון "מעריב" מעוות את פני הדברים ומציג את הרב כחשוד? זאת ועוד, אם ישנם 70 עדי תביעה, מדוע "זכה" דווקא הרב לפירסום המיוחד בעיתון ה"ארץ"?

ואני שואל אותך רוני, איפה היושר וההגינות בתקשורת - מה יעשה הקורא והצופה התמים, החשוף לתקשורת "תשקורת" מעין זו, השכם והערב ולא ילכד ברשתה?

דוגמא ג':

דרך נוספת של התקשורת היא - לא רק לשייך את האירוע השלילי לחרדים (למרות שהדבר אינו מוכח), אלא בנוסף לכך, גם אם ימצא זכאי, אזי יפרסמו את הזיכוי בכתבה קטנטנה, כמעט בלתי נראית ובעמודים האחרונים של העיתון. במקרים אחרים הזיכוי אינו מוזכר כלל! כמו במקרה שלמרות שהחשודים הקודמים שוחררו, נכתב כי ישנם חשודים חדשים, מבלי לדווח על כך שהקודמים שוחררו - בתאריך 23.11.98 פורסמה ב"מעריב" הכתבה הבאה:

התקשורת ישר מדגישה שהנער "חזר בשאלה" בכדי שתוכל לקשר את המעשה לחרדים. ואכן, התקשורת הפנתה אצבע מאשימה כלפי "משמרות הצניעות" של החרדים. החדשה המרעישה תפסה מקום נכבד בכל העיתונים בעמודים האמצעיים. כמובן שהכתבה לוותה בצילומים ותגובות:

אע"פ שלא הוכח שידם של משמרות הצניעות עשתה זאת, לא נמנע ח"כ שריד מלהאשים אותם ולדבר עליהם כאשמים בוודאות.

בעוד שבעיתון "מעריב" כתבו שמשמרות הצניעות רק חשודים, הגדילו לעשות בעיתון ה"ארץ" (23.11.98) ולכתוב **בוודאות** שהם הם האשמים:

הכתב האחראי על הכותרת יודע כנראה יותר מהמשטרה, שהרי המשטרה עצמה רק חושדת בהם, ואילו הכתב "יודע" שזה הם.

בתוכן הכתבה צוטט הנער, באומרו את הדברים הבאים: "זה הכל בגלל שאני חילוני. הם רצו להרוג אותי, מזל שלא הייתי בבית".
יתכן שהמציתים באמת רצו להרוג את הנער כפי שהוא טען, אך - לא בגלל שהוא חילוני. שהרי המציתים כלל אינם שייכים למגזר החרדי, וכל סיבת ההצתה אינה בגלל שהוא "חזר בשאלה", אלא – הצתה על רקע רומנטי!!!
"ידיעות אחרונות" 29.11.98
כנראה שגם התקשורת מיהרה לחפש חשודים, וגם ח"כ שריד לא היה מתון בהתקפותיו על החרדים "המציתים". כמובן שכתבה זו הייתה בגודל זעיר, ופורסמה רק בעיתון "ידיעות אחרונות", בעוד שעל האשמת החרדים "המציתים" קפצו כל העיתונים.
ידיעה זו פורסמה כשבוע לאחר גל האשמות התקשורת על החרדים. קוראי "מעריב" ו"הארץ", קראו רק את ההאשמות, אך את העובדה שההצתה לא קשורה לחרדים – לא כתבו בעיתונם! קוראי העיתון נשארו עם הידיעה הלא נכונה: שיד החרדים הייתה בדבר.
מה קל יותר מאשר להפוך ידיעה עיתונאית לא בדוקה, לעלילה בלשית ול"סקופ" מרעיש, וכאשר בין מרכיביה של הידיעה, מופיעים גם נושאים ה"חביבים" על כלי התקשורת, דוגמת "החרדים והישיבות", והידיעה מספרת על ילד שנעלם בין כתליהן של הישיבות, הרי שזוהי ידיעה דרמטית ומסעירה, אשר עשויה לעלות על סדר היום ולעורר הדים, שהם משאת נפשו של כל עיתונאי. אך כאשר "עלילה" זו מתגלה למחרת היום כבועת סבון, הרי שאפשר בהחלט לחשוד בכוונותיו "הטהורות" של העיתונאי כותב הידיעה. וזה מה שארע לסופר "מעריב": שמידיעה לא בדוקה שקלט מן האוויר, בנה כותרת בלשית דרמטית, שהזכירה את "פרשת יוסל'ה שוחמכר" ואשר עשויה היתה לעורר את הצבור העצבני בלאו הכי, להפנות את חיצי זעמו לעבר היעד הבטוח: החרדים.
הכותרת הכריזה חדות: "לקחו את בני בן ה-11 לישיבה בניגוד לרצוני".
"האב: לחצו עלינו אך לא הסכמנו".
העיתונאים החרדים התגייסו להזים את העלילה, אך לא היה צורך בכך: עוד באותו היום הוברר כי לא דובים ולא יער, הילד לא נחטף, אלא נסע לישיבה מרצונו הטוב, ואפילו בעידוד משפחתו, שמשום מה החליטה לחזור בה אחרי שהילד שהה כבר בישיבה.
לשווא ציפיתי למצוא קטע התנצלות שישווה בגודל אותיותיו לאותיות "קידוש הלבנה" בהן הופיעה כותרת העלילה, אך ההתנצלות המאולצת נכתבה כמובן באותיות דקיקות

וזעירות והובלעה בסוף העמוד, ובה נאמר: "מערכת 'מעריב' מתנצלת, אם מהידיעה אתמול נוצר רושם, כאילו הישיבה החזיקה בילד בניגוד לרצונו".
פניתי ל"אומבדסמן" (נציג תלונות הצבור) של עיתון "מעריב", גבריאל שטרסמן, וביקשתי את דעתו בנדון, הוא השיב: "חושבני שנהגנו הפעם בצורה יוצאת מן הכלל, איני מכיר שום עיתון בעולם אשר מלקה את עצמו בצורה כה ברורה, כאשר חש כי הוא טעה. לדעתי פעלנו בצורה יוצאת מן הכלל בנושא זה".
רוני, שפוט נא בעצמך מהו ה"כלל" אם זהו ה"יוצא מן הכלל".
אם נסכם את דוגמא ג' - נראה: שרדיפת התקשורת את הדתיים בכלל ואת החרדים בפרט, היא בשל המלחמה התקשורתית, אשר הוכרזה כנגד הדתיים החרדים, רק בשל הסיבה שדרך חייהם הפוכה מזו שהתקשורת רוצה לייצג.
אבל בכל זאת רוני, אני לא מצליח להבין! כיצד יתכן לשנוא כל כך מישהו, רק כי דרך חייו הפוכה למה שמישהו רוצה לייצג? קצת קשה להבין שזו הסיבה האמיתית לשנאה התהומית של הדת והדתיים!
אולי הסיבה האמיתית היא אחרת? אולי שונאי החרדים פשוט מרגישים מאויימים, וההגנה היעילה ביותר היא ההתקפה?
אולי נדמה לשונאי החרדים, שהחרדים יכולים להוות עבורם איזה שהוא איום שלטוני בעתיד הלא רחוק? אולי הם מרגישים מאויימים, כשהם פוקחים עיניים לעבר הילודה החרדית המבורכת (למרות הקיצוצים העצומים בהטבות הסוציאליות)? אולי הם ערים לעובדה שלהתבוללות בגויים אין דריסת רגל בעולם החרדי? אולי הם שמים לב לכך שהחרדים לא "יורדים" מהארץ? אולי הם ערים לעובדה שכיום חילונים רבים מאוד ומשכילים (מאות אלפים!), מגלים כיום את האושר, היופי והעומק שיש בדת היהודית, בחינוך היהודי וכו'... וחוזרים בתשובה בהמוניהם, ומצטרפים למעגל הדתיים החרדים?
אולי הסיבה האמיתית לשינאת החרדים, היא החשש מפני הפרת האיזון הפוליטי בארץ? שהחרדים יהוו את הרוב במדינה? ושינהיגו את המדינה?
אולי הטריגר המניע את כל שנאת האחים הזאת, הוא החשש ההיסטרי לאבד את ה"כסאות"?
אני אומר לך רוני, הכל עורבא פרח! לדעתי, כל המלַבִּים את שנאת האחים המיותרת הזו, חייבים להפסיק ומיד! הם חייבים "לרדת" מהר מהעץ הגבוה עליו טיפסו, ולפתוח **בדו-שיח חרדי/חילוני**, בדרכי נועם. הלא אנשים אחים אנחנו! ואם לא עכשיו-אימתי?

ה"אלימות" החרדית

רוני: תשמע, אני חייב לומר לך, שאני מאוד מזועזע ומאוכזב מכך שאנשי התקשורת מועלים באמון שהציבור נותן בהם, ומציגים עובדות שקריות. לא הייתי מאמין בכך כלל, אבל מה לעשות? הבאת הוכחות וראיות משכנעות. ובודאי שצריך למחות על תופעות כאלה. אבל אתה לא יכול להתעלם מהאלימות החרדית, כמה שתדבר נגד התקשורת, אתה לא יכול להכחיש שמידי פעם שומעים על זריקת אבנים בכביש בר אילן ובעוד מקומות, על שריפת פחי אשפה, מלחמות השוטרים ועוד. איך אמר פעם מישהו: מי שזקוק לפחחות ברכב, שיסע בשכונה חרדית בשבת...

משה: האם יצא לך לבקר פעם בשכונה חרדית?

רוני: לא זכור לי.

משה: האם עברת פעם ליד בית ספר חרדי בשעת הפסקה?

רוני: לא זכור לי.

משה: הדברים שאמרת הם דוגמא קלאסית, של השחרת דמותו של ציבור שלם בגלל מעשה יחידים. ועל ידי מי? כמובן, על ידי התקשורת.

אצטט לך את דברי פרופ' נחמן בן-יהודה מהאוניברסיטה העברית שנכתבו במקומון "ירושלים" שנת 98: "תשומת הלב של העיתונות החילונית, מאוד מוגברת כשזה נוגע לעבירה במגזר החרדי. הדבר מקבל כותרות עצומות, וגם תיאורים דרמטיים כמו "פוגרום".

אבל כשנכנסים לבית הסוהר ורואים כמה חרדים יש שם, זה לא הרבה!"

רוני: בכל זאת, אתה לא יכול להכחיש שנזרקו אבנים ונשרפו פחי אשפה!?

משה: אין שום גורם רבני המתיר לנקוט באלימות! אין אף רב שמתיר לזרוק אבנים בשבת. להיפך - אבן בשבת היא מוקצה (הכוונה: שעל פי ההלכה היהודית, כלל אסור לגעת באבן בשבת) , אז זורקי האבנים לא מייצגים כלל את הציבור החרדי. וכמו בכל ציבור, ישנם אנשי שוליים טועים המכתימים במעשיהם הרעים ציבור שלם.

להלן פסק הלכה שפורסם ע"י בד"ץ (בית דין צדק) העדה החרדית, ממנו תלמד שהרבנים אסרו ואוסרים בכל תוקף זריקת אבנים.

אזהרת רבותינו הבית דין צדק שליט"א

"היננו מגלים דעתנו - דעת התורה בנוגע לקיום דין מחאה. שעל פי דין תורה: אסור להשתמש בשום מעשה אלימות, ולא בהצתת פחי אשפה, וכל שכן זריקת אבנים וכדומה חס וחלילה, שהוא דבר המביא לידי סכנה.

ואין כוחנו אלא בפה. ועל הגדולים להזהיר את הקטנים שלא יעשו כן חס וחלילה. ולשומעים יונעם ותבוא עליהם ברכת טוב. ועל זה באו על החתום הבית דין צדק, כאן עיר הקודש ירושלים".

כמובן שלא יודיעו לך על פסק הלכה כזה, ואפילו להיפך, יתנו לך להבין שזריקת האבנים נעשית בעידוד הרבנים הקיצוניים והשחורים האלה. וכך נגרם עוול לציבור שלם, בגלל מספר לא ממושמעים פורצי גדר וחוק, שלא מייצגים את הציבור החרדי, וגורמים לאשלייה מעציבה כאילו הציבור החרדי אלים.

אבל רוני, תענה לי ברצינות: האם ידעת על קיומה של עיר יחידה בעולם, המונה 180,000 תושבים, אשר אין בה ולו תחנת משטרה אחת?

רוני: לאיזה עיר אתה מתכוון?

משה: לעיר בני ברק. אם החרדים כל כך אלימים וזה כל מנת יומם, אז צריך לפחות שתיים או שלש תחנות משטרה ובית מעצר צמוד למתפרעים החרדים... אני לא מנסה לומר שהציבור החרדי מושלם, או שבני ברק או כל עיר חרדית אחרת היא גן עדן. אבל יחסית לערים אחרות הן גן עדן, וביחס למה שמציירים את החרדים כאלימים, זה רחוק רחוק מלהיות האמת.

אתה יכול להרים טלפון ליומנאי משטרה ולשאול כמה מקרים יש לו בענייני חרדים. אתה גם יכול לעבור ליד בית ספר חרדי בשעת הפסקה, ולראות במו עיניך את האמת הבלתי מוסתרת ע"י החרדים. זה שמדינת ישראל זוכה למקום הראשון בעולם באלימות בתי ספר, זה ממש לא בזכות בתי הספר התורניים...

רוני: יש כאלה הטוענים: שאתם מסתירים את מעשי הפשע שלכם והחילונים אינם מסתירים.

משה: מעניין כמה זמן אפשר להסתיר את הנרצחים והפצועים מקטטות, האלימות והסכינים הנשלפים בבני ברק?! וכמה זמן אפשר לקשור בבית את גדודי החרדים המסוממים?!

הטענה שהצגת היא טענה להשתקת המצפון המציק קצת בלב. הם לא שומעים על רצח בציבור החרדי או אלימות בבתי ספר חרדיים, אז כדי שלא להסיק את המסקנות על פי

השכל הישר, אנשים משתיקים את המצפון על ידי שאומרים ''כן'', יש שם פשע כמו אצלנו, רק שהם מטאטאים אותו מתחת לשטיח...
כל אדם ישר יביע סלידה מהטלת אשמה כזו, הנוגדת את המציאות, ונבנית רק על בסיס של צידוק עצמי, והסרת כשלון של שיטת חינוך שפשטה את הרגל.

רוני: האם לדעתך החרדים יותר מוסריים מהחילונים?

משה: אני לא אומר שהחרדים כאנשים הם יותר מוסריים אלא אני מדבר על הדרך שלהם. דרך של אמונה בבורא העולם ואמונה בשכר ועונש, מצמיחה בהכרח התנהגות מוסרית יותר, מאשר דרך של איש הישר בעיניו יעשה. אספר לך סיפור קטן: פעם היתה מדינה בה נקבע חוק ממש אכזרי. בחוק מספר 1 נאמר: כל מי שיעבור על החוק יענש בעונש מוות... אוי ויי איזה חוקים מחמירים...
אל תדאג! הסעיף השני שם בחוק קובע מהו החוק: את החוק קובע כל אדם בעצמו. עד היום עוד לא היה שם מישהו שהוצא להורג כיוון שעבר על החוק... ואסביר את עצמי, דמיין לעצמך שתי קבוצות ילדים:
בקבוצה א' ההורים נמצאים ליד הילדים ונותנים לילדים פרס על כל מעשה טוב, ומענישים את הילדים על מעשים לא טובים. לעומתם **בקבוצה ב**' – הילדים מתנהגים כפי העולה על רוחם, ללא השגחת ההורים, ללא פרסים וללא עונשים. אשאל אותך מבחינה הגיונית: באיזה קבוצה תראה מעשים טובים יותר, ופחות מעשים רעים?

רוני: בקבוצה שההורים ליד הילדים.

משה: הציבור החרדי מאמין ויודע שבורא העולם משלם שכר טוב לצדיקים ומעניש לרשעים. חרדי שלא מאמין בכך אינו חרדי, אלא חילוני בלבוש חרדי.
אינני אומר שכולם מתנהגים באופן קבוע, כאילו בורא עולם נמצא לידם כל הזמן. אף אחד איננו מושלם, ולפעמים נכנעים לנטיות רעות, כמו ילדים שובבים החוטאים מידי פעם, למרות היותם תחת פיקוח הוריהם.
אבל בודאי שבחברה המאמינה בשכר ועונש, תהיה פחות אלימות ופשע מאשר בחברה שלא מאמינה בהשגחה עליונה. החרדים גם משתדלים לא לראות ולא לחשוף את עצמם לאלימות המשודרת בתקשורת הממלכתית.
בנושא זה אביא לך את כתבתו של קובי אריאל: "כמו טקס אפריקני" ,אשר פורסמה ב"מעריב", ב - 10 באוקטובר 1999 :
"העיתונות החרדית אינה מסקרת מעשי אלימות, מפני שהאלימות אינה שייכת לעולם התוכן של קוראיה. מעשי הרצח המתועבים שאירעו בימים האחרונים הביאו לפתחי,

כמימים ימימה, מקטרגים רבים על כך שהעיתונות החרדית, אינה מסקרת אירועי אלימות לסוגיה ומתעלמת מהם במכוון.
טענה זו, השבה ומושמעת בכל הזדמנות עגומה מסוג זה, כבר מזמן הפסיקה להרגיז או להביך עורכים וכותבים בעיתונות החרדית. המציאות העגומה, הינה הצידוק הטוב ביותר להתנהגות זו.
דיווח עיתונאי נרחב אודות מעשה רצח, תוך חשיפת פרטי פרטים על דרך ביצועו ועריכת היכרות לקורא עם הפושע וקרבנותיו, אינו חובה עיתונאית. אם במקרי אונס,למשל, עומד התירוץ הדחוק של הבאת אינפורמציה חיונית לידיעת הציבור, הרי שסיקור נרחב של מקרי רצח מלווה בתפאורה וצלצולים, אינו אלא סיפוק צורכי הרייטינג של אמצעי התקשורת.
דיווחים אלו תורמים, בדרך כלשהי, להתגברות האלימות. הם מחדירים את מושגי הרצח, האונס והאלימות לחבילת התרבות של הקוראים, המאזינים והצופים. בקלות יחסית ניתן להוריד בצורה משמעותית את רמת החשיפה של בני נוער וצעירים לעולם ההרג והרצח, הדם והאכזריות. זה לא בהכרח יגרום למישהו להפסיק לרצות להרוג, זה יגרום לרבים להפסיק לדעת להרוג.
(עליך לדעת רוני, שמחקרים הפסיכולוגים במדינות המערב גילו: שחשיפת הציבור והנוער במיוחד למקרי רצח, אונס ושוד רבים, גורמת לכך שחומרת המעשה יורדת בעיני הקורא והצופה, הרואה את הפשעים הללו כדבר מצוי, זמין ובלתי שכיח. פעמים רבות זה גרם לכך, שבני נוער שדדו ואף רצחו נהג מונית, כיון שהיו מושפעים מסרטים, ורצו לחקות את מה שראו במדיה).
מי שתוהה כיצד פועל הפרינציפ, מוזמן לבלוע את רוקו ולהביט במערכת החינוך החרדית, הגאה בערכיה.
גם בעולם החדש של אוטוסטרדת המידע והכפר הגלובלי, ניתן לקיים חברה מתוקנת ש"רַצח", "חַנק" ו"הצית" - אינם חלק מן האג'נדה האינטלקטואלית שלה. הוא פשוט אינו יודע. העיתונות החרדית אינה מסקרת מעשי רצח ואלימות, כמו שאינה מסקרת טקסי פולחן של שבטים אפריקנים. אלו ואלו אינם מרכיבי התרבות של קהל קוראיה.
למה אין פשיעה חרדית? קטעי מאמרים, אגודת "מנוף".

תופעה משונה

אצל החרדים קיימת תופעה סוציולוגית משונה: מבחינה כלכלית, הם אחת החברות העניות ביותר בארץ. רוב הציבור החרדי חי מתחת לקו העוני. חלקם חיים בצפיפות

רבה ובתנאים קשים. אך מאידך, רמת האלימות ושיעורי הפשיעה בקרבם היא מועטה מאוד. לא רק הפשיעה והשימוש בסמים נמוכים, אלא גם שיעור הנשירה ממוסדות החינוך הוא מהנמוכים בישראל.

מי שיש לו פקפוקים בעניין, מוזמן להרים טלפון ליומנאי המשטרה. אך גם זה מיותר: כל מה שהוא צריך - זה לבקר בבית ספר תיכון חרדי, לשהות בו שעתיים ולהתרשם. ואם אתה דווקא מתעקש, קח לך אחה"צ אחד, בקר בשכונה חרדית ובחן את התנהגות התושבים.

הטעויות בהבנה:

כן, אנו יודעים, יש מי שחולקים על עובדה ברורה זו. שימו לב, אם תבדקו את נתוניהם, תגלו שהם לוקים באחד מהכשלים הבאים:

טעות 1 **בהבנה - ה"מתחרטים"**:

ישנם פושעים שביצעו פשעים בתור חילונים. לאחר זמן נקף עליהם מצפונם, הם הצטערו על פשעם ועל דרכם בעבר. כחלק מתהליך ההיטהרות שלהם הם גם חזרו בתשובה. לאחר ששבו בתשובה הם חדלו מחיי הפשע.

אך מה מוזר: לעיתים אדם שביצע פשע בעודו חילוני, מצורף לכרוניקה כפושע חרדי כביכול. כי היום הוא נשפט כשהוא עטור זקן ופיאות. אז שימו לב לתולדות חייו של הפושע החרדי כביכול: לעיתים רבות תגלו שכשהוא היה פושע, הוא לא היה דתי כלל. ומאז שחזר בתשובה ונעשה חרדי, הוא ניתק את הקשר עם עולם הפשע.

טעות 2 **בהבנה - ה"חשדות"**:

למשטרה חשדות למכביר. תפקידה לחשוד ולחקור. תפקידה גם לעצור את החקירה, במידה והחשוד טוהר. הבעיה היא שהעיתונות אוהבת לדווח על החשדות, ולא אוהבת לדווח על טיהור החשוד.

בעיה זו כפולה בכל הנוגע לציבור החרדי: העיתונות אוהבת מאוד מאוד לדווח על חשדות נגד חרדים ורבנים. ומאוד, מאוד, מאוד לא אוהבת לדווח כשהאדם החשוד יצא נקי כבדולח.

לדוגמה: רב טברייני ידוע, נחשד בסיוע לכנופיית סמים. על זה כולם שמעו, אבל אף אחד לא שמע שהוא טוהר. כאמור המשטרה ביצעה את תפקידה, העיתונות לא.

דוגמה נוספת: חרדים נחשדו בהצתת דירתו של חילוני בשכונת שמואל הנביא בירושלים. האם מישהו שמע שהמשטרה הצליחה לעצור את המבצעים האמיתיים והם: אכן, ניחשתם – חילונים! המשטרה בסדר, העיתונות לא.

טעות בהבנה - "הפשיעה שאינה פשיעה":

ישנם מקרים רבים בהם חרדים ביצעו פעולות לגיטימיות, בעיקר פעולות מחאה. אך התנהגותם הלגיטימית הוצגה כ"התנהגות פושעת". אולי לא נוח שחרדים הפגינו בכביש זה או אחר, אך זהו חלק מהמאבק הדמוקרטי והלגיטימי ואלה כללי המשחק. לגיטימי להפגין בתנאי שלא יַזרקו אבנים ולא יסוכנו חיי אדם. לא שמענו על אף אחד שכינה את הפגנות הסטודנטים הקשות כ'פשיעה'.

אך לעומת זאת חרדים שהפגינו בככר, ללא אלימות ומבלי שזרקו אפילו אבן אחת, הוצגו כ'פושעים' ו'מתפרעים'. מפגין המסכן חיי אדם ונוקט באלימות הוא "פושע", מפגין שלא זרק אבנים ולא סיכן חיי אדם בשום דרך אחרת, ולא פעל נגד החוק הוא - "מפגין". אך כאשר ה"מפגין" לבוש כחרדי, הוא נשפט באמות מידה אחרות.

כאמור טעויות ההבנה הללו, אינן מפריעות לאף אנטי-חרדי שוחר אמת, לצרף את המקרים שלעיל לכרוניקה של פשיעה חרדית.

הפרופורציה! רבותי, הפרופורציה!

שמנו לב, התגברנו על שלושת הכשלים, בדקנו את הפשיעה החרדית וגילינו שבכל אופן יש מקרי-פשיעה של חרדים. כולם גם קבלו פרסום רב. מדוע אם כן ממשיכים החרדים להתעקש שאין פשיעה חרדית? אז בואו ונסביר את ההבדל: **פער כמות הפשיעה**:

עם כל הכבוד או ליתר דיוק: אי-הכבוד, למקרי הפשיעה החרדיים. אפשר לספור את כולם על כף יד אחת. המספר כה קטן עד שתחנת משטרה (אם קיימת) באזור חרדי, עשויה לישון את שנתה בנחת.

עובדה מספר 1 - פער סוג הפשיעה:

אין לנו רצון להצדיק שום מעשה פשיעה. אבל אותם מעשי פשיעה מועטים של החרדים מתרכזים ב 4-5 סעיפים של החוק הפלילי. האם שמעת על חרדי שפרץ לבית כדי לגנוב? חרדי הסוחט דמי כופר? כמה חרדים סוחרים בסמים? כמה מהם בכלל מעשנים סמים? כמה מהם שדדו בנק?

עובדה מספר 2 - פער חומרת הפשיעה:

הפער הזה הוא הפער הגדול ביותר וגם הבולט ביותר. כל עבירה מכל סוג שהוא היא עבירה וזה חמור ואסור שתהיה. אבל אם ספר החוקים מדרג עבירות בהתאם לחומרתם, מותר גם לנו לדרג.

שתי העבירות החמורות ביותר בספר החוקים, שהעונש עליהם הוא מאסר עולם הן: א. רצח בכוונה תחילה ב. ריגול לטובת מדינה זרה.
תמצאו בבקשה חרדי אחד, רק אחד: שהורשע ברצח או בריגול בעשור האחרון. בואו נהיה לארג'ים: תמצאו לי בבקשה חרדי אחד, בשלושת העשורים האחרונים שהורשע באחד מאותם 2 עבירות חמורות. המוצא הישר יזכה בפרס. גם 4 העשורים האחרונים יזכו אתכם בפרס.
עוד לא נולד החרדי במאה שערים שחלם אי-פעם לעשות לאויביו המרים ביותר את אותם המעשים שאנו קוראים עליהם יום, יום.
עובדה מספר 3 - אז למה באמת אין פשיעה חרדית? אז מדוע באמת הפשיעה כה נמוכה? ומדוע כשיש פשיעה אצל החרדים הם אומרים שזה עשב שוטה? לא צריך להיות פסיכולוג, כדי להבין שלמעשי הפשיעה יש מניע: רוב עבירות הרכוש נעשות בשל הרצון לצבור עושר וכח. רוב עבירות האלימות מתבצעות גם הן מהסיבות הללו. למניעים הללו אפשר להוסיף את היצרים השונים הדוחפים את האדם לפשיעה.
ובכן, החרדים הם חרדים, קודם כל, כי הם מאמינים בבורא העולם, הם מאמינים שלחיים יש משמעות, הם מאמינים בשכר ועונש. היהדות מחנכת אותנו להעריך הישגים רוחניים ולא הישגים חומריים, השאיפות שלנו, זה להיות אנשים יותר רוחניים ויותר טובים.
לא מעודדים אותנו להיות עשירים או חזקים. מחנכים אותנו שלכסף אין ערך עצמי ולכח אין ערך מיוחד, ושיש להלחם ביצר הרכושנות ובתאווה לכבוד ופרסום. למה שחרדי יבצע פשע אם הוא מאמין שלכסף ולכח אין שום משמעות עצמית, אלא רק כדי לשרת מטרות נעלות יותר? אם הוא באמת חרדי, אז הוא יחשוש מהעונש הנצחי שממתין לו לאחר המוות!
ובפרט שהחרדי גדל עם ערכים כמו: "איזהו עשיר השמח בחלקו", ועם האמונה שבורא העולם נותן לכל אחד את הטוב ביותר בשבילו. ויהודי המאמין באמת, הגם שהוא עני, לעולם לא יגנוב כדי להיות עשיר.
רוב החרדים מפנימים את הערכים הללו שהוקנו להם. לכן הם לא רודפי עושר וכוח. לכן חסרים להם המניעים המרכזיים שמובילים אדם לביצוע פשעים. האמונות המעצבות את תפיסת העולם החרדית, הן אותן האמונות המובילות אותם למסקנה שהפשע לא משתלם, והעונש עליו נצחי.

החרדים לא רק מאמינים שחייבים להיות רוחניים יותר. הם גם מאמינים שיש צורך להגן על האדם בפני חשיפה לרוע ולערכים חומריים ויצריים.

וידוי אישי:

אני בחור ישיבה חרדי. עד היום אינני יודע איך נראה סם ולא ראיתי סם מעולם. אינני יודע איך משתמשים בסכין ולעולם לא הייתי מעורב בתגרה ממשית. כמוני יש רבבות בני-ישיבות. סוגרים אותנו בחממה מוגנת מרוע ופשע. מה הפלא שכה מועטה האלימות והפשיעה החרדית.

עכשיו אתם מבינים מדוע פושע חרדי מכונה על ידי החרדים 'עשב שוטה'. הם אומרים לפושע: "אם אתה חרדי אתה יודע שמה שעשית נוגד את האמונות היהודיות. מה שעשית אינו עולה בקנה אחד עם מה שאנו מראים לך ואינו תואם לאידיאל שאנו מציבים לפניך. 'לא תגנוב', כתוב בתורה.

הא-ל אמר זאת והוא יענישך" הפושע עשה את פשעו בניגוד למה שחונך עליו. זה בדיוק טבעו של עשב שוטה. גנן מנסה לגדל פרחים נאים, זורע, משקה, מנכש, ובסוף צץ לו עשב שוטה. מאכזב ומצער. בפעם הבאה נרחיק את הזרע מהערוגות המוזנחות השכנות.

אך אם אין מאמינים בשכר ועונש אלוקי. אם מחנכים שכסף, חומריות וסיפוק יצרים זה הדבר הכי חשוב. אם אנשים נערצים בשל כוחם הרב בבעיטה או בהאבקות. אם הנוער מוצף בסרטי אלימות ופשע. כשחלק מהסרטים קורא בפירוש לאלימות וסמים - מה הפלא שאחרי שזרעת גרעין טהור של נשמת ילד, היה מי ששפך על הגרעין הנפלא הזה ערימת פסולת והמשיך והשקה אותו במי שופכין.

רוני: תשמע, הדברים שהבאת הורידו אצלי כמה דיעות שליליות שהיו לי על החרדים. כעת אני מבין שיש אצלם הרבה פחות אלימות, ממה שמציירים אותם בתקשורת. יתכן שהם לא עושים כל כך רע, אבל האם הם עושים טוב? האם הם דואגים לאחרים? הרי הם לא מתגייסים לצבא, לא מתנדבים למען העם... אז אולי הם לא עושים רע אבל הם אנואיסטים, סגורים בשכונות שלהם ודואגים רק לעצמם.

משה: אמרת פה כמה האשמות ביחד וכדי לענות לך, אני חייב לחלק את הדברים בצורה מסודרת:

 1. בקשר לצבא אני אענה לך בשיחה נפרדת.

 2. בקשר להסתגרות בשכונות נפרדות אענה לך כעת.

 3. גם בקשר לטענה שהחרדים אגואיסטים, אענה לך כעת.

הסתגרות החרדים בשכונות נפרדות והאם החרדים תורמים לחברה?

משה: אסביר לך בכמה נקודות: האם חשבת פעם מדוע אנשים יחידים המנסים לעשות דיאטה, מצליחים הרבה פחות מקבוצות שומרי משקל?
אחת הסיבות להצלחת קבוצות שומרי משקל, אינה רק בגלל שיטת הדיאטה אלא גם בשל החיזוק והתמיכה החברתית לה זוכים חברי הקבוצה (כנ"ל לגבי קבוצות גמילה מעישון וכד').
כמה פעמים עשית משהו, שידעת שהוא אינו טוב עבורך, אך עשית בגלל הסביבה, החברים, החברה?
כאשר מערכת הערכים והאמונות שלך שונה ממערכת הערכים והאמונות של סביבתך, אתה נדרש למלחמה תמידית וחי עם קונפליקטים, בין הלחץ החברתי לבין ההכרה שלך באמת, שבה אתה מאמין. לא כל אדם יכול להחזיק מעמד במלחמה התמידית הזו. ובמיוחד לא כל נער ונערה יכולים להחזיק מעמד בקונפליקטים הללו.
כל אחד יכול לראות לאן מגיעים בדרך חיים ללא אמונה בבורא וביהדות. דרך חיים שכזו עלולה להשחית את תמימותם היהודית של בני הנוער, ולכן משתדלים לגדל את הנוער באווירה שונה, בין אם זה חינוך שונה בבתי הספר ובין אם זה בדאגה לאווירה מתאימה ברחוב ובסביבת השכנים והשכונה.
רוני: האם החרדים כל כך לא חזקים באמונתם, עד כדי לא לתת אמון בנוער, ולא לסמוך על חוש הביקורת של הנוער שבאמת לא יושפע?
משה: הפיקח יודע איך לצאת מבעיה אך נכנס אליה, אבל החכם יודע איך לא להיכנס אליה בכלל...
גם אנשים עם "אמונה חזקה" שעוגת קצפת מזיקה להם לבריאות ו"שוברת" להם את הדיאטה, יעדיפו בכל זאת להימנע מלהיתקל בעוגת קצפת.
אנשים שהחליטו להפסיק לעשן מתוך הכרה וידיעה שסיגריות הורסות את הבריאות שלהם, יעדיפו להימנע מלהיתקל בחפיסת סיגריות, או בסביבה של מעשנים.
גם אדם בעל אמונה חזקה יכול להחליק ולא להתגבר על נטיותיו השליליות, למרות אמונתו החזקה בבורא העולם. השאלה היא, למה לתת לו להיתקל בניסיונות? מדוע לתת לו לחיות עם ניסיונות תמידיים, שאם יכשל בהם יגרם לו נזק?

חוש הביקורת נבנה ומתפתח על ידי הדרכה של אנשים עם יותר נסיון מאיתנו, על ידי רבנים ומדריכים המעוניינים בטובתנו, ולא על ידי חשיפת בני הנוער לניסיונות במטרה ש"יתחסנו" מעצמם - דרך שהיא מסוכנת והסתכלות תמימה על החיים במקרה הטוב, או עצלנות ההורים לפקח על ילדיהם במקרה הרע.

רוני: אם אתם באמת אוהבים אותנו החילונים, אז מן הראוי היה שכן תתערבו בשכונות החילוניות, על מנת להשפיע ולשמור על הגחלת היהודית.

משה: אענה לך מספר תשובות: כיוון שאנחנו אוהבים את עם ישראל, אנחנו מגדלים את בני הנוער בחממה, כדי שלאחר שיתחסנו ויתחזקו יוכלו גם לשמש בתור משפיעים, כמו למשל: רב עיר או שכונה, מחנך, מוסר שיעורי תורה עובד עבודת כפיים. עד אז שיגדלו בחממה, ללא ההשפעה המתירנית של התרבות המערבית הפושטת את הרגל. כשחקלאי רוצה לגדל תוצרת משובחת הוא מגדל אותה בחממה, על מנת שלתוצרת לא יזיקו החרקים שמחוץ לחממה. ואז, ברבות הימים כשהצמח כבר גדל ושורשיו וענפיו חזקים, יוכל החקלאי להוציאו מהחממה ולתת לו להתמודד עם כל החרקים שמחוץ לחממה. ובתור זן משובח – גם להשפיע וליצור זרעים חדשים ומשובחים.

רוני, שאלת למה החרדים לא גרים בשכונות החילוניות. העובדה היא שגרים בשכונות חילוניות כשזה מתאפשר, ישנם מקומות בהם חלק מהציבור עושה מאמץ שחרדים לא יבואו לגור בשכונתו, מנסים למנוע מהם פתיחת בתי ספר, גנים תורניים וכדומה.

דבר נוסף, ישנם אנשים מיוחדים שבהדרכה ועידוד של רבניהם, יוצאים אל העם, עוברים להתגורר בשכונות חילוניות, מארגנים שם שיעורי תורה ומקימים מפעלי חסד. כמעט בכל עיר וישוב תוכל למצוא בתי חב"ד המשתדלים לפעול בחסד ועזרה לעם ישראל, גם בגשמיות וגם ברוחניות. בתי תמחוי רבים נפתחו לצד בתי חב"ד ועוד פעילויות חסד רבות.

פתגם יפה אומר: בכל מקום בעולם, ואפילו הנידח ביותר, תוכל למצוא 2 דברים: קוקה קולה, ובית חב"ד.

ברחבי העולם כ- 1500 סניפי חב"ד, שם דואגים לשמירת זהותם היהודית של היהודים באזור מגוריהם, גם של הרחוקים ביותר, משתפים אותם בחגי ישראל, ודואגים להם לחינוך יהודי ולעזרה קהילתית בתחום החומרי והרוחני.

זה רק מוכיח לך, כמה איכפת לחרדים מהציבור החילוני ומעם ישראל כולו.

רוני: ומה יש לך לענות על כך שהחרדים הם אנואיסטים?

משה: אולי לא ידעת, אך הציבור החרדי מפעיל מערך רחב מאד של ארגוני חסד, התומכים ומסייעים לכלל, החל מרגע הולדת התינוק, ועד להבדיל, סידורי לוויה ואמירת קדיש לעילוי נשמת נפטרים.
מערך החסד עוזר לגילאים 120 – 0 בכל תחומי החיים. אך על כך לא יספרו לך בתקשורת. לא יפרטו על הארגונים הדואגים למזון וציוד בסיסי למשפחות במצוקה, גמחי"ם המלווים כסף ללא ריבית, בתי תמחוי, ארגוני סעד רפואיים כמו "יד שרה", "עזרה למרפא" ו"עזר מציון" המגישים סיוע לחולים, ומשאילים ציוד רפואי לכל דורש – חינם אין כסף. מאפשרים ייעוץ רפואי והדרכה, הטסת חולים לטיפולים מסובכים בחו"ל... והכל ללא תמורה.
האם שמעת פעם על הגמ"חים המופעלים בכל שכונה חרדית?
גמ"ח (גמילות חסדים) - הוא מפעל קטן של חסד שמשפחות חרדיות פותחות בביתן. ישנם אין ספור גמ"חים לאין ספור מוצרים ותחומים שהאדם "נתקע" ונזקק להם... נתקעת ללא מוצץ והחנויות כבר סגורות - פנה לגמ"ח מוצצים, נתקעת ללא מטרנה - פנה לגמ"ח להשאלת מטרנה. יש ארוע משפחתי וחסר לך כסאות, פלטות לשבת, שמיכות, מזרונים ועוד - פנה לגמ"ח המיועד לכך. אתה סובל מכאב ראש, כאב שיניים, האקמול אזל, בית המרקחת סגור - פנה לגמ"ח תרופות. נולד לך תינוק במזל טוב - פנה לגמ"ח עריסות וישאילו לך עריסה למשך חצי שנה ויותר.
ישנם מאות סוגי גמ"חים שלא חלמת עליהם, עד כדי כך, שגם "דפי זהב" הכניסו את מספרי הטלפונים ורשימת הגמ"חים בבני ברק לספר הטלפונים של דפי זהב.
כעת רוני, מי שמפעיל גמ"חים דואג לעצמו או לאחרים? מפעילי הגמ"חים הם אנשים חרדים, האם החרדים עדיין נראים לך כל כך אגואיסטים?

רוני: משה תשמע, נהנתי לשמוע את הפירוט המעניין של ארגוני החסד והגמ"חים שלכם, אבל אתם ודאי דואגים לציבור שלכם בלבד ולסביבתכם המצומצמת, וזה כן מראה על אגואיסטיות מסוימת.

משה: ראשית: עצם העובדה שמפעלי גמ"ח כאלה פועלים חינם, רק מראה לך כי החרדים אינם דואגים אך ורק לעצמם, אלא גם לסביבה שלהם.
דבר שני: הגמ"חים להשאלה פתוחים לכל אדם ללא הבדל, בין אם הוא חילוני או דתי, ולמרות שהגמ"חים ממוקמים בדרך כלל בסביבה חרדית, זה לא אומר שהם דואגים רק לחרדים.

דבר שלישי: לפעמים גמח''ים פרטיים בבית, נהפכים למפעל חסד גדולים שכוללים עשרות סניפים בעשרות ערים בארץ, הן בערים החרדיות והן בערים שאינם חרדיות. קח לדוגמא את ארגון "יד שרה" העוסק בהשאלת ציוד רפואי וכו', ארגון "יד שרה" התחיל מגמ''ח ביתי קטן המשאיל מכשירים רפואיים ללא תשלום. הרב אורי לופוליאנסקי (כיום ראש עירית ירושלים) ראה את הצורך בהשאלת ציוד רפואי וקנה מספר מכשירים, לאחר מכן אביו, ר' יעקב ז''ל, מכר את חנותו הקטנה, ובתמורה הכספית הרחיבו ופיתחו את הגמ''ח. כיום, הארגון ההתנדבותי הזה "יד שרה" מספק עזרה ל- 300,00 אנשים בשנה.

לגמ''ח שהחל את פעילות החסד שלו בבית קטן, יש כיום 85 סניפים בכל רחבי הארץ, 250,000 מכשירים רפואיים, 20,000 כסאות גלגלים, 100,000 הסעות לנכים וחולים, 20,000 ארוחות מוכנות לחולים, 25,000 ביקורי בית.

הפעילות שלהם חוסכת למדינה ימי אשפוז בסך 250 מליון דולר בשנה.

זהו בעצם מפעל התנדבותי המקיף 6,000 מתנדבים, אשר הקדישו מזמנם הפרטי 1,250,000 שעות התנדבות בשנה. האם זה אגואיסטיות? האם זה נובע מדאגה לקהילה החרדית בלבד, או מדאגה ואהבה לכלל עם ישראל?

נעבור לארגון חרדי אחר, ארגון ''עזרה למרפא'' המנוהל על ידי הרב פירר, אשר הוא ואגודת "עזרא למרפא" זכו בפרס ישראל, על פעילותם למען הכלל, מכל שכבות הציבור כמובן.

אציג לך מנימוקי חבר השופטים להענקת פרס ישראל:

"הרב פירר כונן ובנה, מערכת סיוע רפואית לחולים מכל גוני הקשת החברתית. זה שנים, מקדיש הרב פירר את כל עתותיו וכוחותיו לגמילות חסד, בהיקף ובגיוון ראויים לציון ובדבקות שאין לה רע.

הוא משמש כתובת נאמנה לכל דורש הנזקק לעזרה רפואית מכל סוג שהוא: מקיים ייעוץ רפואי והכוונה של חולים לטובי המומחים בארץ ובעולם, לרבות סיוע בהטסת החולים למרכזי מרפא ברחבי העולם. מפעיל מערכת של השאלת מכשור רפואי רב ויקר, מסדיר בקביעות ביקורי חולים, שירותי אמבולנסים ואספקת תרופות נדירות. מקיים רשת ענפה של תורמי דם העומדים לרשותו בכל עת, עורך בקביעות קורסים מתקדמים בעזרה ראשונה, מספק טיפול ביתי לחולים במחלות כבדות, ועוסק בפעולות נוספות כיוצא באלה.

הרב פירר הוא אות ומופת באהבת האדם, במסירות הנפש ובמאור הפנים שהוא מעניק לקהל המשחרים לפתחו בכל שעות היממה. פעולתו המתמדת והנמשכת שלא על מנת לקבל פרס, הייתה לשם דבר בפי כל ברחבי הארץ ומחוצה לה. רבבות רבות של בני אדם נזקקו ונזקקים לסיועו ומצאו ומוצאים בו סועד וסומך מסור ונאמן. הרב פירר הוא איש מעלה בפעולותיו שלו, ובמעשים הרבים הנעשים מכוחו למען הפרט ולמען החברה. על כל אלה ראוי הרב פירר לפרס ישראל להתשנ"ז בתחום של מפעל חיים - תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה". **על החתום: פרופ' חיים הררי - יו"ר**, פרופ' משה בר אשר, הגב' גליה מאור.

האגודה זכתה לפרסי הוקרה רבים, ביניהם פרס יו"ר הכנסת ב - 1990, אות הנשיא ב - 1992, פרס שרת העבודה והרווחה ב - 1994. והשנה זכתה האגודה והעומד בראשה בפרס ישראל. כעדים נאמנים משמשים רבבות החולים, שנעזרו בשירותי האגודה והמתנדבים.

רוני, האם זו דאגה אגואיסטית?

על האגודה החרדית "עזר מציון" כבר שמעת? 40 סניפים ומרכזי פעילות בכל רחבי הארץ, למעלה מ-45,000 חברים ומתנדבים. בשנת 2000 העניקה "עזר מציון" שירות ותמיכה לכ-400,000 איש אשר נזקקו לסיוע.

המתנדבים והמתנדבות פועלים בקשת רחבה של משימות להושיט יד חמה ואוהבת לחולים, קשישים, ילדים חולים ומוגבלים. המתנדבים הרבים מכינים 20,000 מנות חמות, ומחלקים אותם למלווי החולים בבתי החולים.

ומה אומרים על "עזר מציון"?

דבורה איציק, צוות השירות הסוציאלי, 2.5.1999 הסתדרות מדיצינית הדסה: "פעילותכם זאת, נותנת מענה לצורך חשוב ומרכזי אשר שנים רבות לא טופל, מקלה את מצוקתם של החולים והמשפחות ומסייעת לנו בטיפול בהם".

אסתר סמואל, 26.8.1998 בי"ח הרצוג: "הנני רוצה להביע את הערכתי לתרומה הנפלאה שאתם מעניקים לחולים המאושפזים".

ד"ר דניאל ברלוביץ', 7.12.1998 המרכז הרפואי שערי צדק: אני רואה בעבודתכם, ביטוי לפירוש רש"י על הפסוק הראשון של הפרשה (וישלח) "מלאכים ממש".

רון חולדאי, ראש עיריית תל-אביב-יפו, 5.8.1999 : "פעילותה של עמותת "עזר מציון" הנה תרומה אדירה ומבורכת, של מתנדבים, המביאים אור גדול למשפחות רבות. ואנו תושבי תל-אביב-יפו מעריכים זאת מעומק הלב".

רב אלוף שאול מופז, רמטכ"ל צה"ל, 1999: "המפעל הזה "עזר מציון" מחמם את הלבבות של כל עם ישראל. אני יכול רק להצדיע".
יצחק רבין ז"ל, 1995: "אני נתקל ב"עזר מציון" במוקדי עשייה שונים - סיוע לילדים במחלות קשות, לקשישים, תאונות, פיגועים ועוד. הרצון, העקשנות, המסירות וההתמדה הם דוגמא לכולנו".
ד"ר ברוך לוי, יו"ר המועצה הלאומית להתנדבות בישראל, 2001: "המעשה והרוח בתחום ההתנדבות כמו בתחומים אחרים, אינם יכולים לצאת מן הכוח אל הפועל ולהגיע להישגים הנדרשים, ללא מנהיגות יוזמת, מדריכה ומובילה".
פרסים בהם זכתה "עזר מציון":
* בני ברית ישראל 1997
* פרס ראש הממשלה "מגן הילד" תשנ"ה
* קופת חולים כללית 1995
* אות הנשיא למתנדב תשנ"א
* מגן קידום התנדבות בישראל - משרד ראש הממשלה תשס"א
ארגונים אלו ואחרים פועלים עם סניפים באיזורים חרדיים וחילונים כאחד, וכל דאגתם ורצונם: שיהיה טוב לעם ישראל.
רוני, האם הטענה הזו: שהציבור החרדי דואג רק לעצמו, עומדת במבחן המציאות? למרות הפעילויות הרבות של ארגונים אלה בכל רחבי הארץ, הסיקור התקשורתי שלהם הוא דל מאוד, ואומר לך מה הסיבות לכך:
א). כיוון שהארגונים הנ"ל אינם מחפשים או רודפים פרסום וכבוד, וזה חלק מההדרכה שהתורה נותנת לנו, שלא לפרסם כל חסד שעושים. אמנם מובא בגמרא ש"מצוה לפרסם עושי מצווה", כשהמטרה היא חינוכית, כדי שילמדו לחקות את מעשיהם של עושי המצווה. וזו בין היתר, אחת הסיבות לכך שסיפרתי לך על הארגונים הללו.
ב). יש לתקשורת כלל בלתי כתוב: לדווח על דברים שליליים, יותר מאשר על מעשים חיוביים. כלל זה חל עוד יותר, כאשר זה נוגע לציבור החרדי... אז מי אנחנו שנשבור להם את הכלל הנ"ל. אבל ישנם מקרים יוצאים דופן שבהם התקשורת כן מזכירה את עניין החסד והעזרה הקיימים בחברה החרדית.
חוה פנחס כהן, (מעריב 9.4.98): "בעיני התקשורת הישראלית, האדם החרדי הוא אדם חד-ממדי, אדם שמסלול חייו ידוע מראש, סגור בתוך קהילתו. מי ידאג לחולים בבתי החולים בסדר פסח הקרב ובא? מי יוותר על עריכת ליל הסדר עם משפחתו ויסייע

לחולים להרגיש מעין בית ולקיים מצווה? אני יודעת שיש מי שיעשה זאת. אדם במצוקה זקוק למעט אמפתיה אנושית ולחסד. חסד מצאתי בינתיים בעיקר אצל החרדים. שלושה ארגוני עזרה לחולה, ללא תמורה, פועלים בבתי-החולים, וכולם חרדיים. משפחתו של חולה היושבת ליד המיטה ואינה יכולה לעזוב את משמרתה לפעמים ימים שלמים, תזכה לקראת צהריים לביקור מצד אשה חרדית של "עזר מציון", הגוררת עגלה ובה אריזות מזון עבור בני המשפחה. משפחה היושבת בבית החולים כאשר אין חנות או מסעדה פתוחה, תוכל לקבל סעודות מסודרות ממשפחה חב"דית צעירה, הדואגת ללא שאלה וללא תמורה לאוכל שבתי חם לכל פונה. ארגון אחר, "מגן לחולה", דואג לכל מידע רפואי עדכני עבור החולה, למציאת הרופא המתאים בארץ ובעולם ולתמיכה נפשית וסיעודית. "זכרון מנחם" עוזרים בכל דרך לילדים שחלו בסרטן ולהוריהם. החסד הזה, שאינו מבקש תמורה, מקורו במקורות ההלכה היהודית. הייתי רוצה: שלא נתנכר לא ל"אחר" החרדי ולא למקורות הכתובים המשותפים, למצוא דרך לפרק סטריאוטיפים ולקבל את מרכיבי הזהות של האחר הנושא בנטל החסד".

"**סוד הקסם החרדי**" - מוסף מיוחד של "הארץ" לענייני התנדבות, הסוקר את עולם החסד של הציבור הדתי והחרדי בארץ: "הצצה פנימה, על הנעשה בתחום ההתנדבות, מציגה פן אחד של הקהילה החרדית המבהיר חלק מכוח המשיכה שלה, החרדי אף פעם לא לבד. קשה למצוא בעיה שוטפת או חריגה בחיי היום יום של הפרט, שאין לחברה החרדית דרכים ואמצעים להתמודד איתה. באמצעות התארגנות עצמית נמצאת הקהילה מאחורי חבריה יומם ולילה. בין אם נעלם המוצץ האחרון בבית דווקא באמצע הלילה, ובין אם מדובר בניתוח מסובך שניתן לבצעו רק בחו"ל. תמיד יימצא ארגון, גמ"ח או עמותה שיתנו פתרון מיידי. וכשיורדים לפרטים", מסכם "הארץ", - "גם האפיקורס הגדול ביותר, לא יכול שלא לחוש שמץ קנאה".

העיתון מסקר גם את פעילותם המסועפת של ארגוני חסד העוסקים בבריאות ורפואה ("יד שרה", "עזר מציון", "עזרא למרפא" ועוד) ומסכם: "התנדבות בהיקף כזה קשה למצוא מחוץ לעולם החרדי. בכל הקשור לתמיכה של הקהילה בעצמה וגם באחרים, לא השכילה החברה החילונית למצוא תשובה הולמת. על כך ניתן רק להצטער".

ידוע שבין כוחות ההצלה ומגן דוד אדום מספר החרדים גדול ידוע ארגון "זקא" – ארגון התדנבותי חרדי, אנשי חסד של אמת, הדואגים לזיהוי קורבנות אסון ולהביאם לקבר ישראל, רואים את מסירות הנפש שלהם בכל פיגועים והאסונות המתרחשים לצערנו הרב.

רוני, האם אתה עדיין סבור שהחרדים הם אגואיסטים?

החרדים והצבא

רוני: אני חייב לומר שאני מופתע לטובה מהציבור שלכם. לפני ששמעתי ממך, לא ידעתי שהוא תורם כך לחברה, וזה דווקא מוביל אותי לשאול את השאלה שכמעט עולה מאליה: מדוע החרדים אינם מתגייסים לצבא? שהרי אין תרומה גדולה מזו? הם כל כך מעוניינים בטובת הזולת, אז למה דווקא בתחום הצבא הם משתמטים?

משה: לפני שאני עונה לך על שאלה כבדה זו, אומר לך שהלשון "משתמטים" איננה מדויקת, שהרי "משתמט" הוא אדם שמחויב מבחינה חוקית לעשות משהו והוא משתמט ואינו עושה.

ובינינו, עליך לדעת רוני, כמו שקיימים במדינה שלנו הרבה חוקים בעניינים שונים, הרי שאחד החוקים שחוקקו בדרך דמוקראטית ביותר: מאפשר לכל מי ש"תורתו אומנתו", דהיינו – כל מי שלומד תורה כל היום, לדחות את שירותו הצבאי עד שיפסיק את לימודיו.

מכאן, שדחיית השירות הצבאי ללומדי התורה, נעשה במסגרת החוק, ולכן השימוש במילה "משתמט" מטעה ואינו נכון.

אגב רוני, אגלה לך שהשימוש שנעשה במילה הזו אינו מקרי, אלא במטרה לתת לציבור הכללי הרגשה, שהחרדים עושים מעשים שלא ייעשו על פי החוק וכי יש לטפל בהם... שהרי הם כידוע גם "סחטנים", "משתמטים", "בטלנים", אגואיסטים וכו' כך זה עובד אצלנו בתשקורת.

וכעת לשאלתך, מדוע החרדים לא משרתים בצבא? השאלה הזו נשאלת הן על ידי אנשים מהשורה "עמך ישראל", והן על ידי אנשי התקשורת והפוליטיקה. רק שההבדל בין השואלים הוא: שבעוד אנשים מהשורה שואלים בתמימות ובמטרה אמיתית לקבל תשובה, אנשי התקשורת שואלים על מנת להתנגח ולהסית נגד ציבור שלם.

כלי ניגוח זה, הוא בין הכלים החזקים ביותר, כיוון שהוא מנגן על נימים רגישים, הן מוסריים והן רגשיים. וכיוון שהתשובה על שאלה זו אינה תשובה קצרה, ובתקשורת לא ניתן לענות עליה על רגל אחת, אז ממילא הציבור נשאר ללא תשובה או עם תשובה חלקית.

אקדים ואומר לך שהמענה שאתן לך, אולי לא יהיה ממש מושלם (כפי שכבר אמרתי לך - שאינני מוסמך בנושא הסברה. אני בסה"כ צעיר חרדי בערך בן גילך, שמאוד איכפת לו,

שמנסה להסביר ולגשר בין אחים - חרדים וחילונים). אבל אני חושב שהמידע שאעביר לך, יענה לך על השאלה במקרה הטוב, או לפחות יוריד כמה אבני נגף, שמנעו ממך ומאחרים להבין את התשובה בצורה נכונה ואמיתית.

לפני שאענה לך מהי הסיבה האמיתית לכך שבחורי הישיבות לא מתגייסים, אביא בפניך 3 טענות לא נכונות הרווחות בציבור, לאי גיוסם של בני הישיבות, ואסביר לך בקיצור, מדוע טענות אלה אינן נכונות. לאחר מכן אסביר לך את הסיבה האמיתית, מדוע לא מתגייסים.

טענה - לא נכונה מס' 1:

"החרדים אינם מתגייסים כי הם נגד המדינה! והם אינם מכירים במדינה.

טענה זו אינה נכונה, החרדים לא נגד המדינה אך גם לא בעד המדינה. (חוץ מחסידי סאטמר ונטורי קרתא, שלא מכירים במדינה וגם לא מוכנים לקבל ממנה מאומה, כולל קצבאות ביטוח לאומי וכו').

כמו שכל אדם לא בעד מכונית מסויימת או נגד מכונית מסויימת. מכונית היא אמצעי תחבורה לנסיעה ממקום למקום, אבל מכונית יכולה גם לדרוס אנשים. גם מדינה, היא אמצעי חברתי להתאגדות של אנשים. ואפשר להשתמש במדינה, כדי ליצור בה דברים חיוביים ודברים שליליים (אפשר להקים פה עם שיהווה דוגמא לכל העמים מבחינת ערכים ומוסר, ואפשר גם אחרת...).

ההגנה על העם היהודי היא מעשה חיובי והוא מצווה, ולכן החרדים אינם נגד הצבא, אדרבא, כל בחור ישיבה המסיים את לימודיו, מתגייס לצבא (אלא אם כן אין הצבא מעוניין בו משיקוליו שלו).

מעולם לא יצאו רבנים נגד הסדר זה. אדרבא, חיילים וקצינים בתפקידים חיוניים שחזרו בתשובה, ושאלו רבנים האם עליהם לפרוש מהצבא, נענו: כי עליהם להמשיך לתרום לעם ישראל גם במסגרת הצבאית, ועליהם לעשות הכל כדי שיוכלו לשלב את התפקיד הצבאי החשוב שלהם, עם אורח חיים על פי ההלכה.

רוני: אז למה כל חילוקי הדעות בציבור שלכם על נושא הנח"ל החרדי?

משה: הנח"ל החרדי אינו מיועד לבני ישיבות הלומדים בישיבות ושעדיין לא סיימו את לימודיהם, אלא לאלה שפרשו מהישיבות ומעוניינים להשתלב במעגל העבודה.

באופן עקרוני כולם בעד הסדר, שיאפשר לנוער חרדי שאינו לומד, לשרת בצבא במסגרת מתאימה. אלה שיצאו נגד הנח"ל החרדי, עשו זאת בעיקר בשל החשש, שמא ההסדר

הנוח יפתה בחורים לעזוב את הישיבות, אפילו אם יחושו רפיון זמני בלימוד, ובכך יפגע האינטרס החברתי והביטחוני של עם ישראל, שהוא ריבוי לומדי התורה.
ואולי יעניינו אותך נתונים מספריים:
מנתוני דו"ח "ועדת ישראלי" עולה, כי למעלה מחמישים אחוז מבחורי הישיבות החרדיות מתגייסים במוקדם או במאוחר לשרות בצה"ל.
לפי נתוני דו"ח "ועדת ישראלי" שהקים רה"מ יצחק רבין המנוח (1995): ישנם כ-29,000 מקבלי דחיה מהשירות הצבאי, מתוכם: 7,250 לא חרדים שהם 25% דתיים מישיבות ההסדר המשרתים בצבא. מכאן שסה"כ החרדים המקבלים דחיה הוא 21,750, מתוכם:
* 33% שהם 7,070 ממשיכים ללמוד עד גיל 41 ומקבלים פטור.
* 29% שהם 6,310 מתגייסים בשלב כלשהו לשירות סדיר.
* 21% שהם 4,570 מתגייסים למילואים.
* 16% שהם 3,480 מקבלים פטור מסיבות אישיות, ו/או רפואיות.
כך שבעצם 50% מבין החרדים אשר נהנים מההסדר של "תורתו אמנותו", מתגייסים לצבא בשלב כלשהו. וידוע שתנועת ש"ס החרדית קיבלה את רוב הקולות בצהל...
בשנת 1999 דווח על 31,000 מקבלי דחיה, אזי ההתפלגות נשארה ללא שינוי. לכן הטענה שחרדים אינם מתגייסים מכיוון שהם נגד המדינה, היא טענה לא נכונה.
טענה לא נכונה מס' 2:
החרדים אינם מתגייסים כי הם סתם פרזיטיים ואנוכיים. גם זו לא סיבה נכונה, אתן לך כמה נקודות למחשבה.
נקודה ראשונה – האם נראה לך שציבור המונה אלפי אנשים, והמודע לכך שמסתכלים עליו ב"שבע" עיניים כנציגו של הקב"ה בעולם, יחליטו כאיש אחד בלב אחד, ל"צפצף" על המוסריות ולא להתגייס לצבא סתם כך, מתוך פרזיטיות? למרות שהם יודעים שזה פוגע אנושות בתדמית שלהם?
הרי אתה יודע רוני, כמה משתדלים ומתאמצים החרדים ליידע ולקרב את החילונים לתורה ומצוות, כיון שהתורה היא הבסיס לכל המוסריות בעולם.
נקודה שנייה – בתוך הציבור המונה מאות אלפי אנשים (גברים, נשים, זקנים וטף), ישנם הרבה רבנים גדולים, אנשי הגות ומוסר הידועים ברמת המוסריות הגבוהה שלהם. והנה, לא רק שהם לא יוצאים נגד ההסדר הקיים, אלא אף מעודדים אותו ומורים לתלמידיהם להמשיך בלימוד התורה במקום להתגייס.

האם זה הגיוני שגדולי ישראל אלה, יחליטו דווקא בנושא רגיש זה, לצאת מגדרם ולא להיות מוסריים? ויורו פתאום לתלמידיהם, אשר אותם הם מחנכים ומלמדים למוסריות: "אל תהיו מוסריים! היו פרזיטים!" האם זה נראה לך הגיוני?

נקודה שלישית – כשטענת רוני שהחרדים אגואיסטים, הצגתי בפניך את המערך הענק של פעולות החסד והעזרה, בכל נושא בחיי האדם, ברציפות יומם ולילה, ואת דאגתם לזולת. האם יתכן שחברה המפעילה כל כך הרבה ארגוני חסד וכל כך הרבה מתנדבים ומתנדבות, דווקא בנושא הצבא הם יחליטו פה אחד להיות פרזיטים, לא להתנדב ולא לעזור? האם טענה זו נראית לך הגיונית?

נקודה רביעית – ציבור "שומרי המצוות", כשמם הם: שומרי מצוות. אחת המצוות החשובות ביהדות היא: ואהבת לרעך כמוך, ועוד קיימות עשרות מצוות של עזרה לזולת. האם נראה לך הגיוני שדווקא מצוות עזרה לזולת זו "נשכחה" מהחרדים, והם החליטו למחוק אותה מהתורה כשזה נוגע לעניין השרות בצבא?

האם נראה לך הגיוני שציבור אשר הקדיש את חייו, לאותה תורה אשר הנחילה לאנושות את ערכי אהבת הזולת וחובת שמירת חייו ורכושו, מתוך דרישות גבוהות של רגישות ועדינות מירבית כלפי הזולת, לא ישרתו את העם, ללא סיבה מוצדקת? האם נראה שהיהודי הנצחי אשר השליך עצמו לכבשן האש כדי לא לבגוד באלקי ישראל ובתורתו, יפקיר את אחיו?

לסיכום: כל מתבונן אובייקטיבי יבין, שסיבת אי הגיוס אינה מפני שהחרדים פרזיטים, אלא ישנה סיבה עמוקה ואמיתית יותר. אך סיבה עמוקה ואמיתית זו אינה מעניינת את התקשורת. התקשורת מתעניינת רק בדרך הקלה בה ניתן לנגח את החרדים, לפלג את העם ולזרוע שינאת חינם.

טענה לא נכונה מס' 3:

החרדים אינם מתגייסים מפני שבצבא מצויים קלקולים רוחניים. נוכל לראות שסיבה זו אינה הסיבה לאי התגייסות החרדים לצבא מהסיבות הבאות:

כאשר הוקמה המדינה, היו פחות קלקולים רוחניים ומוסריים בצבא (לא היה חיל קרבי משותף של נשים וגברים יחד, פחות לא יהודים שרתו בצבא, נגע הסמים לא פשט כמו היום, הסכם הסטטוס קוו עדיין היה טרי...).

ובכל זאת, ראש הממשלה דאז דוד בן גוריון, קיבל את עמדת הרבנים: שלא לגייס את בני הישיבות. ממילא מבינים שאי ההתגייסות אינה נובעת מחשש לקלקולים רוחניים..

בנוסף, ניתן גם לראות היום שאם זו הייתה הסיבה, אזי הרבנים של היום היו מעודדים גיוס לצבא, אבל במסגרות נפרדות ללא חשש מקלקול רוחני.
העובדה שהרבנים אינם עושים כך, מוכיחה שאין זו הסיבה לאי גיוסם של בני הישיבות, ולעניין הזה יש סיבה עקרונית יותר, (כמובן שאין להתעלם מעקרון חשוב ביהדות: שאין לעשות מצווה הבאה בעבירה – כמו שאין לשדוד בנק כדי לחלק את הכסף לעניים, אמנם זו מצווה לחלק כסף לעניים אך לשדוד בנק זה עבירה).
והוא הדין לענייננו, שהרי במציאות של היום, המצב בצבא מביא את החיילים למצב של סכנות רוחניות רבות וניסיונות רבים בנושאי: צניעות, חילול שבת ועוד. לכן חשוב מאוד שהרבנים והחיילים יפעלו לדאוג לכך, שהשרות בצבא יהיה מצווה בלבד ולא מצווה הבאה בעברה).
כעת רוני, לאחר הסברים אלה, נעבור להסבר האמיתי - מדוע לא מתגייסים.

רוני: משה, לפני שאתה עובר להסבר, רציתי להסתייג מדבריך:
הזכרת שבהקמת המדינה, בן גוריון קיבל את עמדת הרבנים שלא לגייס את בני הישיבות. לדעתי צריך להבדיל בין המצב כיום למצב של אז. בזמן בן גוריון מספר בני ישיבות היה קטן, וההסכמה הייתה על מספר קטן ולא על כמות התלמידים ככפי שיש היום.

משה: אזכיר לך רוני, שכפי שמספר בני הישיבות בקיום המדינה היה קטן, כך היה קטן גם מספר החיילים! אחוז בני הישיבות באוכלוסיה לא השתנה, נכון שיש היום יותר בני ישיבות אבל באותה מידה יש גם יותר חיילים. מה שכן השתנה: זה שהצבא ואמצעי הלחימה נעשו הרבה יותר משוכללים ומתוחכמים, ומצריכים הרבה פחות כוח אדם כדי להפעילם.
להשלמת התמונה תוכל לקרוא 3 כתבות בנושא:
א). "**ידיעות אחרונות**" 4.9.98 : "האם הופך צה"ל מצבא העם לצבא מקצועי?" ממוצע שירות החובה בצה"ל עומד על כ-28 חודשים - שנתיים וארבעה חודשים בלבד, ולא שלוש שנים כפי שנוטה הציבור לחשוב. מרבית החיילים ששוחררו קודם זמנם, משוחררים כשנה עד שנה וחצי אחרי שגוייסו.
על פי נתונים שאושרו באכ"א, בראשית שנות האלפיים יתגייסו לצבא רק 50 אחוז מהצעירים בני ה - 18.

במה שנוגע לגיוס הבנות: כבר היום מדובר על גיוס של כ-65 אחוז בלבד מן הפוטנציאל. אם להסתמך על דברי תא"ל (מיל') ישראל איינהורן, לשעבר רח"ט תכנון באכ"א, הרי שגם כך מספר הבנות בצה"ל עדיין גבוה ב-50 אחוז מן הנדרש"...

ב). "**דגל חברתי-פופוליסטי**", צבי לביא "גלובס": "מפלגת העבודה בעצם יותר מעוניינת בהגשת החוק לגיוס בני הישיבות, כדי לקשור את שמה למהלך הפוליטי, מאשר בגיוס עצמו. בחוק עצמו אין תועלת מעשית רבה. גיוס בחורי הישיבות הוא דגל חברתי-פופוליסטי מאשר צורך ביטחוני אמיתי. הגיוס והשירות הצבאי, מזמינים כאבי ראש שאינם חסרים לצה"ל (אולי יחזירו בתשובה את כל הצבא?! כיום לא מתירים לשום רב להיכנס לבסיס צבאי ולהרצות). החזקתם בצה"ל אולי תעלה יותר מאשר התמיכה בהם בישיבות". (החזקתם בצבא דורשת כמובן התארגנות מיוחדת מבחינת צניעות, שבת, מזון, זמן תפילות, לימוד תורה וכו').

ג). **העיתונאי נחום ברנע**: "צה"ל סובל ויסבול מכח אדם" מבחינה מעשית, אין דבר מופרך יותר ודמגוגי יותר מהדרישה לגייס את בני הישיבות לצבא. צה"ל שסובל עכשיו ויסבול בשנים הבאות מעודף בני אדם, היה שמח להחזיר הביתה חלק ניכר מהנערים והנערות שמגיעים לבקו"ם.

רוני: תשמע, יתכן שיש זמנים שיש צורך ביותר חיילים בצבא, ויתכן שיש זמנים שיש צורך בפחות חיילים בצבא.

משה: נכון, אתה צודק, אבל הסיבה שהבאתי כתבות אלה היא כדי להראות לך, שנתונים אלה של צבא קטן ואיכותי, לא מפריעים למנגחי החרדים לנגח בכל זמן, ולא משנה כמה חיילים צריך בצבא.

רוני: רצית להעיר עוד: שכל הסבר שלא תביא לי, לא יהיה מקובל עלי כל עוד שהחיילים עלולים למות, ואילו אף בן תורה לא מת באוהלה של תורה, וממילא כל הסבר שתביא לא יספק אותי.

משה: מה דעתך על המקרה הבא: חייל קרבי ניגש לטכנאי מטוסים ואומר לו "מדוע אתה לא מסתכן כמוני? אף טכנאי לא מת באוהלו של מטוס, תתבייש לך!"

האם זה הקריטריון להגנה על המדינה? מי שיתבונן מעט יראה שזה ניצול ציני של דם החללים כדי לנגח את האחר. כל עוד בחורי הישיבות לומדים תורה ועושים את המוטל עליהם זה מוסרי, היות וכל אחד צריך לתרום את המקסימום איפה שהוא יכול, ללא קשר אם הוא מסתכן בכך.

כמו כל אותם חיילים רבים שאינם מסכנים את חייהם. לפי הנתונים שמסר אהוד ברק מעל במת הכנסת: כ- 90% מחיילי צה"ל לא מסתכנים בראיית פני האויב, אך רבים מהם תורמים תרומה מכרעת לחוסנו של הצבא.

כך שהשאלה היחידה הרלוונטית היא: האם הוא תורם או לא תורם?

לדעתם של החרדים (וכפי שניווכח שזוהי גם דעת התורה) הדרך המוסרית ביותר לתרום למדינה, היא בלימוד תורה על ידי קבוצה מתוך העם.

רוני: מדוע זו הדרך המוסרית והרצויה ביותר?

משה: תאר לך קבוצה של מומחי בטחון, שמציגים בפנינו ספר הדרכה לבניית מערכת מכשירים משוכללים להריסת מערכות המידע של האויב, ולהורדת המורל הכללי והלאומי שלו. ולשם כך דרושים להם חיילים לבניית המערכות ולתפעול היום יומי של המערכות.

אשאל אותך 2 שאלות:

1. אם היית שר בטחון או רמטכ"ל, כיצד היית מתייחס להצעת קבוצת מומחי הביטחון?
2. באם ישנם אנשים שבדקו את הספר ואת אמינותו, והגיעו למסקנה שהספר אמין ושחייבים להקים מערכות הגנה כאלה בכל רחבי הארץ, והם משתדלים בכל כוחם להקים ולתפעל מערכות הגנה אלה.

האם אתה לפני שבדקת את אמינותו של הספר ויעילותן של המערכות הגנה המוצעות בו, האם היית קורא למתפעלים את מערכות ההגנה "משתמטים" וחסרי מצפון ואחריות?

רוני: אם הייתי רמטכ"ל או שר בטחון, הייתי בודק בצורה אובייקטיבית האם הספר אמין, והאם מערכות ההגנה המוצעות בספר הן מועילות ואפקטיביות. ובאם הן עונות לקריטריונים והספר מוכח כאמין ומועיל, הייתי מאמץ את בקשתם והצעתם של מומחי הביטחון ומשקיע כספים וחיילים לתפעול מערכות הגנה.

ולגבי השאלה השנייה, לגבי האנשים שבדקו את הספר והגיעו למסקנה שהוא אמין, יתכן והם לא נקראים לא מוסריים כיוון שלדעתם ועל פי מסקנתם הם מגנים על המדינה במערכות אלה. אבל יתכן שהם גם מתפעלים מערכות אלה כי הם רוצים להשתמט מההגנה הרשמית שהיא יותר קשה.

אבל, משה, הייתי רוצה שנעבור לנמשל כדי שאוכיח לך שהמשל לא דומה כלל לנמשל.

משה: בסדר, בא נעבור לנמשל: ספר ההדרכה וההגנה שהציעו מומחי הביטחון הוא: ספר התורה שבידינו, ומערכות ההגנה הן מערכות לימוד התורה. באים מומחי בטחון

– גדולי חכמי ישראל, ואומרים לך ולכל אחד, יש לנו ספר הדרכה - כיצד להגן על עם ישראל.

במקום לטעון כנגד החיילים שמתפעלים את מערכות ההגנה (כלומר לומדי התורה), תבדוק אם ספר ההדרכה הוא אמין וממקור עליון, ואז תחליט אם החיילים שמתפעלים את המערכות הם פרזיטים, או שנותנים מעצמם למען העם היושב בציון. אם בדקת את הספר בצורה אמיתית ומעמיקה, והגעת למסקנה שהוא לא אמיתי ולא ממקור עליון, אז יש לך טענה, אבל כל עוד לא בדקת או בדקת והגעת למסקנה שהוא ממקור עליון, אז המסקנה היא שיש סיכוי טוב שהחיילים המתפעלים את המערכות הם מוסריים ביותר.

רוני: שאלה ראשונה כנגד המשל והנמשל: הרי כל אחד יכול להמציא טענה ותעסוקה כראות עיניו ואז לטעון: אני מקנח את האף - ובזה אני מגן על עם ישראל, אני מתקן שעונים, או אם תרצה אני לומד סינית עתיקה - ובזה אני מגן על עם ישראל, יתכן שכדי להשתמט, המצאתם שלימוד התורה מגן על המדינה.

משה: שאלה יפה (למרות שהיא בלשון קצת מקניטה...), אבל אענה לך: ישנם שני הבדלים בין "קינוח האף" וכדומה, לבין הטענה שלימוד תורה מגן על העם.

הבדל א' הוא ההבדל הלוגי: אין לך שום ספר שאתה טוען שבא ממקור עליון שבו כתוב שקינוח אף, תיקון שעון או לימוד השפה הסינית - מגן על העם, ואפילו אתה מסכים שאין ספר כזה בעולם שבא ממקור עליון. לעומת זאת, לומדי התורה מאמינים: שהקב"ה בעל כל הכוחות כולם ברא את העולם והוא מחייה את הכל. ובעולם הזה יש מציאות גשמית וגם רוחנית, והאדם הוא המפעיל את יחסי הגומלין הללו ביו החומר והרוח. והתורה שקיבלנו משמים הוא ספר הוראות אשר ניתן לעם ישראל ע"י בורא העולם, בו כתוב בדיוק כיצד מפעילים את יחסי הגומלין בין החומר הגשמי והצד הרוחני בעולם הזה. בספר התורה מוסבר בדיוק כיצד לימוד התורה מגן על העם. אך אם אינך מאמין בכל מה שאמרתי לך לעיל לגבי הקב"ה, התורה משמים, יחסי הגומלין בין חומר ורוח וכו' נוכל לדון על כך בנפרד, או בסמינרים המוכיחים את אמיתות התורה בצורה ברורה והגיונית.

הבדל ב' הוא ההבדל ההיסטורי: עם ישראל במשך כל הדורות השליך את חייו מנגד, כדי להמשיך בלימוד התורה למרות הגזירות, למרות הרדיפות, למרות הפוגרומים והאיסורים מצד השלטונות שאסרו ללמוד וללמד תורה.

אם תפתח כל ספר היסטוריה בדברי ימי עם ישראל, תגלה זאת כמעט בכל תקופה: בתקופת היוונים, בתקופת המשנה, התלמוד הבבלי או בימי הביניים... בכל תקופה,

גזרו עלינו גזרות ורדיפות כנגד לימוד התורה, וכמובן שזה לא שבר אותנו, ועם ישראל המשיכו למסור את הגוף והנפש על לימוד התורה. רבי עקיבא המשיל את הקשר הנפשי בין העם היהודי לתורה: לדג במים. שכמו שהדג זקוק למים ובלעדי המים לא יחיה, כך עם ישראל, זקוק ללימוד התורה. בלעדי התורה, לא היה קיים היום עם ישראל. ורבי עקיבא נתפס לומד תורה בניגוד לאיסור הרומאים, ועל כן הוצא להורג בעינויים אכזריים. לפני יציאת נשמתו אמר: "שמע ישראל, ה' אלקינו ה' אחד", ויצאה נשמתו ב"אחד". זכה רבי עקיבא למות על קידוש ה', כמו היהודים בכל הדורות והאינקויזיציות. יהודים עלו למוקד רק כדי לא בגוד באלקי ישראל.

לאחר נתונים אלה רוני, האם אתה יכול להשוות את לימוד התורה ללימוד סינית, תיקון שעונים או קינוח אף?...

רוני: הכל טוב ויפה אבל לימוד תורה הוא לא צבא, יפה מאוד שעם ישראל במשך הדורות מסר את נפשו למען התורה, אבל זה עדיין אינו שרות צבאי.

משה: השקפת התורה היא: שלימוד התורה הוא הגנה על עם ישראל בדיוק כמו הצבא, צבא זו הגנה גשמית ותורה זו הגנה רוחנית. הגנה רוחנית חשובה בדיוק באותה מידה של הגנה גשמית. כל לומד תורה נחשב כחייל של עם ישראל, כחשוב וחיוני כמו ואפילו יותר מחילות רבים אחרים. הדיון האמיתי בינינו צריך להיות: האם התורה היא אמת או לא? והאם התורה ניתנה ע"י בורא העולם השולט על הבריאה? והשאלה השנייה שצריכה להישאל: האם כתוב בתורה שלימוד התורה מגן על העם כמו הצבא, וחיוני כמו כל חַיל בצבא?

רוני: בסדר, אתה מוזמן עכשיו להוכיח לי שהתורה אמת וכן להראות לי היכן כתוב בתורה שלימוד התורה מגן על העם כמו הצבא.

משה: לבקש להוכיח את אמיתות התורה עכשיו, זה כמו שתבקש ממני לתמצת לך ב - 5 דקות קורס של 4 ימים גדוש הרצאות. מי שינסה לעשות זאת הוא לא רציני, ואולי אפילו נשמע מזלזל בצד השני?! אם אתה אדם רציני, וכך אתה בעיני, שלא מעוניין לפספס הזדמנויות רציניות בחייך, ומעוניין לקבל תשובות לכל שאלותיך בענייני יהדות ואמיתות התורה... אתה מוזמן להרשם לסמינר להכרת היהדות (טלפונים בעמוד האחרון בחוברת), שם יספקו לך הוכחות לאמיתות התורה – הוכחות ברורות, מסודרות, הגיוניות, לוגיות... תוכל לקבל שתשובות לכל שאלותיך, הסברים לכל, בדרכי נועם ובאוירת נופש, בחברת צעירים כמוך.

או שאציע לך אפשרות נוספת רוני : שניפגש שוב לדיון מיוחד רק בנושא זה, שתוכל להגיע להבנה לגבי ההגנה העצומה של לימוד התורה על עם ישראל.

רוני: כן משה, הייתי מאוד מעוניין להיפגש שוב ולשמוע את ההוכחות שלך, שהרי על עניין זה תלוי הכל. אם תוכיח לי שהתורה של עם ישראל באמת ניתנה מן השמים, זה יכול לשנות את כל השקפת החיים שלי ושל הרבה יהודים ביניינו. יחד עם זאת, אני סקרן לדעת איך תוכל להוכיח לי דבר שנראה לי בלתי אפשרי?!

משה: רוני, אשמח להפגש שוב, אך בוא נסיים את הנושא הנוכחי שלנו. במסגרת הדיון הזה ביניינו, אני יכול להיענות לבקשה השנייה שלך ולהוכיח לך היכן כתוב בתורה שלימוד תורה מגן על העם כמו הצבא.

ובכן, העיקרון העובר בכל תורת ישראל הוא קשר גומלין ישיר בין המעשים שלנו לתגובה של הבורא.

זה בנוי כך: מעשה גשמי שלנו משפיע בעולמות העליונים, והשפעה זו מהעולמות העליונים, חוזרת אלינו לעולם הזה, לטוב או למוטב, תלוי במעשה הגשמי שלנו.

לדוגמא: רוב אזרחי ישראל שמים מזוזה בפתח ביתם, זהו מעשה גשמי שמשפיע בעולמות הרוחניים וגורם לבריאת מלאכים רוחניים טובים. למלאכים אלה יש השפעה גשמית לשמירה על ביתו של אותו אדם שקבע מזוזה בדלתות ביתו, ממילא היה לנו כאן מעשה גשמי (התקנת מזוזה) – שגרם להשפעה רוחנית (יצירת מלאכי הגנה בזכות מצוות המזוזה) – תגובה מאלוקים כהגנה על הבית שבו קבעו מזוזה. אדם שקובע מזוזה בביתו, יכול בקלות יותר להבין את עקרון לימוד התורה כהגנה על עם ישראל וכו'...

רוני: אבל יש בתים עם מזוזות שניזוקו, אז היכן ההגנה?

משה: יש גם חיילים שניזוקים בצבא, אז למה הם חובשים קסדה להגנה, מדוע יש צורך בטנק? הרי גם טנקים עלולים לעלות על מוקשים ולהתפוצץ?

המזוזה כמו כל הגנה, אינה מבטיחה הגנה מלאה, היא רק הגנה נוספת. (כמובן שהמזוזה צריכה להיות כשרה ותקינה, כדי לזכות את הבית בהגנה).

על פי השקפת היהדות, ההגנה הגשמית הולכת שלובה יחד עם ההגנה הרוחנית, ללא ההגנה הרוחנית שעם ישראל הפעיל במשך כל הדורות, היינו נעלמים כמו כל שאר העמים שנעלמו מדפי ההיסטוריה. עם ישראל הוא העם היחיד שהצליח לשרוד במשך 2000 שנה בגלות בארצות שונות בעולם, למרות כל הרדיפות, הפוגרומים והטבח במשך כל הדורות...

רוני: אם אתה טוען שההגנה הגשמית הולכת שלובה עם ההגנה הרוחנית, אז תנהגו כמו בישיבות "ההסדר", בחלק מהזמן תשלבו שרות צבאי ובחלק מהזמן תשלבו לימוד תורה.

משה: מה דעתך ללכת לטַיֵיס ולומר לו שבחלק מהזמן ישרת בחיל האויר כטייס ובחלק מהזמן בחיל רגלים, ובחלק מהזמן בחיל התותחנים?

כדי שמערכת תפעל בצורה אופטימאלית, על כל אחד לבצע את התפקיד המוטל עליו ביעילות מירבית. אחרי שמכירים בתפקידם של בני הישיבות ללמוד תורה, עלינו להתייחס אליהם כאל חייל עצמאי, שתפקידו מוגדר כחלק מהמערך ההגנה הכללי של בטחון עם ישראל.

רוני: אז למה יש מסגרת של ישיבות "הסדר" המשלבת לימוד תורה ושרות צבאי?

משה: שילוב זה לא נועד לבחורי הישיבות, אלא לחיילים המעוניינים לשרת בצבא ומעוניינים לשרת במסגרת דתית.

על פי השקפת היהדות, כל יהודי חייב לקבוע עתים לתורה. ולכן אותם אלה שלא מעוניינים או לא מתאימים ולא יכולים להיות בחַיל לומדי התורה - בו לומדים תורה כל היום וכל יום (דבר הדורש כוחות נפש אדירים), אלא מעוניינים לשרת בחילות אחרים, צריכים לקבוע עתים לתורה למען עצמם, כדי להיות יהודי נאמן לעמו ולאלוקיו.

רוני: אולי תוכל לומר לי על איזה מקורות ביהדות אתה מסתמך, כשאתה אומר שהתורה מגנה, כמו או יותר משירות בצבא?

משה: קודם כל, כשאתה אומר שרות בצבא, אז שוב אני חייב להדגיש: הלימוד בישיבה על פי היהדות, הוא הוא השירות בצבא ההגנה. כמובן שלא כולם ראויים ויכולים להיות בחיל הזה, אבל צריך להבין שעל פי המבט של התורה, הקבוצה הלומדת תורה היא חלק אינטגראלי מצבא העם, מהצבא המגן על העם.

ועכשיו לשאלתך לגבי המקורות. ובכן, ישנם מקורות רבים. אביא לך מספר מקורות, וכמובן עצם העובדה שגדולי ישראל תומכים ומעודדים את חיל התורה ומורים להתנהג כך, זו כבר הוכחה מספקת, כי מי כמוהם יודע את ההלכה ואת מקורות היהדות.

רוני: לפני שאתה מביא לי את המקורות, רציתי לדעת האם כל הרבנים מסכימים לזה? האם רבני הציונות הדתית מסכימים למקורות שאתה הולך להביא או שהם חולקים על כך?

משה: בניגוד גמור למה שרבים סבורים, דעתם של רבני הציונות הדתית היא בעד הסדר המאפשר לבני הישיבות ללמוד ללא כל הפרעה. ואל לנו לשכוח שמדינת ישראל היא זו שהסמיכה את הרבנים הללו בענייני הדת.

נתחיל בדעתו של **הרב הראשי לישראל - הרב קוק**, אשר הציונות הדתית רואה את עצמה כממשיכת דרכו - מתוך אגרות הראי"ה חלק ג' אגרת תתי': "מטרתנו ברורה היא לנו ואמת היא: להציל את נשמת היהדות בממלכה זו התלויה בנִימין רבים בקיומן של הישיבות האחדות.. אבל חוק הוא לישראל שחובתו היותר קדושה, השומרת את חייו הרוחניים ממיתה אכזרית, היא שיימצא בעריו ומדינותיו חלק רשום מקודש לתלמוד תורה. ששום לחץ מדיני לא יוכל להסיר מאתנו את החובה הקדושה הזאת. וכשהיו אבותינו עומדים במעמד הצבאי היותר נמרץ, בכיבוש הארץ, נאמרה ליהושע התוכחה על אשר ביטל את הישיבה יום אחד, ושר צבא ה' אמר לו : על זה עתה באתי, על שביטלתם תורה (מגילה ג, א)...

ותלמיד חכם נקרא כל שתורתו אומנותו ועיקר עסק שלו הוא בדברי תורה... **והצלחת המדינה במלחמתה תלויה ע"י מה שנמצאים בה תלמידי חכמים העוסקים בתורה, שבזכותם המלחמה נוצחת, והם מועילים למדינה יותר מאנשי החייל הלוחמים.** וכל כך גבוהה היא בישראל תעודת לימוד התורה ללומדיה הקבועים, עד שעל פי המסורת התלמודית, היא לא תוכל להיות נדחית גם מפני צווי של כל מלך ושליט. והכל סובב על היסוד הגדול הזה: שהצלחת המדינה ונצחון המלחמה עצמה - קשורה הרבה בעבודה הרוחנית, שהיחידים שבבני המדינה המיוחדים לעבודת שמים, ממשיכים את עבודתם הקדושה בתורה ובעבודת ה', הנחוצה להתקדם תמיד בדבר יום ביומו. על כן **תלמידי חכמים העוסקים בתורה הם הם מגינים על הארץ** ועוזרים להצלחת הנשק הלאומי, לא פחות וגם יותר מכל החייל הלוחם"...

להלן דבריו של **הרב צבי פסח פרנק - רבה של ירושלים** וגדול תלמידי הרב קוק, מתוך כרוז בזמן מלחמת השחרור, כ"ד ניסן תש"ח: "תלמידי חכמים בעסקם בתדירות בתורה ועבודת ה' בשעת מלחמה, משרתים בזה את העם יותר מהשתתפותם בקרב. וכך מצינו במדבר רבה פרשה כ"ב שבמלחמת מדיין ייחדו שני עשר אלף לתפילה, כי התורה והתפילה הם כלי המלחמה של העם ההולכים לפניהם בקרב, ומפיל שונאיהם כדברי התרגום אונקלוס. וכל אלה אשר תורתם אומנתם, חלילה להוציאם ולנתקם מאהלי התורה, ולשעבדם לצבא המלחמה ואימונים ושאר עבודות. וידעו נאמנה שכל מי שמסר נפשו וחייו לשקידת התורה, הינו איש צבא מלגיונו של מלכו של עולם להגנת עמנו

וארצנו, וכל אלה העומדים במערכת הקרב עם האויב מוגנים בזכות לומדי התורה. וכל בעל נפש שהוא מסור ללימוד התורה, איננו ח"ו בכלל משתמט, אלא נהפוך הוא, עבודה גדולה הוא עושה לנצחוננו המלא שאנו מקווים לו... וכדאי הוא קול התורה להגן גנון והצל לכל היורדים לשדה המלחמה שיחזרו בחיים ושלום לביתם".

להלן דבריו של **הרב משה צבי נריה ז"ל** - ראש ישיבות בני עקיבא לשעבר: אם בתקופה מסויימת נוצר מצב, בו האידיאליסטים בני הישיבות יושבים בנאות מבטחים, ואילו בחורים אחרים וביניהם הרבה אידיאליסטים יושבים על הגבולות, אין זה משנה את העיקר. גם במסגרת הצבא מרובים החיילים הבלתי קרביים ואין אנו מטילים דופי במי שתפקידו מציב אותו לא על הגבולות. כזה הוא מבנה הצבא וכזה הוא מבנה האומה.

לא ידוע לנו באיזה מידה של הבנה קיבלו אבותינו בימי קדם את ההלכה שנפסקה כי שבט לוי אינו יוצא למלחמה כשאר ישראל. אפשר שגם אז היו כאלה שהתרעמו והתלוננו על כך, אולם כנראה שרובם הבינו, כי אין כאן חס ושלום הבחנה בין דם לדם, דמו של מי סמוק יותר - אלא זוהי הערכות פנימית של מבנה העם, אשר לא רק צבא המלחמה שומר על קיומו, ולא רק שדה הקרב היא החזית היחידה, בה נדרש האדם למסור כל כולו למען קיומו ולמען קיום ערכיו, אלא יותר מכולם הבין זאת שבט לוי בעצמו. שבט לוי לא ראה זאת כזכות אלא כחובה אליה מגוייס הוא כל הימים"... ומובא בזוהר שלא רק שבט לוי לא לחם, אלא גם שבט יששכר. שבט לוי ושבט יששכר ביחד מנו כ- 20% מעם ישראל. כלומר: עשרות אלפים למדו תורה ולא יצאו למלחמה. גם כיום - אם היתה לנו מדינת הלכה ברור שרק כשליש ילמדו רק תורה, ושאר העם ישרתו בצבא וישלבו תורה ודרך ארץ. היום רק הציבור החרדי תורם לחיל לימוד התורה, וממילא תרומתו פחותה בשאר החילות.

הרב הראשי לישראל הרב אברהם שפירא - ראש ישיבת מרכז הרב, בועדת הכנסת אשר דנה בנושא: "אי אפשר להשוות לימוד רפואה עם לימוד תורה. לימוד תורה זה לימוד מיוחד לעם ישראל. להיות תלמיד חכם זה לא מקצוע, זה לא שייך בכלל למקצוע, זה משהו שורשי ורוחני... כולם צריכים להיות לתלמידי חכמים ואחר כך לצאת החוצה, התורה איננה סובלת שותפות. תלמידי הישיבות לומדים עשרים וארבע שעות ביממה".

הרב הראשי לישראל הראשון לציון - הרב מרדכי אליהו, אשר הציונות הדתית רואה בו כיום מורה דרך רוחני, בועדה הכנסת (14) אשר דנה בנושא:

"בעם ישראל קיים מדורי דורות מושג של בני תורה. היה קיים מושג שהיעד שלו לימוד תורה כדי להיות רב. בארצות האיסלם לומדי התורה היו פטורים משרות צבאי... המושג

עליו דברתי לקוח עוד מדברי הרמב"ם שאמר שבני שבט לוי הם אנשים מיוחדים והם צריכים ללמוד תורה.

(14) חוברת דברי הכנסת, ישיבות תס"ג-תס"ח של הכנסת ה-11 חוברת ל"ח עמוד 4288.

...אני סבור שזה חלק מבטחון עם ישראל, שבחורים מוכנים למסור את עצמם ולשבת ללמוד יום ולילה במסירות נפש... השקפת עולמינו היא זאת, שאלה שיושבים ולומדים עושים שרות גדול לאומה".

הרב שאול ישראלי - במכתב לרב מרדכי נויגרשל: דעתי כמובן לא השתנתה והיא מוחלטת נגד גיוס בני הישיבות.

ובכן נעבור למקורות מתוך תורת ישראל: התייחסות מדוייקת ליחס בין צבא וישיבה וההגנה על עם ישראל מוצאים אנו בדברי חז"ל הבאים: "אילמלא דוד - לא עשה יואב (שר הצבא) מלחמה, ואלמלא יואב - לא עסק דוד בתורה, דכתיב "ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו, ויואב בן צרויה על הצבא". מה טעם - דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו? משום שיואב על הצבא. ומה טעם יואב על הצבא? משום שדוד עושה משפט וצדקה לכל עמו" (סנהדרין מט, א).

האם בזמן דוד המלך לא היה צבא? מי ניהל את כל מלחמות ישראל בזמן שכל עם ישראל קיימו תורה ומצוות? ולמעשה לאורך כל הדורות רוב עם ישראל קיימו תורה ומצוות.

אנו רואים לאורך כל התנ"ך שכאשר עם ישראל התרחק מתורה, מיד היו נמסרים למלכויות, וכאשר זעקו לה' וחזרו בתשובה, היה הקב"ה שולח להם מושיע הגואל אותם מיד אויביהם: "ויעשו בני ישראל הרע בעיני ה', ויתנם ביד... ויזעקו בני ישראל אל ה' לאמור: חטאנו לך וכי עזבנו את אלקינו ונעבוד את הבעלים... הצילנו נא היום הזה... ויסירו את אלוהי הניכר מקרבם ויעבדו את ה'... ויקֻם ה' להם מושיע לבני ישראל ויושיעם... ותשקוט הארץ...

בתורה נאמר: בספר ויקרא בפרשת בחוקותי: "**ואם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו**... והקימותי את בריתי אתכם... ורדפו מכם חמישה - מאה, ומאה מכם רבבה (10,000) ירדופו. ונפלו אויביכם לפניכם בחרב"...

"**ואם בחוקותי תמאסו... לבלתי עשות את כל מצוותי**, להפרכם את בריתי... והפקדתי עליכם בהלה... וניגפתם לפני אויביכם... והבאתי עליכם חרב נוקמת... העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ כי אבוד תאבדון מהר מעל הארץ, אשר אתם עוברים את הירדן שמה לרישתה... לא תאריכון ימים עליה, הישמד תישמדון... והפיץ ה' אתכם

בעמים ונשארתם מתי מספר בגויים... ואתכם אזרה בגויים"... - וכך קרה, עם ישראל עשה הרע בעיני ה', 2 בתי המקדש חרבו והמוני בני ישראל הושמדו וחלקם יצאו לגלות. ..."ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא... (בשואה? באינקויזיציה? בפרעות?...), "וידעת עם לבביך כי כאשר ייסר איש את בנו, ה' אלקיך מייסרך..." והשימותי את הארץ ושממו עליה אוייביכם היושבים בה, והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חורבה..." - וכך היה, כל השנים אחרי חורבן בית שני, הארץ עברה מיד ליד, משלטון לשלטון ונשארה תמיד שוממה, עד קום המדינה ב -1948. "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו... ושב ה' אלקיך את שבותך וריחמך ושב וקיבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה"... אנו רואים שדברי התורה אשר ניתנה לעם ישראל לפני יותר מ-3,000 שנה, התקיימו, והקב"ה קיבץ (וממשיך לקבץ) אותנו מכל העמים והשיבנו לארץ ישראל, לאחר 2000 שנות גלות. בתלמוד, במסכת סוטה כ"א, א' נאמר: "**מה אור מאיר לעולם - אף תורה מגינה על העולם**".

להלן מתוך הספר "**השתדלות המאמין**" מאת הרב מאור: "הילקוט שמעוני בבראשית (קט"ו) מביא את הסיבה להצלחה או לכשלון במלחמות ישראל: "לא עמדו פילוסופים באומות העולם כבלעם בן בעור ואבנימוס הגרדי. נתכנסו כל אומות העולם אצל אבנימוס הגרדי ואמרו לו: תאמר שאנו יכולים להזדווג באומה זו (כיצד אנו יכולים להצליח במלחמה כנגד עם ישראל?). אמר להם: לכו וחזרו על בתי כנסיות ובתי מדרשות שלהם. אם מצאתם שם תינוקות (הכוונה לילדים עד גיל בר מצווה) מצפצפים בקולם (לומדים תורה), אי אתם יכולים להם. ואם לאו, אתם יכולים להם. שכך הבטיחם אביהם: 'הקול קול יעקב' - בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות ובתי מדרשות - אין הידים 'ידי עשיו'.

גדול אומות העולם מלמדנו, מתי מצליחים להלחם בעם ישראל ומתי אין אפשרות להצליח. אבנימוס לא שלח את אומות העולם לבדוק את מספר החיילים, ולא את כמות הנשק של עם ישראל. דבר זה אין בו כדי לשנות כלל את תוצאות המלחמה. הוא שלח אותם לבדוק את מידת לימוד התורה של ישראל. כיוון שברור לו, וגם לנו חייב להיות ברור, שכוחו של עשיו להצר לישראל - תלוי רק בדרגת לימוד התורה שלנו. הקב"ה שולח אותם להצר לישראל, כל זמן שיש חסרון בקול יעקב (בלימוד התורה). אולם כשיש קול יעקב ויש עיסוק בתורה - אין ידי עשיו שולטות בישראל.

ההשתדלות האמיתית המועילה במלחמות ישראל בגויים היא לימוד התורה. לעומת זאת - ריבוי השתדלות בחיילים וצבא, במיוחד אם זה בא על חשבון לימוד התורה, לא

תועיל למלחמה, ואף עלולה לגרום להפסד ולגזרות נוספות. כיוון שהיא כפירה באמונה, ויכולה להתפרש כאילו: "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה".

במלחמה במדיין: הקב"ה מצווה את משה רבינו (ספר במדבר), לגייס 36,000 לוחמים: לפי מדרש רבה כ"ג, ב' - "**ג' אלפים מכל שבט ושבט** (סה"כ 36,000 איש): **י"ב אלף למלחמה, י"ב אלף משמרין את כליהם וי"ב אלף לתפילה**". כלומר: 12,000 איש מגוייסים ללימוד התורה, דהיינו שליש מהמגוייסים למלחמה לומדים תורה להצלחת המלחמה, וכל זאת למרות שהיו בעם ישראל עוד כ - 600,000 איש שעסקו בתורה. וכל זאת כדי שלא יגיעו חס וחלילה למחשבה של "כוחי ועוצם ידי" ויחשבו שניצחו בשל כוחם הרב.

גם **במלחמת עמלק**, משה רבינו מחזיק ידיו עד בא השמש, וכי ידיו של משה עושות מלחמה? אלא (להזכיר) בזמן **שישראל מסתכלין כלפי מעלה, ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים, היו מתגברים - ואם לאו, היו נופלין**" (מסכת ראש השנה כ"ט). מדוע היה על משה לטרוח להחזיק ידיו למעלה במשך כל היום? אלא התורה לימדתנו כמה קרוב האדם למחשבת "כוחי ועוצם ידי". אפילו הדור שראו נסים: מכות מצרים, קריעת ים סוף וכו', לולא ראיית ידיו של משה כלפי מעלה במשך כל המלחמה, היו יכולים לתלות נצחונם בכוחם".

רוני, תוכל להרחיב מאוד בנושא "גיוס בני הישיבות", בספרו המצויין של **הרב מרדכי נוייגרשל**: "למה הם שונים". בספר **מלכים ב**': מסופר על סנחריב מלך אשור, אשר עלה על ירושלים בחיל כבד, עם ישראל היו כולם לומדי תורה ושומרי מצוות. אך צבא יהודה היה דל ביותר וללא סיכוי לנצחון על אפריית אשור החזקה בעולם. מה עשה חזקיהו המלך הצדיק? "ויתפלל חזקיהו לפני ה'... ויהי בלילה ההוא, ויצא מלאך ה', ויך במחנה אשור 180,000 איש, וישכימו בבוקר והנה כולם פגרים מתים"! בספר **שופטים** מסופר על גדעון שנלחם במדיינים עם 300 איש בלבד הרגו 120,000 מדיינים! בדברי הימים ב' י"ד מסופר על אסא מלך יהודה, אשר עשה הישר בעיני ה', אסא המלך נלחם בזרח הכושי שבא בחיל – אלף אלפים, כלומר מיליון חיילים! :ויקרא אסא אל ה'... ויגוף ה' את הכושים לפני אסא ולפני יהודה, וינוסו הכושים". **במלכים ב**' מסופר על אלישע הנביא: "וישכם משרת איש האלקים ויצא, והנה חיל סובב את העיר וסוס ורכב. ויאמר נערו אליו: אהה אדוני, איכה נעשה? ויאמר: אל תירא, כי רבים אשר אתנו מאשר אותם. ויפקח ה' את איני הנער, וירא והנה ההר מלא סוסים ורכב ואש, סביבות אלישע".

רבי חיים מוולוז'ין, תלמידו של הגאון מוילנא כתב ב"נפש החיים": אם העולם היה פנוי לרגע אחד מלימוד התורה, כל העולמות היו הופכים לתוהו.
על שלושה דברים העולם עומד: **על התורה**, ועל העבודה (הכוונה לעבודת הקורבנות וכיום זו התפילה), ועל גמילות חסדים.
ח. נ. ביאליק-המשורר הלאומי : "אם יש את נפשך לדעת את המעיין ממנו שאבו אחיך המומתים בימי הרעה, עוז כזה, תעצומות נפש... לעלות על המוקד, לקפוץ אל המדורה וב"אחד" למות מות קדושים... אם לא תדע לך כל אלה, אל בית המדרש סור... אולי גם כיום תראה בו עיניך יהודים המנשים את עמלם בדף של גמרא, מה נקלה ועלובה זו המראה בעיני זר לא יבין... ומי יודע, אם לא נחלי דמעותיהם הביאונו עד הלום, **ובמותם** (במותם של בני התורה מבית המדרש) – **ציוו לנו את החיים**, החיים עד העולם"...
ברל כצנסון: בכל כתבי ברל, כרך ז' מאמר קודמי קודמנו – " כי דור בדור ימרוד, זה מדרך הטבע, אבל דור לא ידע את קודמו-זו הקללה של הדור שלנו... הרי עם שאין לו עבר, אין לו הווה וגם עתיד לא יהיה לו".

ארגונים ואתרים העוסקים בהסברת היהדות

ערוצי תקשורת יהודית חיובית:
רדיו 10 - 106.7,
כל האמת - 107.9/104.9,
ערוץ 2000 - 102.6,
קול החסד - 104.4,
קול הנשמה - 101.7/102.5.

ארגונים שונים

"**מרכז מידע יהדות**" - ת.ד. 5232 ירושלים - 02 - 5811911
"**ערכים**" - 03-5793035 - 02-5000220
"**לב לאחים**" - 03 - 5781782
"**צוהר**" - 02 – 5000897
"**קו לקו - שיחות אתגר**" - ע"י כיכר דיזינגוף - טל. 03 - 6202721
"**יהדות מזוית שונה**" - שפע קלטות אודיו ווידאו הרב נויגרשל - טל. 02 - 5816573 י-ם
ארוח בשבת - בישיבת "אור החיים" טל. 02 – 5000455
"**ס.ל.ה.**" - סמינר לרווקות/ נשואות טל. 03 - 6183275
ישיבת "**נתיבות עולם**" - לבעלי תשובה טל. 03 - 5794210/1

"**שופר**" הרב אמנון יצחק - טל. 6777779 – 03

"**מרכז טהרת המשפחה**" - טל. 5820414 - 02

אתרים מומלצים

http://olam-jew.com

http://www.hidabroot.org

http://www.signsfromheaven.com

http://www.Arachim.org.il

http://www.here.co.il

http://www.manof.org.il

http://www.chabad.org.il

http://www.shofar.net

http://www.radio10.co.il

http://www.radio2000.co.il

http://www.efrat.org.il

http://www.netaim.co.il

http://www.aish.com